

สำนักงานประมาณของรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานวิชาการสำนักงานประมาณของรัฐสภา

ฉบับที่ 3/2559

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน
(Public Private Partnership : PPP)

P B O

The Parliamentary Budget Office

The Parliamentary Budget Office

The Parliamentary Budget Office

The Parliamentary Budget Office

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน
(Public Private Partnership : PPP)

เรื่อง	การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)
จัดพิมพ์ครั้งที่	3/2559
จำนวนหน้า	104 หน้า
จำนวนที่พิมพ์	100 เล่ม
จัดทำโดย	สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร. 0 2244 2222 โทร. 0 2244 2088
พิมพ์ที่	สำนักงานการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร. 0 2244 2117 โทร. 0 2244 2122

คำนำ

การศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)” เล่มนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าและจัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนข้อมูลให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมการธิการ และบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานรัฐสภา นำไปใช้ประกอบการพิจารณาติดตาม ตรวจสอบโครงการร่วมทุน PPP ตลอดจนเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการร่วมทุน PPP มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การใช้จ่ายเงินของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมประโยชน์ เป็นธรรม โปร่งใส รวมทั้งเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติอย่างแท้จริง ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์และประมวลผล เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้สำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการร่วมทุน PPP ประกอบด้วย

บทสรุปผู้บริหาร

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

บทที่ 3 บทวิเคราะห์

บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้คงไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้หากขาดการสนับสนุนที่สำคัญจากหลายฝ่าย ผู้ศึกษาขอแสดงความขอบคุณต่อคณะกรรมการปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ ระบบงาน และกรอบอัตรากำลัง ของสำนักงานประมาณของรัฐสภา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำสำหรับความเห็นต่อการปรับปรุงรายงานการศึกษา ดังกล่าว ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชาสำนักงานประมาณของรัฐสภาและเพื่อนร่วมงานสำนักงานประมาณของรัฐสภา ทุกท่านที่ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นางสาวจุไรลักษณ์ เอี้ยวพันธ์ และนางสาวสาวิตรี วาระคำ

มกราคม 2559

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานวิชาการเรื่อง “การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)” ฉบับนี้ ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งเป็นเอกสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณะชนผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนของภาครัฐ และเว็บไซต์จากภาคเอกชนเพื่อนำมาใช้ในการศึกษา วิเคราะห์และประมวลผลเพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ต่างๆ ทั้งในเรื่องความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และข้อจำกัด รูปแบบและวิธีการร่วมทุน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การร่วมทุนในประเทศไทยและตัวอย่างต่างประเทศ รวมถึงให้ข้อเสนอแนะจากการศึกษา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนเอกสารทางวิชาการ ให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมการธิการ และบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานรัฐสภาได้นำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาติดตามตรวจสอบโครงการร่วมทุน PPP ตลอดจนเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและสร้างความรู้ความเข้าใจต่อภาคประชาชนทั่วไปได้รับทราบมากยิ่งขึ้น

ในปัจจุบันประเทศไทยมีความจำเป็นต้องจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะในด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก ทำให้รัฐไม่สามารถดำเนินการให้เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชนได้ ต่อมาจึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 ขึ้นบังคับใช้แทนกฎหมายร่วมทุน ปี พ.ศ. 2535 เพื่อส่งเสริมและเอื้ออำนวยให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนกับหน่วยงานของรัฐ และเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่กฎหมายร่วมทุนปี พ.ศ. 2535 โดยตามกฎหมายร่วมทุนฉบับใหม่ได้สร้างกลไกที่สำคัญหลายๆ อย่างที่จะส่งเสริมและเอื้ออำนวยต่อการเข้าร่วมลงทุนระหว่างรัฐ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์ และประมวลผลเพื่อให้ได้องค์ความรู้สำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการร่วมทุน PPP สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน หมายถึง การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (Public Private Partnership หรือ PPP) โดยการอนุญาต หรือให้สัมปทาน หรือให้สิทธิแก่เอกชนดำเนินกิจการของรัฐ ทั้งในกิจการเชิงพาณิชย์และสังคม ซึ่งกิจการของรัฐดังกล่าวต้องเป็นกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หรือกิจการดังกล่าวจะต้องให้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือทรัพย์สินของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเป็นวิธีการลงทุนภาครัฐ (Public Investment) ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจไทย โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในโครงสร้างขั้นพื้นฐาน (Infrastructure) อันจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ก่อให้เกิดการสร้างงาน เพิ่มผลิตภาพและศักยภาพการผลิตในระยะยาว แต่เนื่องจากการลงทุนดังกล่าวต้องใช้เม็ดเงินจำนวนมากหาศาลซึ่งหากเป็นการลงทุนจากภาครัฐเพียงฝ่ายเดียวอาจไม่สามารถระดมเงินทุนได้เพียงพอ เนื่องจากข้อจำกัดในด้านการระดมทุนและการดำเนินนโยบายด้านการลงทุนที่ต้องคำนึงถึงเสถียรภาพการคลังของประเทศด้วย ซึ่งมีแหล่งการระดมทุนของภาครัฐจาก 3 แหล่งคือ เงินกู้ต่างประเทศ เงินกู้ในประเทศ และการระดมทุนรูปแบบใหม่ๆ เช่น การเปิดให้ภาคเอกชนเข้าร่วมลงทุนในรูปแบบ Public Private Partnership หรือ PPP ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ทั้งนี้การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเป็นการเพิ่มศักยภาพในการลงทุนโครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ที่สำคัญยังสามารถถ่ายโอนความเสี่ยงให้ภาคเอกชนซึ่งภาคเอกชนจะมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงได้มากกว่าภาครัฐ นอกจากนี้ยังสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและยังช่วยส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรม การถ่ายโอนเทคโนโลยี หรือให้เกิดการขยายตลาดทุนภายในประเทศ

ทั้งนี้ แม้รัฐบาลจะมีหน้าที่สร้างและให้บริการสินค้าสาธารณะ ในส่วนที่เอกชนดำเนินการตามกลไกตลาดแล้วมีความล้มเหลวของการตลาด เช่น ถนน สะพาน โรงเรียน โรงพยาบาล และสาธารณูปโภคต่างๆ แต่รัฐมีขีดจำกัดของตัวเองทั้งด้านประสิทธิภาพ การดำเนินการ และด้านการลงทุน ขณะที่ภาคเอกชนจะมีประสิทธิภาพมากกว่าในส่วนของ การออกแบบ การก่อสร้าง การดำเนินการ และการดูแลรักษา รวมถึงความเป็นมืออาชีพในแต่ละด้าน การให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วม จึงสามารถช่วยสร้างงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน จึงช่วยให้รัฐบาลสามารถขยายการลงทุนในโครงการพื้นฐานต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อความต้องการของประชาชน ประโยชน์ของ PPP เกิดขึ้นกับทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วม (Stake holders) 3 ฝ่ายประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน แต่การร่วมทุนอาจมีข้อจำกัดหลายประการที่ควรคำนึงถึงการเลือกลงทุนในแต่ละรูปแบบ เช่น การกำกับดูแล โครงการลงทุนในรูปแบบ PPP อาจมีความซับซ้อนมากกว่ากิจการที่ภาครัฐดำเนินการเองโดยเฉพาะในประเด็นการแบ่งรับภาระความเสี่ยง (Risk Transfer) ระหว่างภาครัฐและเอกชนซึ่งหากดำเนินการไม่เหมาะสมจะทำให้โครงการ PPP เกิดความล้มเหลว และไม่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีความเสี่ยงของโครงการลงทุนในรูปแบบ PPP มีหลายประการที่ต้องคำนึงถึง โดยเฉพาะความเสี่ยงจากโครงการ (Project Risks) ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้ อาจส่งผลให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามสัญญา

สำหรับรูปแบบการดำเนินการของการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนมีหลากหลาย ซึ่งในหลายประเทศ รวมทั้ง World Bank และ Asian Development Bank เรียกการดำเนินการในลักษณะดังกล่าวว่า Public Private Partnership (PPP) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระการลงทุนของภาครัฐ และเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนและการบริหารจัดการ การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี รวมทั้งขยายขอบเขตและเพิ่มคุณภาพการให้บริการสาธารณะ ซึ่งมีการดำเนินการได้ในหลายรูปแบบ เช่น การว่าจ้างเอกชน (Management Contract), การให้เอกชนเช่าทรัพย์สินของรัฐไปดำเนินการ (Lease Contract), Build-Operate-Own (BOO), Build-Operate - Transfer (BOT) หรือ Build-Transfer-Operate (BTO), ภาครัฐร่วมมือกับเอกชนในลักษณะหุ้นส่วนเพื่อดำเนินกิจการ (Joint Venture)

สำหรับการดำเนินการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทยดำเนินการภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 ซึ่งได้มีการประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2556 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 เมษายน 2556
2. การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับอื่นนอกจากพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 เช่น กฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน
3. แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558-2562 รัฐบาลมีเป้าหมายที่จะดำเนินโครงการที่อยู่ภายใต้ 6 กิจการในกลุ่มที่ 1 ในลักษณะการให้เอกชนร่วมลงทุนเป็นหลัก และจะส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนโครงการที่อยู่ภายใต้ 14 กิจการ ในกลุ่มที่ 2 โดยมีการประมาณการมูลค่าการลงทุนทั้งหมดและสัดส่วนการลงทุนของภาคเอกชนไว้ 2 กลุ่ม รวม 66 โครงการ เป็นมูลค่าเงินลงทุนโดยประมาณ จำนวน 1,576,538.27 ล้านบาท

ปัจจุบันรัฐบาลไทยมีการร่วมลงทุนกับภาคเอกชน และอยู่ระหว่างดำเนินการตามสัญญาตั้งแต่ปี 2523 – 2557 ใน 5 สาขา รวมทั้งสิ้น 33 โครงการ ประกอบด้วย สาขาคมนาคม 16 โครงการ, สาขาการจัดน้ำ 2 โครงการ, สาขาการสื่อสาร 8 โครงการ, สาขาการบริหารจัดการขยะ 1 โครงการ และสาขาอื่นๆ 6 โครงการ ซึ่งการดำเนินโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทยส่วนใหญ่มีรูปแบบหลักๆ 4 วิธี คือ

1. Build-Operate-Transfer (BOT) หรือ Build-Transfer-Operate (BTO) เอกชนเป็นผู้ลงทุนพัฒนาและดำเนินโครงการรับความเสี่ยงจากผลประกอบการและต้องมีการส่งมอบกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินของโครงการให้แก่ภาครัฐเมื่อพร้อมเริ่มเปิดให้บริการ (BTO) หรือเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาสัญญา (BOT) โดยภาครัฐอาจกำหนดสิทธิพิเศษเพื่อจูงใจเอกชน เช่น สิทธิในการให้บริการ หรือสัญญาซื้อขายบริการเพื่อประกันรายได้ เป็นต้น และอาจกำหนดให้เอกชนจ่ายค่าตอบแทนในรูปแบบต่างๆ ซึ่งปัจจุบันมีการดำเนินการตามสัญญาแบบ BOT จำนวน 8 โครงการ เช่น โครงการลงทุน บริหารและประกอบการทำเทียบเรือตู้สินค้า ซี.3 ณ ท่าเรือแหลมฉบัง, โครงการสัญญาสัมปทานทางหลวงในทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 31 ถนนวิภาวดีรังสิต ตอนดินแดง-ดอนเมือง (Tollway), โครงการให้ใช้สิทธิดำเนินการบริหารและประกอบการศูนย์บริหารจัดการวัสดุ เหลือใช้อุตสาหกรรม (เตาเผาขยะอุตสาหกรรม) บางปู จังหวัดสมุทรปราการ ฯลฯ และดำเนินการตามสัญญาแบบ BTO จำนวน 20 โครงการ เช่น โครงการอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการระบบส่งน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานผ่านท่อแบบ Hydrant, โครงการคลังสินค้า ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ, สัญญาสัมปทานการลงทุนออกแบบก่อสร้างบริหารจัดการให้บริการและบำรุงรักษาโครงการทางพิเศษสายศรีรัช-วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร ฯลฯ

2. Build-Own-Operate-Transfer (BOOT) เป็นรูปแบบการให้สัมปทานที่รัฐให้สิทธิแก่เอกชนในการจัดหาแหล่งเงินทุน ออกแบบ ก่อสร้าง และดำเนินการให้บริการในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยความเป็นเจ้าของสินทรัพย์จะโอนกลับไปสู่ภาครัฐเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาตามที่กำหนดต่างๆ ซึ่งปัจจุบันมีการดำเนินการตามสัญญา จำนวน 2 โครงการ คือ โครงการสัญญาก่อสร้างและบริหารโครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานในที่ราชพัสดุ บริเวณสถานีขนส่งหมอชิต และโครงการให้สิทธิดำเนินการผลิตและจำหน่ายน้ำประปา

3. Build-Lease-Operate-Transfer (BLOT) ภาคเอกชนออกแบบ หาแหล่งเงินทุนสร้างอยู่บนพื้นที่ซึ่งเช่าจากภาครัฐ โดยเอกชนดำเนินงานตามช่วงเวลาที่ได้เช่าจากภาครัฐ และท้ายที่สุดก็จะโอนกรรมสิทธิ์ในสิ่งก่อสร้างให้ภาครัฐ ซึ่งปัจจุบันมีการดำเนินการตามสัญญา จำนวน 1 โครงการ คือ โครงการสัญญาให้สิทธิใช้ประโยชน์ศูนย์การค้าบริเวณสามเหลี่ยมย่านพหลโยธิน

4. Build-Rent-Own-Transfer (BROT) ภาคเอกชนเป็นผู้ดำเนินการเช่าสินทรัพย์จากภาครัฐหลักจากที่ได้โอนทรัพย์สินให้ภาครัฐแล้ว ซึ่งปัจจุบันมีการดำเนินการตามสัญญา จำนวน 2 โครงการ คือ โครงการสัญญาให้สิทธิใช้ประโยชน์อาคารเพื่อประกอบธุรกิจโรงแรม และโครงการสัญญาให้สิทธิใช้ประโยชน์ศูนย์การค้าบริการสี่แยกปทุมวัน

สำหรับการดำเนินโครงการ PPPs ของต่างประเทศจะครอบคลุมในหลายสาขา ทั้งในสาขาขนส่ง ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข การศึกษา และการกีฬา และมีการดำเนินการในหลายรูปแบบ ส่วนใหญ่นิยมมีรูปแบบหลักๆ 3 วิธี คือ

1. Design-Build-Finance-Operate/Maintain (DBFO/DBFM) เป็นรูปแบบที่นิยมแพร่หลายของการร่วมดำเนินการในระบบ PPPs ซึ่งรวมหน้าที่หลัก ได้แก่ การออกแบบ ก่อสร้าง จัดหาแหล่งเงินทุน และการดำเนินการให้บริการ ซึ่งอาจรวมถึงการบำรุงรักษาสินทรัพย์ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ภายใต้สัญญาระยะยาวด้วย เอกชนจะเป็นผู้จัดหาแหล่งเงินทุนซึ่งอาจมาในรูปเงินกู้ หรือผู้ร่วมทุนเพื่อพัฒนาโครงการ โดยเอกชนจะได้รับค่าจ้างตามสัญญาบริการที่ได้ตกลงไว้ รูปแบบการดำเนินโครงการแบบ DBFO นี้ ความเป็นเจ้าของทรัพย์สินแล้วแต่ตกลงกัน ซึ่งอาจเป็นของรัฐหรือเอกชน หรือจะกำหนดให้เอกชนโอนสินทรัพย์ให้กับรัฐเมื่อสิ้นสุดสัญญา เช่น โครงการ Deep Tube Lines-Jubilee,Northern & Piccadilly Lines (JNP) ในสหราชอาณาจักร, โครงการ Royal North Shore Hospital Stage2 Redevelopment ในประเทศออสเตรเลีย, โครงการ ITE College West (Institute for Technical Education) เป็นต้น

2. Design-Build-Own-Operate (DBOO) เป็นรูปแบบที่รัฐจ้างเอกชนในการออกแบบก่อสร้างและจ้างให้เอกชนรายนั้นดำเนินการให้บริการโครงการนั้นๆ ด้วย โดยรัฐยังคงเป็นเจ้าของสินทรัพย์ เอกชนผู้ดำเนินโครงการอาจได้รับเงินในรูปของค่าจ้างบริหาร (Management fee) โครงการลักษณะนี้อาจเป็นโครงการที่มีขนาดใหญ่มาก และเงินทุนจากภาคเอกชนไม่พอที่จะดำเนินการได้ในทั้งโครงการ เช่น โครงการ Provision of Refuse Incineration Services และโครงการ Desalination Project ในประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น

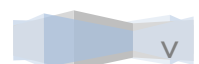
3. Build-Own-Operate-Transfer (BOOT) เป็นรูปแบบการให้สัมปทานที่รัฐให้สิทธิแก่เอกชนในการจัดหาแหล่งเงินทุน ออกแบบ ก่อสร้าง และดำเนินการให้บริการในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยความเป็นเจ้าของสินทรัพย์จะโอนกลับไปสู่ภาครัฐเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาตามที่กำหนด เช่น โครงการ MCA21 (Ministry of Company Affairs) ในประเทศอินเดีย เป็นต้น

การศึกษาครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนจากเว็บไซต์ เอกสารทางวิชาการต่างๆ ที่ผู้ศึกษาสามารถสืบค้นได้นำมาสังเคราะห์เพื่อให้ได้ความรู้เบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการสนับสนุนข้อมูลให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง และบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานรัฐสภา นำไปใช้ประกอบการพิจารณาติดตาม ตรวจสอบโครงการร่วมทุน PPP ตลอดจนเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการโครงการร่วมทุน PPP มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การใช้จ่ายเงินของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมประโยชน์ เป็นธรรม โปร่งใส รวมทั้งเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติอย่างแท้จริง โดยจากการศึกษา พบว่า การดำเนินการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนยังมีปัญหาหลายด้านทั้งด้านกฎหมาย ด้านนโยบาย ด้านคุณภาพการบริการ และด้านศักยภาพของหน่วยงานเจ้าของโครงการ ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณา ดังนี้

1. ควรมีการทบทวนพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 ในส่วนของ

1.1 ควรทบทวนหรือปรับแก้ไข สัดส่วนของจำนวนคณะกรรมการคัดเลือกและคณะกรรมการกำกับดูแลที่มาจากฝ่ายของหน่วยงานเจ้าของโครงการให้ลดต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด

1.2 ควรกำหนดหลักเกณฑ์พื้นฐานของเงื่อนไขสัญญาที่มักจะเป็นปัญหา โดยระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สถาบันการเงินที่ให้สินเชื่อแก่โครงการทั้งหลาย รวมทั้งหน่วยงานเจ้าของโครงการที่ประสบปัญหา เพื่อกำหนดเงื่อนไขสัญญาที่เหมาะสมและสมประโยชน์ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

1.3 ควรทบทวนให้ผู้ที่มีความเหมาะสมเป็นประธานคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐแทนนายกรัฐมนตรี เพื่อให้เกิดกลไกการถ่วงดุลการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจตามกฎหมายร่วมทุนฉบับใหม่ของคณะกรรมการฯ โดยคณะรัฐมนตรีสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรมและตรงไปตรงมา

1.4 ฝ่ายนิติบัญญัติควรรับทราบและเห็นชอบต่อโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน การพิจารณาเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณแผ่นดินหรือวงเงินกู้สำหรับการดำเนินโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทุกโครงการ รวมถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการติดตาม ตรวจสอบ เพื่อให้เกิดถ่วงดุล และคานอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ในการดำเนินงานโครงการร่วมทุนฯ โดยแก้ไขพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 ต่างๆ เพื่อให้กลไกในการตรวจสอบถ่วงดุล อำนาจและการใช้อำนาจตามกฎหมายร่วมทุนปี พ.ศ. 2556 ของคณะกรรมการฯ เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรมอย่างแท้จริง

2. ควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการมุ่งเน้นคุณภาพการบริการ และผลประโยชน์ต่อประชาชน มากกว่าการพิจารณาผลตอบแทนในรูปตัวเงินแก่ภาครัฐเพียงอย่างเดียว รวมทั้งให้ความสำคัญในการกำกับดูแล เพื่อคุ้มครองผู้ใช้บริการด้วย

3. ควรสร้างการรับรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนอย่างทั่วถึงทั้งในระดับนโยบาย ส่วนกลาง ระดับปฏิบัติ และส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดกระบวนการความร่วมมือในเรื่องดังกล่าวมากยิ่งขึ้น

4. การพิจารณาคัดเลือกเอกชนในการร่วมลงทุนควรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุน พ.ศ. 2556 อย่างเคร่งครัด

5. หน่วยงานเจ้าของโครงการควรศึกษาหรือมีที่ปรึกษาที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดำเนินโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อลดช่องว่างระหว่างการดำเนินการอันอาจทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบจากการดำเนินโครงการร่วมทุน และสำหรับกรณีการลงนามในสัญญาร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนควรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 และประกาศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

ทั้งนี้ ผู้ศึกษามีความเห็นว่า ควรมีการศึกษาประเด็นปัญหาการดำเนินโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชนที่มีผลกระทบต่องบประมาณของประเทศ และควรมีการศึกษาการดำเนินโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชนที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อหาแนวทางการดำเนินโครงการร่วมทุนฯ ที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย สำหรับการศึกษาครั้งต่อไปในอนาคต

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	i
บทสรุปผู้บริหาร	ii
สารบัญ	vii
สารบัญแผนภาพ	ix
สารบัญตาราง	x
บทที่ 1 บทนำ	
■ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
■ วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
■ ขอบเขตของการศึกษา	2
■ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	3
■ นิยามศัพท์เฉพาะ	3
บทที่ 2 การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)	
■ ความหมายของการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน	5
■ ความสำคัญของการลงทุนภาครัฐ และการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน	6
■ ประโยชน์และข้อจำกัดของการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน	7
■ รูปแบบและวิธีการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน	9
■ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	12
■ แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558 - 2562	24
■ การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) ในประเทศไทย	26
■ ตัวอย่างการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) ในต่างประเทศ	43
บทที่ 3 บทวิเคราะห์	
■ ภาพรวมของการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน	46
■ หลักการสำคัญของการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน	47
■ สภาพปัญหาและจุดอ่อนของการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน	49
บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
■ บทสรุป	51
■ ข้อเสนอแนะ	52
■ ข้อเสนอในการศึกษาครั้งต่อไป	53
เอกสารอ้างอิง	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	
ภาคผนวก 1 พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556	56
ภาคผนวก 2 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการขอรับจัดสรรเงิน จากกองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ	78
ภาคผนวก 3 รายการโครงการในกิจการภายใต้แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558-2562 (Project Pipeline) ณ วันที่ 24 กันยายน 2558	84

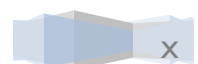
สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการตาม พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556	14
แผนภาพที่ 2 การเสนอโครงการ มาตรา 23 ถึง มาตรา 31 ตาม พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556	15
แผนภาพที่ 3 การดำเนินโครงการ มาตรา 32 ถึง มาตรา 42 ตาม พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการ ของรัฐ พ.ศ. 2556	16
แผนภาพที่ 4 การกำกับดูแลและติดตามผล มาตรา 43 ถึง 46 ตาม พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุน ในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556	17
แผนภาพที่ 5 การแก้ไขสัญญาและการทำสัญญาใหม่ ตาม พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุน ในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556	19
แผนภาพที่ 6 หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินโครงการตามมูลค่าโครงการแต่ละระดับ	21

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินโครงการสำหรับโครงการลงทุน 3 ระดับ ตาม พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556	20
ตารางที่ 2 รายละเอียดโครงการในกิจการภายใต้แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 - 2562 (Project Pipeline)	25
ตารางที่ 3 โครงการร่วมลงทุนกับภาคเอกชนในสาขาต่างๆ ระหว่างปี 2523 - 2557	27
ตารางที่ 4 ตัวอย่างโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในต่างประเทศ แยกรายสาขา	44

บทที่ 1

บทนำ

■ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในภาวะการณ์ปัจจุบันรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ทั้งประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนามีนโยบายให้เอกชนมีส่วนร่วมในการทำงาน บริหารจัดการ รวมไปถึงการลงทุนในโครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เช่น ถนน ท่าเรือ รถไฟ โรงไฟฟ้า ระบบน้ำประปา ที่อยู่อาศัย เป็นต้น และรูปแบบต่าง ๆ เหล่านี้เรียกโดยรวมว่า Public Private Partnership หรือ PPP โดยรัฐมีวัตถุประสงค์ในการใช้ PPP เพื่อลดการใช้งบประมาณและลดแรงกดดันต่อการก่อหนี้สาธารณะของรัฐบาล และมุ่งเน้นบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพคุ้มค่ากับต้นทุนมากกว่าที่ภาครัฐจะเป็นเจ้าของหรือดำเนินการเอง ทั้งนี้ PPP มีประโยชน์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยโครงการของรัฐจะได้รับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่จากภาคเอกชน รวมทั้งช่วยการประหยัดต้นทุนของโครงการ ขณะที่ภาคเอกชนจะมีช่องทางในการดำเนินธุรกิจมากขึ้น และเนื่องจากโครงการส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศทำให้เศรษฐกิจในภาพรวมดีขึ้น ส่งผลให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีต่อการดำเนินธุรกิจของเอกชน นอกจากนี้ภาคประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการบริการที่มีประสิทธิภาพด้วยราคาที่เหมาะสม ซึ่งในปัจจุบันหลายประเทศมีการนำรูปแบบการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership หรือ PPP) มาใช้มากขึ้น โดยเฉพาะสำหรับประเทศที่รัฐบาลขาดความพร้อมในด้านงบประมาณและ/หรือการบริหารจัดการการร่วมลงทุนลักษณะนี้จะช่วยให้สามารถพัฒนาโครงการก่อสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ได้ ดังนั้น การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศจึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ก่อให้เกิดการสร้างงาน เพิ่มผลิตภาพและศักยภาพการผลิตในระยะยาว แต่เนื่องจากการลงทุนดังกล่าวต้องใช้เม็ดเงินจำนวนมาก ซึ่งหากเป็นการลงทุนจากภาครัฐเพียงฝ่ายเดียวอาจไม่สามารถระดมเงินทุนได้เพียงพอเนื่องจากข้อจำกัดในด้านการระดมทุนและการดำเนินนโยบายด้านการลงทุนที่ต้องคำนึงถึงเสถียรภาพการคลังของประเทศด้วย

สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจไทยตั้งแต่ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 จนถึงปัจจุบัน ได้มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลให้ภาครัฐไม่สามารถลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและขยายการให้บริการสาธารณะได้เพียงพอและทันกับความต้องการ ประกอบกับขณะนี้ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economic Community : AEC) ดังนั้นในช่วงดังกล่าวภาครัฐจึงได้เปิดโอกาสให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินการในกิจการของรัฐ เนื่องจากภาครัฐมีข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ไม่สามารถลงทุนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึง โดยส่วนใหญ่จะเป็นโครงการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่และต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก เช่น ระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน ระบบทางพิเศษและทางยกระดับ ระบบโทรศัพท์สื่อสาร เป็นต้น

ในการนี้ ผู้ศึกษาได้ตระหนักและเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษา วิเคราะห์ และประมวลผล เพื่อให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่สามารถสืบค้นได้ เพื่อสนับสนุนเอกสารทางวิชาการ ให้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง และบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานรัฐสภา นำไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพิจารณาติดตาม ตรวจสอบโครงการร่วมทุน PPP ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสมดุลในเชิงการถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติอย่างแท้จริง เนื่องจากการดำเนินโครงการร่วมทุน PPP ฝ่ายบริหารสามารถดำเนินโครงการร่วมทุน PPP ได้โดยมิต้องขอรับความเห็นชอบจากฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อกลไกการมีส่วนร่วมในกระบวนการติดตาม ตรวจสอบ ถ่วงดุล และคานอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อให้การใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติอยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสม เกิดความโปร่งใส และเป็นธรรม รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเมืองในระยะยาวอีกด้วย ดังนั้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องดำเนินการนโยบายการใช้จ่ายงบประมาณอย่างรัดกุม มีการจัดลำดับความสำคัญของการลงทุน และคำนึงถึงขีดความสามารถในการหารายได้ในระยะยาวมาสนับสนุนการลงทุน แม้ว่าการระดมทุนในรูปแบบใหม่จะเป็นวิธีการที่คล่องตัวและลดปัญหาข้อจำกัดในเชิงกฎหมายเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการระดมทุนด้วยวิธีการตั้งงบประมาณก็ตามแต่วิธีการระดมทุนดังกล่าวต้องใช้เงินลงทุนจำนวนที่สูง ซึ่งในอนาคตอาจทำให้เกิดเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อให้รัฐบาลต้องมีภาระหนี้สินจากการกู้ยืมเพื่อมาลงทุนในโครงการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพิ่มสูงขึ้น ตลอดจนเป็นข้อมูลและแนวทางให้กับประชาชนทั่วไปใช้ในการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของรัฐบาลในการดำเนินโครงการร่วมทุน PPP ได้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากแหล่งการระดมทุนของรัฐบาลส่วนใหญ่ได้มาจากเงินกู้ต่างประเทศ เงินกู้ภายในประเทศ เป็นต้น ดังนั้นประชาชนทุกคนควรจะต้องให้ความสนใจและติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินเหล่านี้ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การใช้จ่ายเงินของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมประโยชน์ เป็นธรรม โปร่งใส รวมทั้งเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) ให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง และบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานรัฐสภา ตลอดจนประชาชนทั่วไป
2. เพื่อให้ข้อสรุปจากการศึกษาโดยระบุถึงปัญหาอุปสรรคในการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน
3. เพื่อให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางที่เหมาะสมในการให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) ในประเทศไทย

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาโดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในระดับทุติยภูมิ ทั้งจากงานวิจัย รายงานการศึกษา บทความ และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง แผนยุทธศาสตร์ และมติคณะรัฐมนตรี เป็นต้น และใช้ระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2558 ถึงเดือนมกราคม 2559

■ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการศึกษา

1. เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาติดตามตรวจสอบการดำเนินโครงการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) ให้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมการธิการ และบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานรัฐสภา
2. เพื่อให้ทราบปัญหาอุปสรรคและนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำไปสู่การศึกษาวิจัยเชิงลึกในอนาคต

■ นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจการของรัฐ หมายถึง กิจการที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. กิจการที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกันมีอำนาจหน้าที่ต้องทำตามกฎหมาย
2. กิจการที่จะต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือทรัพย์สินของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกัน

ร่วมลงทุน หมายถึง ร่วมลงทุนกับเอกชนไม่ว่าโดยวิธีใด หรือมอบให้เอกชนลงทุนแต่ฝ่ายเดียว โดยวิธีการอนุญาต หรือให้สัมปทาน หรือให้สิทธิไม่ว่าในลักษณะใด

โครงการ หมายถึง การลงทุนในกิจการของรัฐ

หน่วยงานเจ้าของโครงการ หมายถึง ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมหรือเทียบเท่ารัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งจะให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

หน่วยงานอื่นของรัฐ หมายถึง หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะ หรือหน่วยงานอื่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่มีใช้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจซึ่งอยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร

รัฐวิสาหกิจ หมายความว่า

1. องค์กรของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรของรัฐบาล กิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ
2. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวงการคลังหรือรัฐวิสาหกิจตาม (1) หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

หน่วยงานอื่นของรัฐ หมายความว่า หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะ หรือหน่วยงานอื่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่มีใช้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจซึ่งอยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

กระทรวงเจ้าสังกัด หมายความว่า

1. กรณีส่วนราชการ ได้แก่ กระทรวงหรือทบวงซึ่งมีส่วนราชการในสังกัดตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

2. กรณีรัฐวิสาหกิจ ได้แก่

(ก) สำหรับรัฐวิสาหกิจอื่นนอกจากบริษัท ได้แก่ กระทรวงหรือทบวง ซึ่งรัฐมนตรีว่าการเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้นหรือรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในงานของรัฐวิสาหกิจนั้น

(ข) สำหรับบริษัท ได้แก่ กระทรวงการคลังหรือกระทรวงหรือทบวง ซึ่งกระทรวงการคลังได้มอบอำนาจให้ใช้สิทธิเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทแทนกระทรวงการคลังเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นกระทรวงเจ้าสังกัดตามพระราชบัญญัตินี้

3. กรณีหน่วยงานอื่นของรัฐ ได้แก่ กระทรวงหรือทบวงซึ่งรัฐมนตรีว่าการเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งหน่วยงานนั้น หรือรัฐมนตรีว่าการผู้รับผิดชอบในงานของหน่วยงานนั้น

4. กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย

เอกชน หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่มีใช้หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่นของรัฐบาลไทย

แผนยุทธศาสตร์ หมายถึง แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

กองทุน หมายถึง กองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

คณะกรรมการ หมายถึง คณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

คณะกรรมการกองทุน หมายถึง คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

สำนักงาน หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

บทที่ 2

การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership)

■ ความหมายของการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน เป็นการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (Public Private Partnership หรือ PPP) คือ การอนุญาต หรือให้สัมปทาน หรือให้สิทธิแก่เอกชนดำเนินกิจการของรัฐ ทั้งในกิจการเชิงพาณิชย์และสังคม ซึ่งกิจการของรัฐดังกล่าวต้องเป็นกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หรือกิจการดังกล่าวจะต้องให้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือทรัพย์สินของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีผู้ให้ความหมายไว้หลายองค์กร ดังนี้

- องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Cooperation and Development : OECD) ได้ให้คำจำกัดความของ PPP ไว้ว่า เป็นข้อตกลงระหว่างรัฐบาลกับเอกชน ผู้ร่วมลงทุนหนึ่งราย หรือมากกว่าในการที่จะให้เอกชนนั้นๆ ส่งมอบบริการในลักษณะต่างตอบแทนให้แก่รัฐบาล โดยเอกชนจะได้รับผลกำไรจากการให้บริการ และรัฐบาลจะได้บรรลุเป้าประสงค์ของการส่งมอบบริการที่ได้ตั้งไว้

- กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) เสนอว่า PPP เป็นเรื่องของการตกลงให้ภาคเอกชนเป็นผู้จัดหาสินทรัพย์และส่งมอบบริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ซึ่งแต่เดิมรัฐบาลเคยเป็นผู้กระทำ นอกเหนือจากการที่ให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการและจัดหาเงินทุนแล้ว PPP ยังมีลักษณะที่สำคัญอีก 2 ประการ อันได้แก่ การเน้นให้ภาคเอกชนเป็นทั้งผู้จัดหาและผู้ลงทุนในบริการสาธารณะ และการโอนความเสี่ยงที่สำคัญจากภาครัฐไปสู่ภาคเอกชน

- คณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission : EC) ได้เสนอว่า โดยทั่วไปแล้ว PPP หมายรวมถึง รูปแบบของความร่วมมืกระหว่างหน่วยงานในภาครัฐกับกลุ่มธุรกิจ ซึ่งมุ่งหมายให้เกิดการจัดหาเงินทุน การก่อสร้าง การซ่อมแซม บำรุงรักษา ตลอดจนการบริหารจัดการบริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ Standard and Poor's (S&P) ได้อธิบายความหมายของ PPP ไว้ว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในระยะกลางและระยะยาวใดๆ ก็ตาม ที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งปันความเสี่ยงและผลตอบแทนจากการใช้ทักษะที่แตกต่างหลากหลายจากภาคส่วนต่างๆ ความเชี่ยวชาญ และการเงิน เพื่อนำไปสู่ผลของนโยบายที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้น

- ธนาคารเพื่อการลงทุนของยุโรป (European Investment Bank : EIB) มองว่า PPP เป็นคำที่มีความหมายทั่วไป (Generic term) ซึ่งหมายความถึง ความสัมพันธ์ที่ก่อตัวขึ้นระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำทรัพยากรและ/หรือความเชี่ยวชาญจากภาคเอกชน เข้ามาเพื่อใช้ในการจัดหาและส่งมอบสินทรัพย์และบริการภาคสาธารณะ

■ ความสำคัญของการลงทุนภาครัฐและการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

การลงทุนภาครัฐ (Public Investment) มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจไทย ซึ่งเป็นการลงทุนในโครงสร้างขั้นพื้นฐาน (Infrastructure) อันจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ก่อให้เกิดการสร้างงาน เพิ่มผลิตภาพและศักยภาพการผลิตในระยะยาว แต่เนื่องจากการลงทุนดังกล่าวต้องใช้เม็ดเงินจำนวนมาก หากเป็นการลงทุนจากภาครัฐเพียงฝ่ายเดียวอาจไม่สามารถระดมเงินทุนได้เพียงพอ เนื่องจากข้อจำกัดในด้านการระดมทุนและการดำเนินนโยบายด้านการลงทุนที่ต้องคำนึงถึงเสถียรภาพการคลังของประเทศด้วย ซึ่งมีแหล่งการระดมทุนของภาครัฐ ดังนี้

1. เงินกู้ต่างประเทศ ได้แก่ เงินกู้จากสถาบันทางการเงินระหว่างประเทศหรือรัฐบาลต่างประเทศ ได้แก่ ธนาคารโลก (World Bank) ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) หรือรัฐบาลญี่ปุ่น โดยผ่านองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency : JICA) เป็นต้น

2. เงินกู้ภายในประเทศ ทั้งการกู้ตรงจากธนาคารพาณิชย์ ภายในประเทศ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และการออกพันธบัตร

3. การระดมทุนรูปแบบใหม่ๆ เช่น การเปิดให้ภาคเอกชนเข้าร่วมลงทุนในรูปแบบ Public Private Partnership หรือ PPP เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เช่น ถนน ท่าเรือ รถไฟ โรงไฟฟ้า ระบบน้ำประปา ท่อระบายน้ำ เป็นต้น และรูปแบบต่าง ๆ เหล่านี้เรียกโดยรวมว่า Public Private Partnership หรือ PPP โดยรัฐมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

3.1 เพื่อเพิ่มศักยภาพในการลงทุนโครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ซึ่งมักเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องใช้เงินลงทุนเป็นจำนวนมาก จึงต้องมีการวางแผนการลงทุนอย่างรอบคอบเพราะอาจเกิดผลกระทบเกี่ยวกับสถานะทางการเงินของประเทศได้โดยง่าย อีกทั้งรัฐบาลมีข้อจำกัดต่างๆ ในการใช้งบประมาณ หรือการระดมทุนด้วยวิธีอื่นๆ

3.2 เพื่อถ่ายโอนความเสี่ยงให้ภาคเอกชน การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคนั้นมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องมากมายหลายชนิดหลายประเภท อีกทั้งความเสี่ยงแต่ละชนิดก็มีความสำคัญและก่อให้เกิดผลกระทบต่อสถานะของโครงการได้อย่างมาก ประเภทความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ (Operating risks) ความเสี่ยงด้านการก่อสร้าง (Construction risks) ความเสี่ยงด้านการพัฒนาโครงการ (Development risks) ความเสี่ยงในด้านกฎหมาย (Legal risks) ความเสี่ยงทางเชิงพาณิชย์ (Commercial risks) และความเสี่ยงการเมือง (Political risks) การถ่ายโอนความเสี่ยงให้ภาคเอกชนนั้นเป็นจุดประสงค์หลักของ PPP ซึ่งมาจากแนวคิดที่ว่าเอกชนนั้นสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้มีประสิทธิภาพกว่าภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ความเสี่ยงด้านการก่อสร้าง และความเสี่ยงเชิงพาณิชย์บางชนิด ซึ่งรูปแบบ PPP แต่ละรูปแบบนั้น มีกลไกการจัดสรรความเสี่ยง (Risk allocation) และระดับความเสี่ยงที่รัฐบาลต้องแบกรับที่ต่างกัน

3.3 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการบริหารจัดการของภาคเอกชนมีประสิทธิภาพมากกว่าการบริหารจัดการของภาครัฐ การให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโครงการบางส่วนหรือทั้งหมดในรูปแบบต่างๆ ของ PPP จึงเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องประสิทธิภาพในการบริหารต้นทุน (Cost effectiveness) แต่อย่างไรก็ตามการให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมอาจจะมีปัญหาในเรื่องของคุณภาพของการบริการได้ เพราะจุดประสงค์หลักของการดำเนินกิจการของภาคเอกชนคือการแสวงหากำไรสูงสุดซึ่งอาจจะนำมาซึ่งการลดทอนคุณภาพการให้บริการได้

3.4 อื่นๆ นอกจากวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อข้างต้นแล้วการใช้ PPP ยังสามารถก่อให้เกิดผลอื่นๆ ซึ่งอาจจะเป็นเหตุผลที่สนับสนุนการใช้ PPP เช่น เพื่อการส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรม และการโอนถ่ายเทคโนโลยี หรือเพื่อก่อให้เกิดการขยายของตลาดทุนภายในประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในกรณีที่เอกชนที่ร่วมลงทุนนั้นมาจากต่างประเทศ

การใช้ PPP ของประเทศต่างๆ นั้นมีเหตุผลที่ไม่เหมือนกัน โดยเหตุผลหลักนั้นมีอยู่ 2 ประการ ได้แก่

1. ภาคเอกชนทำงานมีประสิทธิภาพมากกว่ารัฐ ฉะนั้นให้ภาคเอกชนดำเนินโครงการก็น่าจะทำให้มีประสิทธิภาพมากกว่า ค่าบริการที่เก็บจากประชาชนก็น่าจะต่ำกว่าการที่รัฐจะดำเนินการเอง
2. รัฐขาดงบประมาณลงทุน หรือมีงบประมาณแต่น่าจะนำไปใช้ในการลงทุนด้านอื่นๆ ไม่สามารถให้ภาคเอกชนมาลงทุนได้ อาทิ ด้านการศึกษา ด้านความมั่นคง ฯลฯ การร่วมมีระหว่างภาครัฐและเอกชนเป็นส่วนหนึ่งของการแปรรูปกรรมสิทธิ์ของรัฐให้เป็นเอกชน โดยการแปรรูปกรรมสิทธิ์ดังกล่าวมีทั้งการโอนกรรมสิทธิ์ให้ทั้งหมด หรือการโอนกรรมสิทธิ์บางส่วนให้แก่เอกชนเป็นผู้ดำเนินการ

ทั้งนี้ แม้รัฐบาลจะมีหน้าที่สร้างและให้บริการสินค้าสาธารณะ ในส่วนที่เอกชนดำเนินการตามกลไกตลาดแล้วมีความล้มเหลวของการตลาด เช่น ถนน สะพาน โรงเรียน โรงพยาบาล และสาธารณูปโภคต่างๆ แต่รัฐมีขีดจำกัดของตัวเองทั้งด้านประสิทธิภาพ การดำเนินการ และด้านการลงทุน ขณะที่ภาคเอกชนจะมีประสิทธิภาพมากกว่าในส่วนของการออกแบบ การก่อสร้าง การดำเนินการ และการดูแลรักษา รวมถึงความเป็นมืออาชีพในแต่ละด้านการให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วม จึงสามารถช่วยสร้างงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

■ ประโยชน์และข้อจำกัดของการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เป็นการเพิ่มบทบาทให้หน่วยงานเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐบาลจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน สร้างทางเลือกในการทำงานให้มากขึ้น และเป็นการขยายการเข้าถึงบริการของรัฐกับภาคประชาชน ในขณะเดียวกันจะเป็นการลดข้อจำกัดด้านงบประมาณการลงทุนในโครงการต่างๆ ของรัฐบาลในช่วงที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้รัฐบาลจัดเก็บรายได้ไม่เพียงพอกับความต้องการการลงทุน ซึ่งการร่วมทุนรูปแบบ PPP ดังกล่าวนั้นเป็นที่ยอมรับจากทั่วโลกว่าจะช่วยลดข้อจำกัดด้านงบประมาณ และการก่อหนี้สาธารณะของภาครัฐ ช่วยให้รัฐบาลสามารถขยายการลงทุนในโครงการพื้นฐานต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อความต้องการของประชาชน ประโยชน์ของ PPP เกิดขึ้นกับทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วม (Stake-holders) สรุปได้ดังนี้

1) **ประโยชน์ต่อภาครัฐ** โครงการ PPP สามารถสนับสนุนการดำเนินงานภาครัฐ โดยสร้างความคุ้มค่าทางการเงินจะช่วยให้ประหยัดต้นทุนได้ เนื่องจากเอกชนรายนั้นจะสามารถออกแบบเพื่อก่อให้เกิดการประหยัดในการดำเนินโครงการ รวมทั้งรัฐบาลไม่มีภาระค่าใช้จ่ายหรือการลงทุนกว่าการก่อสร้างจะดำเนินการแล้วเสร็จ และยังเป็นการแบ่งหน้าที่การบริหารความเสี่ยงที่ได้รับจากความรู้ประสบการณ์จากภาคเอกชน รวมถึงความสามารถในการบริหารจัดการระบบงบประมาณของภาครัฐ ในกรณีที่ภาครัฐได้พิจารณาถึงความคุ้มค่าทางการเงินแล้วเห็นว่ามีเหมาะสมที่จะให้เอกชนร่วมดำเนินการ จะทำให้ภาครัฐสามารถจัดสรรงบประมาณดังกล่าวไปลงทุนในโครงการอื่นๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสมมากขึ้น รวมทั้งยังเป็นการช่วยลดปัญหาความล่าช้าและค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นของโครงการ เนื่องจากเอกชนต้องบริหารจัดการเงินด้วยตนเอง จึงมีแรงจูงใจให้ก่อสร้างเสร็จภายในระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อลดค่าใช้จ่ายและภาระดอกเบี้ย อีกทั้งเพื่อให้สามารถเรียกเก็บค่าบริการจากรัฐได้เร็วขึ้น

2) **ประโยชน์ต่อภาคเอกชน** โครงการ PPP สามารถเพิ่มโอกาสการทำธุรกิจให้กับภาคเอกชนในการให้บริการสาธารณะด้วยความมีประสิทธิภาพและในบางครั้งที่สภาพเศรษฐกิจเริ่มชะลอตัว (Economic Downturn) จะถือว่าเป็นการสนับสนุนเศรษฐกิจของประเทศโดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในโครงการของรัฐ นอกจากนี้ ในการลงทุนในรูปแบบ PPP ภาคเอกชนจะมีโอกาสเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3) **ประโยชน์ต่อประชาชน** ในการให้บริการสาธารณะของโครงการ PPP ประชาชนผู้รับบริการสามารถได้รับการบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพในราคาที่เหมาะสมมีมาตรฐาน เนื่องจากโครงการ PPP เป็นการดำเนินงานและให้บริการโดยรวมความเชี่ยวชาญของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ภายใต้เงื่อนไขการกำกับดูแลที่เหมาะสมของภาครัฐให้การบริการของภาคเอกชนคู่สัญญา PPP สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความน่าเชื่อถือในการบริการ และกำหนดกลไกราคาที่เหมาะสมกับผู้บริโภค โดยค่าตอบแทนจะถูกหักทันทีหากไม่สามารถให้บริการได้ตามมาตรฐานที่ภาครัฐกำหนด

อย่างไรก็ตาม การลงทุนในรูปแบบ PPP มีข้อจำกัดเช่นกัน ดังนี้

1) **การกำกับดูแล โครงการลงทุนในรูปแบบ PPP อาจมีความซับซ้อนมากกว่ากิจการที่ภาครัฐดำเนินการเอง** การกำกับดูแลมีความสำคัญเพื่อให้โครงการ PPP มีความเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายและมีความชัดเจนในหลักเกณฑ์ เพื่อเอื้อต่อการลงทุนของภาคเอกชน โดยเฉพาะในประเด็นการรับภาระความเสี่ยง (Risk Transfer) ระหว่างภาครัฐและเอกชนซึ่งหากดำเนินการไม่เหมาะสมจะทำให้โครงการ PPP เกิดความล้มเหลวและไม่มีประสิทธิภาพ เช่น กรณีโครงการ M5 Toll Motorway ของประเทศฮังการี ที่มีการใช้ถนนมอเตอร์เวย์จริงต่ำกว่าที่ประมาณการไว้ถึงร้อยละ 55 และในสัญญาได้กำหนดให้ภาครัฐต้องประกันอัตราการใช้มอเตอร์เวย์ขั้นต่ำ ซึ่งต่อมาภาครัฐต้องรับภาระอุดหนุนบริษัทเอกชนที่ร่วมโครงการลงทุนในรูปแบบ PPP เป็นเงินจำนวนมาก เป็นต้น นอกจากนี้ การกำกับดูแลต้องให้ภาคประชาชนได้รับประโยชน์จากการบริการที่มีประสิทธิภาพและต้นทุนที่เหมาะสม และการดำเนินงานโครงการลงทุนในรูปแบบ PPP ต้องมีความโปร่งใสและคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ (Value for money)

2) **ความเสี่ยงของโครงการลงทุนในรูปแบบ PPP** มีหลายประการที่ต้องคำนึงถึง โดยเฉพาะความเสี่ยงจากโครงการ (Project Risks) ได้แก่ ความเสี่ยงจากการพัฒนาโครงการ (Development Risk) การออกแบบก่อสร้างและทดสอบระบบ (Design and Construction Risk) ซึ่งความเสี่ยงที่เกิดจากการออกแบบ ก่อสร้างและทดสอบระบบ อาจก่อให้เกิดต้นทุนเพิ่มและการให้บริการที่ไม่ได้ตามมาตรฐาน โดยผลกระทบของความเสี่ยงอาจก่อให้เกิดความล่าช้าหรือต้นทุนเพิ่มในขั้นตอนของการออกแบบ ก่อสร้างและทดสอบระบบ อีกทั้งการออกแบบและก่อสร้างที่ไม่เหมาะสมอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานรวมถึงคุณภาพของการให้บริการ ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี (Technology Risk) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ อาจไม่เป็นไปตามที่คาดไว้ และความเสี่ยงทางด้านรายได้ (Revenue Risk-price/demand) ที่อาจเกิดจากความต้องการการบริการที่ไม่แน่นอน หรือค่าบริการที่แตกต่างจากแผนการที่วางเอาไว้ส่งผลให้รายได้จากการให้บริการแตกต่างจากที่คาดการณ์เอาไว้ นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก (External Risks) เช่น ความเสี่ยงจากเหตุสุดวิสัย (Force Majeure Risk) ที่เป็นความเสี่ยงจากเหตุการณ์ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความล่าช้าและการละเมิดสัญญาของเอกชนในการดำเนินโครงการ และสุดท้าย ความเสี่ยงจากการเมือง (Political Risk) การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอาจทำให้การดำเนินนโยบายไม่ต่อเนื่อง ซึ่งจะกระทบต่อการดำเนินโครงการ PPP

รูปแบบและวิธีการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

การเพิ่มบทบาทภาคเอกชนในโครงการลงทุนภาครัฐเป็นการเปิดให้เอกชนเข้ามีส่วนร่วมดำเนินการในกิจการต่างๆ ของรัฐ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) การให้บริการสาธารณะ (Public Services) และการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินของรัฐ เป็นต้น โดยมีขอบเขตและรูปแบบการดำเนินการที่หลากหลาย ซึ่งในหลายประเทศรวมทั้ง World Bank และ Asian Development Bank เรียกการดำเนินการในลักษณะดังกล่าวว่า Public Private Partnership (PPP) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระการลงทุนของภาครัฐ และเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนและการบริหารจัดการ การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี รวมทั้งขยายขอบเขตและเพิ่มคุณภาพการให้บริการสาธารณะ ซึ่งมีการดำเนินการได้ในหลายรูปแบบ เช่น ((ร่าง) คู่มือวิธีการเสนอโครงการร่วมลงทุน, ปี 2558, น. 33 - 35)

1) **การว่าจ้างเอกชน (Management Contract)** ภาครัฐว่าจ้างเอกชนที่เป็นมืออาชีพเข้ามาบริหารจัดการโครงการซึ่งรัฐเป็นเจ้าของโครงการ โดยภาครัฐอาจกำหนดโครงสร้างการจ่ายค่าตอบแทนให้เอกชนผูกพันกับผลประกอบการเพื่อจูงใจให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2) **การให้เอกชนเช่าทรัพย์สินของรัฐไปดำเนินการ (Lease Contract)** ภาครัฐให้เอกชนเช่าทรัพย์สินไปดำเนินงาน โดยเอกชนรับผิดชอบเงินทุนหมุนเวียน ตลอดจนความเสี่ยงจากผลประกอบการ และจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ภาครัฐในการใช้ทรัพย์สิน

3) **Build-Operate-Own (BOO)** เอกชนเป็นผู้ลงทุนพัฒนาและดำเนินโครงการรับความเสี่ยงจากผลประกอบการ และไม่ต้องส่งมอบกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินให้แก่ภาครัฐ โดยภาครัฐอาจกำหนดสิทธิพิเศษเพื่อจูงใจเอกชน เช่น สิทธิในการให้บริการ หรือสัญญาซื้อขายบริการเพื่อประกันรายได้ เป็นต้น และอาจกำหนดให้เอกชนจ่ายค่าตอบแทนในรูปแบบต่างๆ

4) **Build-Operate - Transfer (BOT) หรือ Build-Transfer-Operate (BTO)** เอกชนเป็นผู้ลงทุนพัฒนาและดำเนินโครงการ รับความเสี่ยงจากผลประกอบการ และต้องมีการส่งมอบกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินของโครงการให้แก่ภาครัฐเมื่อพร้อมเริ่มเปิดให้บริการ (BTO) หรือเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาสัญญา (BOT) โดยภาครัฐอาจกำหนดสิทธิพิเศษเพื่อจูงใจเอกชน เช่น สิทธิในการให้บริการ หรือ สัญญาซื้อขายบริการเพื่อประกันรายได้ เป็นต้น และอาจกำหนดให้เอกชนจ่ายค่าตอบแทนในรูปแบบต่างๆ

5) **ภาครัฐร่วมมือกับเอกชนในลักษณะหุ้นส่วนเพื่อดำเนินกิจการ (Joint Venture)** ภาครัฐร่วมมือกับเอกชนในลักษณะหุ้นส่วนเพื่อดำเนินกิจการ โดยรับความเสี่ยงจากการลงทุน และการดำเนินงานร่วมกัน

สำหรับการร่วมดำเนินการในระบบ PPP ในระบบสากลมีได้หลากหลายรูปแบบ ซึ่งโดยทั่วไปตามหลักสากลจะเน้นไปที่หน้าที่ดำเนินการของคู่สัญญา เช่น การออกแบบ Design (D) การก่อสร้าง Build (B) การหาแหล่งเงินทุนมาดำเนินโครงการ Finance (F) การเป็นเจ้าของในช่วงระยะเวลา Own (O) การประกอบการ Operate (O) การเป็นผู้บำรุงรักษาโครงการ Maintain (M) การโอนกรรมสิทธิ์ Transfer (T) การที่รัฐจ่ายค่าเช่าทรัพย์สินและค่าจ้างให้แก่เอกชนคู่สัญญา Lease (L) การที่รัฐรับความเสี่ยงด้านจำนวนผู้ใช้บริการเอง Gross Cost การที่เอกชนเก็บค่าบริการเองโดยแบ่งรายได้ให้รัฐ Net Cost

ทั้งนี้ รูปแบบการดำเนินการของ PPP มีหลากหลายวิธีที่ใช้กันทั่วไปในระดับสากล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ประกอบด้วย (คณา สดลสุด, 2557, อ้างถึงในรายงานการศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง กรณีศึกษาเฉพาะค่านิยามการ “ร่วมทุน” ตาม พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556, 2557, น. 3-4)

1. ดำเนินการตามรูปแบบโครงการ

1) **Design-Build (DB)** เป็นรูปแบบที่รัฐจ้างเหมาแบบเบ็ดเสร็จ (Turn-key) มอบหมายให้เอกชนดำเนินการออกแบบ และดำเนินการก่อสร้างโครงการ โดยรัฐจะเป็นเจ้าของสินทรัพย์และเป็นผู้ดำเนินโครงการ รวมทั้งบำรุงรักษาสินทรัพย์ภายหลังจากที่การก่อสร้างแล้วเสร็จ และมีการจัดสรรความเสี่ยงให้กับเอกชน

2) **Design-Build-Maintain (DBM)** เป็นรูปแบบที่รัฐจ้างเอกชนในการออกแบบและก่อสร้าง ซึ่งเหมือนกับรูปแบบ DB แต่รูปแบบนี้เอกชนจะมีหน้าที่ครอบคลุมการบำรุงรักษาสินทรัพย์ของโครงการนั้นๆ โดยรัฐเป็นผู้ดำเนินโครงการภายหลังจากที่การก่อสร้างแล้วเสร็จ และมีการจัดสรรความเสี่ยงในการบำรุงรักษาให้กับภาคเอกชนด้วย

3) **Design-Build-Operate (DBO)** เป็นรูปแบบที่รัฐจ้างเอกชนในการออกแบบก่อสร้าง และจ้างให้เอกชนรายนั้นดำเนินการให้บริการโครงการนั้น ๆ ด้วย โดยรัฐยังคงเป็นเจ้าของสินทรัพย์ เอกชนผู้ดำเนินโครงการอาจได้รับเงินในรูปของค่าจ้างบริหาร (Management fee) โครงการลักษณะนี้อาจเป็นโครงการที่มีขนาดใหญ่มาก และเงินทุนจากภาคเอกชนไม่พอที่จะดำเนินการได้ในทั้งโครงการ

4) **Design-Build-Operate-Maintain (DBOM)** เป็นรูปแบบที่รวมหน้าที่ความรับผิดชอบของภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้างแบบ DB กับการดำเนินการ และการบำรุงรักษาสินทรัพย์ของโครงการภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญาแล้ว ภาครัฐจะเป็นผู้ดำเนินโครงการเอง

5) **Design-Build-Finance-Operate/Maintain (DBFO/DBFM)** เป็นรูปแบบที่นิยมแพร่หลายของการร่วมดำเนินการในระบบ PPPs ซึ่งรวมหน้าที่หลัก ได้แก่ การออกแบบ ก่อสร้าง จัดหาแหล่งเงินทุน และการดำเนินการให้บริการ ซึ่งอาจรวมถึงการบำรุงรักษาสินทรัพย์ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ภายใต้สัญญาระยะยาวด้วย เอกชนจะเป็นผู้จัดหาแหล่งเงินทุนซึ่งอาจมาในรูปเงินกู้ หรือผู้ร่วมทุนเพื่อพัฒนาโครงการ โดยเอกชนจะได้รับค่าจ้างตามสัญญาบริการที่ได้ตกลงไว้ รูปแบบการดำเนินโครงการแบบ DBFO นี้ ความเป็นเจ้าของทรัพย์สินแล้วแต่ตกลงกัน ซึ่งอาจเป็นของรัฐหรือเอกชน หรือจะกำหนดให้เอกชนโอนสินทรัพย์ให้กับรัฐเมื่อสิ้นสุดสัญญา

6) **Build - Transfer-Operate (BTO)** เป็นรูปแบบสัมปทาน ที่ความเป็นเจ้าของจะถูกโอนเป็นของรัฐเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จ โดยผู้รับสัมปทานจะได้รับสิทธิในการดำเนินงานตามช่วงเวลาที่กำหนด

7) **Build-Operate-Transfer (BOT)** เป็นรูปแบบการให้สัมปทานที่ผู้รับสัมปทานจะถือกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ตลอดระยะเวลาที่ให้บริการ (และมีความเป็นเจ้าของสินทรัพย์นั้น) ไปจนกระทั่งสิ้นสุดระยะเวลาสัมปทาน

8) **Build-Own-Operate-Transfer (BOOT)** เป็นรูปแบบการให้สัมปทานที่รัฐให้สิทธิแก่เอกชนในการจัดหาแหล่งเงินทุน ออกแบบ ก่อสร้าง และดำเนินการให้บริการในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยความเป็นเจ้าของสินทรัพย์จะโอนกลับไปสู่ภาครัฐเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาตามที่กำหนด

9) **Build-Own-Operate (BOO)** เป็นรูปแบบการให้สัมปทานที่ผู้รับสัมปทานมีหน้าที่ในการจัดหาแหล่งเงินทุน ออกแบบ ก่อสร้าง ดำเนินการ และบำรุงรักษาสินทรัพย์ของโครงการ โดยมีความเป็นเจ้าของสินทรัพย์ และดำเนินการให้บริการภายหลังจากการก่อสร้างแล้วเสร็จ และไม่มีข้อกำหนดในการโอนย้ายสินทรัพย์กลับเป็นของรัฐภายหลังสิ้นสุดสัญญา

10) **Buy-Build-Operate (BBO)** ภาคเอกชนซื้อสินทรัพย์จากรัฐบาลเพื่อทำการปรับปรุงหรือพัฒนาเพื่อดำเนินการ ซึ่งไม่มีข้อตกลงในการที่โอนการดำเนินงานให้กับรัฐบาล

11) Lease-Develop-Operate (LDO) ภาคเอกชนเช่าสินทรัพย์จากรัฐบาลเพื่อทำการปรับปรุงหรือพัฒนาเพื่อดำเนินการ ซึ่งไม่มีข้อตกลงในการที่โอนการดำเนินงานให้กับรัฐบาล

12) Build-Lease-Operate-Transfer (BLOT) ภาคเอกชนออกแบบ หาแหล่งเงินทุนสร้างอยู่บนพื้นที่ที่เช่าภาครัฐ โดยภาคเอกชนจะดำเนินงานตามช่วงเวลาที่ได้เช่าจากภาครัฐ และท้ายที่สุดก็จะโอนกรรมสิทธิ์ในสิ่งก่อสร้างให้ภาครัฐ

13) Build-Rent-Own-Transfer (BROT) ภาคเอกชนผู้ดำเนินการเช่าทรัพย์สินจากภาครัฐ หลังจากที่ได้โอนทรัพย์สินให้ภาครัฐแล้ว

2. ดำเนินการตามรูปแบบโครงการในรายสาขา

จากการดำเนินงานโครงการ PPP ที่ผ่านมาของประเทศต่างๆ มักจะไม่มีกำหนดที่แน่นอนว่ารูปแบบการดำเนินการ PPP จะเป็นแบบที่เหมาะสมกับประเภทของโครงการในแต่ละรายสาขา ปัจจัยสำคัญในการเลือกรูปแบบการดำเนินโครงการที่เหมาะสมของแต่ละโครงการขึ้นกับประเภทของโครงสร้างพื้นฐาน และการพิจารณาความเหมาะสมของการบริหารจัดการความเสี่ยงในแต่ละด้านของโครงการ และการจัดสรรความเสี่ยงระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ดังนี้

2.1 โครงสร้างพื้นฐานเชิงเศรษฐกิจ (Economic Infrastructure Project) โครงการโครงสร้างพื้นฐานเชิงเศรษฐกิจ มักประกอบด้วยสินทรัพย์ถาวรที่สนับสนุนให้บริการสาธารณะที่เป็นโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน โทรคมนาคม ท่าอากาศยาน ท่าเรือ ประปา และบำบัดน้ำเสีย รถไฟ การผลิตและส่งไฟฟ้า ลักษณะโดยทั่วไปของโครงการโครงสร้างพื้นฐานเชิงเศรษฐกิจ

- รายได้ของภาคเอกชนมาจากการเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ใช้บริการในกรณีที่รายได้ไม่ครอบคลุมต้นทุนของโครงการ อาจมีการกำหนดกลไกการจ่ายเงินของภาครัฐให้แก่เอกชนผู้ดำเนินโครงการหรือในบางกรณีภาคเอกชนอาจมีการจ่ายส่วนแบ่งรายได้ให้กับภาครัฐ

- ภาคเอกชนเป็นผู้รับความเสี่ยงด้านจำนวนผู้ให้บริการ ทั้งนี้ขึ้นกับความเหมาะสมแต่ละโครงการ ซึ่งภาครัฐอาจจะเป็นผู้รับความเสี่ยงด้านจำนวนผู้ให้บริการหรือรับความเสี่ยงร่วมกันหากเห็นว่าปริมาณผู้ให้บริการไม่มากพอที่จะทำให้เกิดความเป็นไปได้ของโครงการ

- หน่วยงานของรัฐอาจเคยเป็นผู้ให้บริการมาก่อน โดยในภายหลังภาครัฐต้องการให้เอกชนเข้าดำเนินงานในโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการของโครงการ

- ความเสี่ยงด้านรายได้ของโครงการเป็นปัจจัยสำคัญของผลประกอบการด้านการเงิน ซึ่งมักมีความสัมพันธ์โดยตรงกับจำนวนผู้ให้บริการ

2.2 โครงสร้างพื้นฐานทางสังคม (Social Infrastructure Project) โครงการโครงสร้างพื้นฐานเชิงสังคม ต่างจากโครงการโครงสร้างพื้นฐานเชิงเศรษฐกิจ คือ รายได้จากผู้ให้บริการโดยมากมักไม่เพียงพอต่อต้นทุนโครงการ และมีแนวโน้มที่ภาครัฐจะต้องให้การสนับสนุน เช่น โรงเรียน โรงพยาบาล โครงสร้างพื้นฐานเชิงสังคมนี้มักได้รับเงินชดเชยจากภาครัฐ ซึ่งภาคเอกชนจะไม่มีความเสี่ยงด้านจำนวนผู้ให้บริการ (Unitary Payment) แม้ว่าภาคเอกชนอาจใช้เงินทุนในการก่อสร้างในตอนแรก หากแต่จะได้รับเงินคืนในรูปแบบเงินจ่ายชำระตลอดระยะเวลาสัญญา

ตามกรณี guideline ของประเทศออสเตรเลียได้จำแนกรูปแบบของการดำเนินโครงการ (Deliver Models) ออกเป็น 6 รูปแบบ ดังนี้

1. Public-Private Partnerships (PPP)
2. Construct Only (Lump Sum or Fixed Price)
3. Design and Construct
4. Construction Management
5. Project Alliancing
6. Managing Contractor

สำหรับรูปแบบการร่วมดำเนินการ PPP ขององค์กรสหประชาชาติ มีความหลากหลายมาก โดยสามารถพิจารณาจากหน้าที่ความรับผิดชอบและการจัดสรรความเสี่ยงระหว่างรัฐกับเอกชน สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. Buy-Build-Operate (BBO)
2. Build-Own-Operate (BOO)
3. Build-Own-Operate-Transfer (BOOT)
4. Build -Operate-Transfer (BOT)
5. Build-Lease-Operate-Transfer (BLOT)
6. Design-Build-Finance-Operate (DBFO)
7. Finance Only
8. Operate&Maintenance Contract (O&M)
9. Design-Build (DB)
10. Operation License

ทั้งนี้ การเลือกรูปแบบหรือวิธีดำเนินการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชนนั้น จะมีการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ (Viability) เพื่อตัดสินใจเลือกรูปแบบที่เหมาะสม ซึ่งจะขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม เหตุผล ความจำเป็น ความสำคัญของการดำเนินงานในรูปแบบที่ต่างๆ กัน

■ กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556

การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (Public Private Partnership : PPP) เป็นวิธีการหนึ่งที่สำคัญและจำเป็นเพื่อให้รัฐสามารถจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชนได้ เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวจะต้องใช้ทรัพยากรและงบประมาณเป็นจำนวนมหาศาล หากรัฐเป็นผู้ดำเนินการดังกล่าวทั้งหมดแต่เพียงผู้เดียวย่อมจะไม่สามารถดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงได้ รัฐจึงจำเป็นต้องมอบหมายให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินการ โดยแต่เดิมได้มีการตรากฎหมายที่ใช้บังคับกับการดำเนินการดังกล่าว คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 แต่เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวมีหลักเกณฑ์บางประการที่ไม่ชัดเจนก่อให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายและการตีความกฎหมายเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังมิได้มีการกำหนดขั้นตอนและหลักเกณฑ์การดำเนินการที่สำคัญบางประการไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญา ประกอบกับในปัจจุบันประเทศไทยมีความจำเป็นต้องจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะในด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก ทำให้รัฐยังไม่สามารถดำเนินการให้เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชนได้ จึงได้มีการปรับปรุงกฎหมายใหม่ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 ซึ่งได้มีการประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2556 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 เมษายน 2556 โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 (รายละเอียดตามภาคผนวก 1) มีดังนี้

- 1) ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535
- 2) มีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายฉบับนี้โดยตรง คือ

“คณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ” ซึ่งกฎหมายฉบับเดิมมิได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน

3) มีการกำหนดนโยบายของรัฐในการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐที่ชัดเจนและแน่นอน โดยกำหนดให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อกำหนดนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐที่สอดคล้องกับบทบัญญัติว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติซึ่งมีระยะเวลาครึ่งละห้าปี

4) มีการกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐอย่างครบถ้วน เริ่มตั้งแต่กระบวนการเสนอโครงการ การดำเนินโครงการ และการกำกับดูแลและติดตามผลโครงการ (รายละเอียดตามแผนภาพที่ 1)

5) การกำหนดมูลค่าโครงการที่เข้าข่ายเป็นโครงการที่ต้องดำเนินการภายใต้กฎหมายฉบับนี้นอกจากโครงการที่มีมูลค่าตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไปแล้ว อาจมีการกำหนดมูลค่าเพิ่มเติมได้โดยกฎกระทรวง ซึ่งตามกฎหมายฉบับเดิมการกำหนดมูลค่าโครงการจะต้องออกเป็นพระราชกฤษฎีกา

6) ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและมีการกำหนดเวลาให้ชัดเจนแน่นอน กล่าวคือ มีการลดขั้นตอนการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเหลือเพียงขั้นตอนเดียว คือ การอนุมัติโครงการขั้นสุดท้าย และมีการกำหนดเวลาในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน ทำให้สามารถดำเนินโครงการได้เร็วขึ้น

7) มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการในกรณีที่ต้องมีการแก้ไขสัญญาและทำสัญญาใหม่ให้ชัดเจน

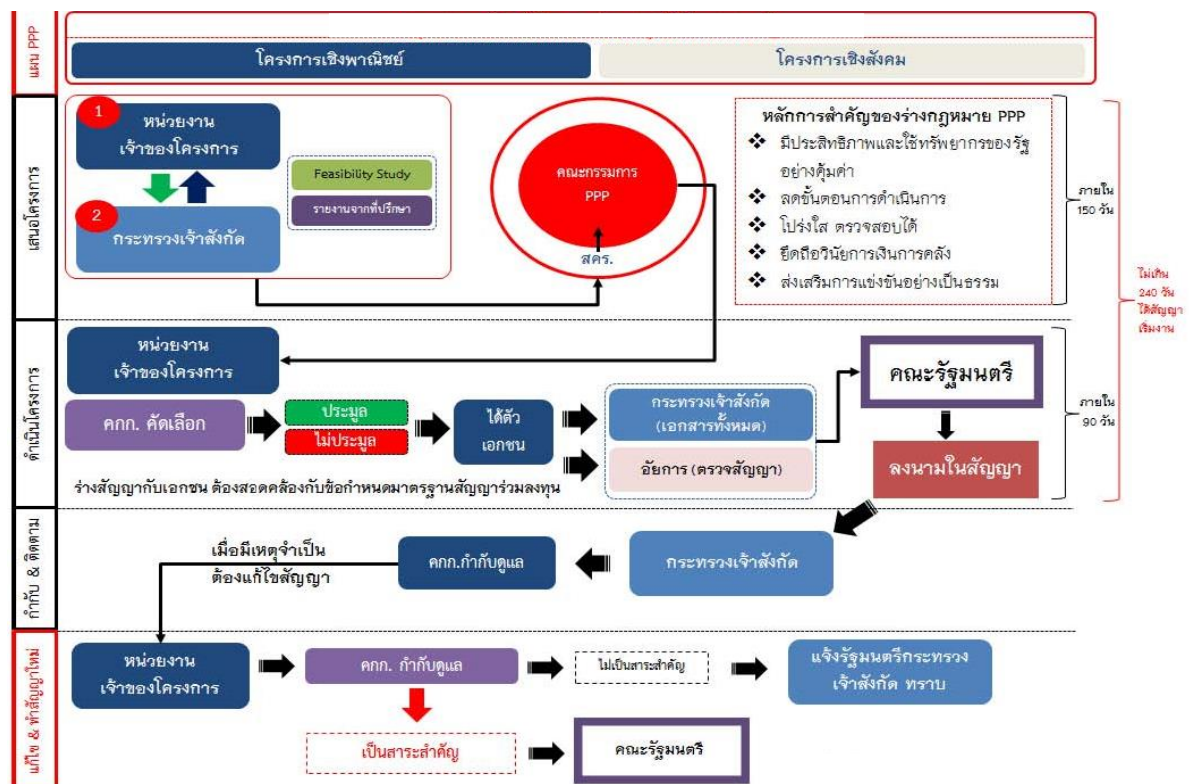
8) มีการจัดตั้ง “กองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ” เพื่อสนับสนุนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการเสนอโครงการที่สอดคล้องกับแผนที่ยุทธศาสตร์ การจัดทำผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ และการจ้างที่ปรึกษา

9) มีการกำหนดโทษในกรณีที่คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายฉบับนี้ ได้กระทำการอันฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติที่กำหนดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 ฉบับใหม่ได้มีการแก้ไขปรับปรุงในสาระสำคัญหลายประการ ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาในการตีความและบังคับใช้กฎหมายฉบับเดิมทำให้ผู้ประกอบการทั้งในภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจต่างพยายามหลีกเลี่ยงที่จะดำเนินโครงการภายใต้กฎหมายดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในกิจการของรัฐอย่างมาก ดังนั้น การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายฉบับนี้ให้มีความชัดเจนสอดคล้องกับนโยบายของรัฐและสนับสนุนการร่วมลงทุนระหว่างรัฐกับเอกชน จึงน่าจะส่งผลดีต่อการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐต่อไป

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการตาม พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556

ที่มา : เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ “แนวทางปฏิบัติและแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558-2562”, โดยกระทรวงการคลัง, สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ, 2558.สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ, 2558.

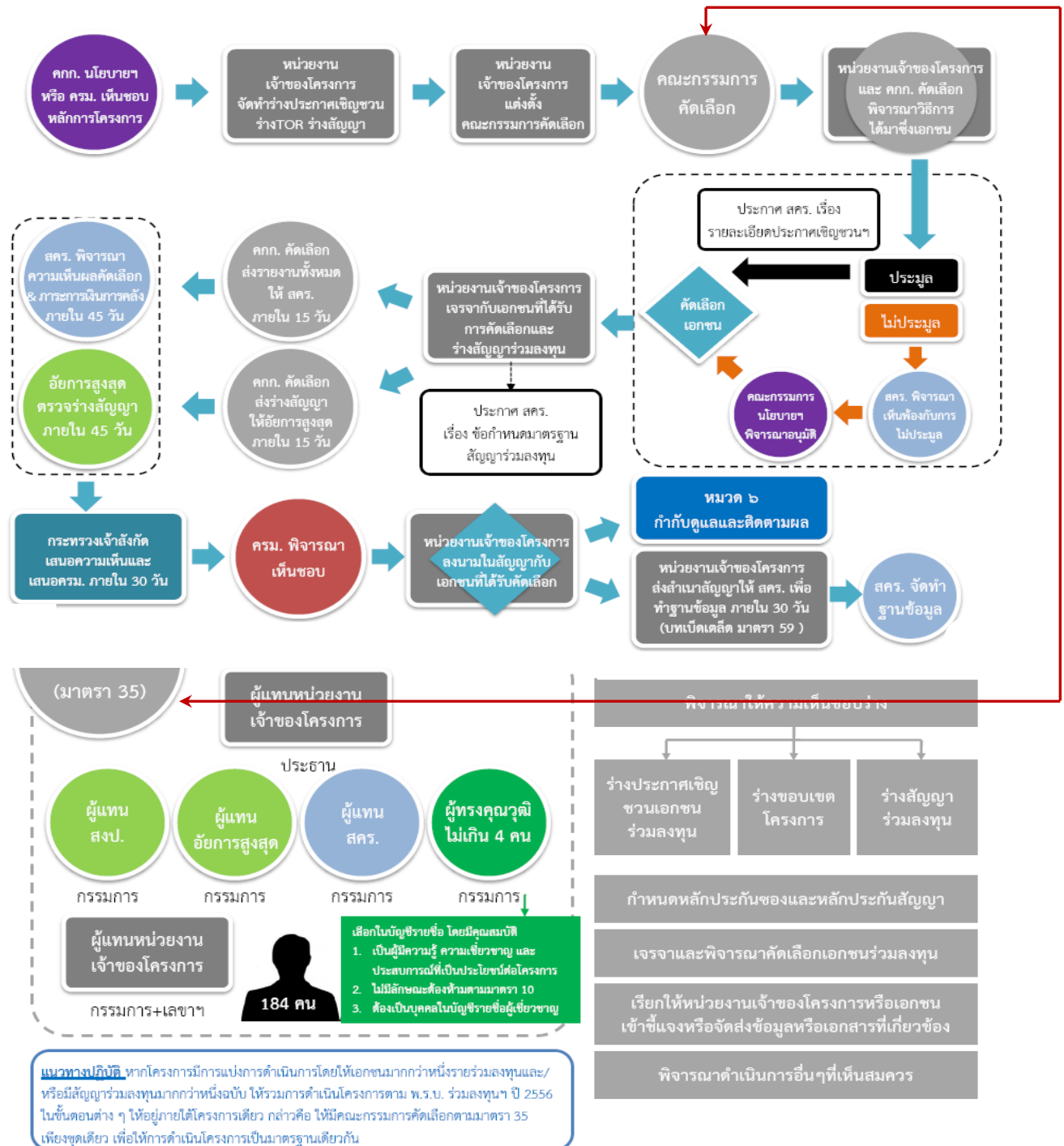
จากแผนภาพที่ 3 แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการดำเนินการตาม พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 ซึ่งเป็นภาพรวมทั้งหมดทุกกระบวนการตามที่ พ.ร.บ. กำหนด ทั้งนี้สามารถอธิบายรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนได้ ดังนี้

1. การเสนอโครงการ (มาตรา 23 ถึง 31) หน่วยงานเจ้าของโครงการต้องว่าจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำรายงานผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ แล้วหน่วยงานฯ เสนอผลการศึกษาฯ และรายงานของที่ปรึกษาต่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัด หลังจากนั้นรัฐมนตรีฯ ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอเรื่อง ขณะเดียวกันหน่วยงานฯ เสนอสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ สำนักงานฯ ต้องพิจารณาให้เสร็จสิ้นภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับผลการศึกษาฯ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวถือว่าสำนักงานเห็นด้วยกับโครงการ แต่ภายใน 30 วันนับแต่วันที่รับผลการศึกษาฯ สำนักงานฯ อาจขอให้หน่วยงานฯ ปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดของโครงการหรือส่งเอกสารเพิ่มเติมต่อสำนักงานฯ เมื่อพิจารณาแล้ว ถ้าสำนักงานฯ เห็นด้วยกับโครงการ ให้เสนอคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่ถ้าสำนักงานฯ ไม่เห็นด้วยกับโครงการ ให้แจ้งความเห็นต่อรัฐมนตรีฯ และหน่วยงานฯ และหากรัฐมนตรีฯ ไม่เห็นด้วยกับสำนักงานฯ ให้เสนอคณะกรรมการนโยบายฯ ตัดสิน

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

แผนภาพที่ 3 การดำเนินโครงการ มาตรา 32 ถึง มาตรา 42 ตาม พ.ร.บ.การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556

ที่มา : เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ “แนวทางปฏิบัติและแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558-2562”, โดยกระทรวงการคลัง, สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ, 2558.

3. การกำกับดูแลและติดตามผล (มาตรา 43 ถึง 46)

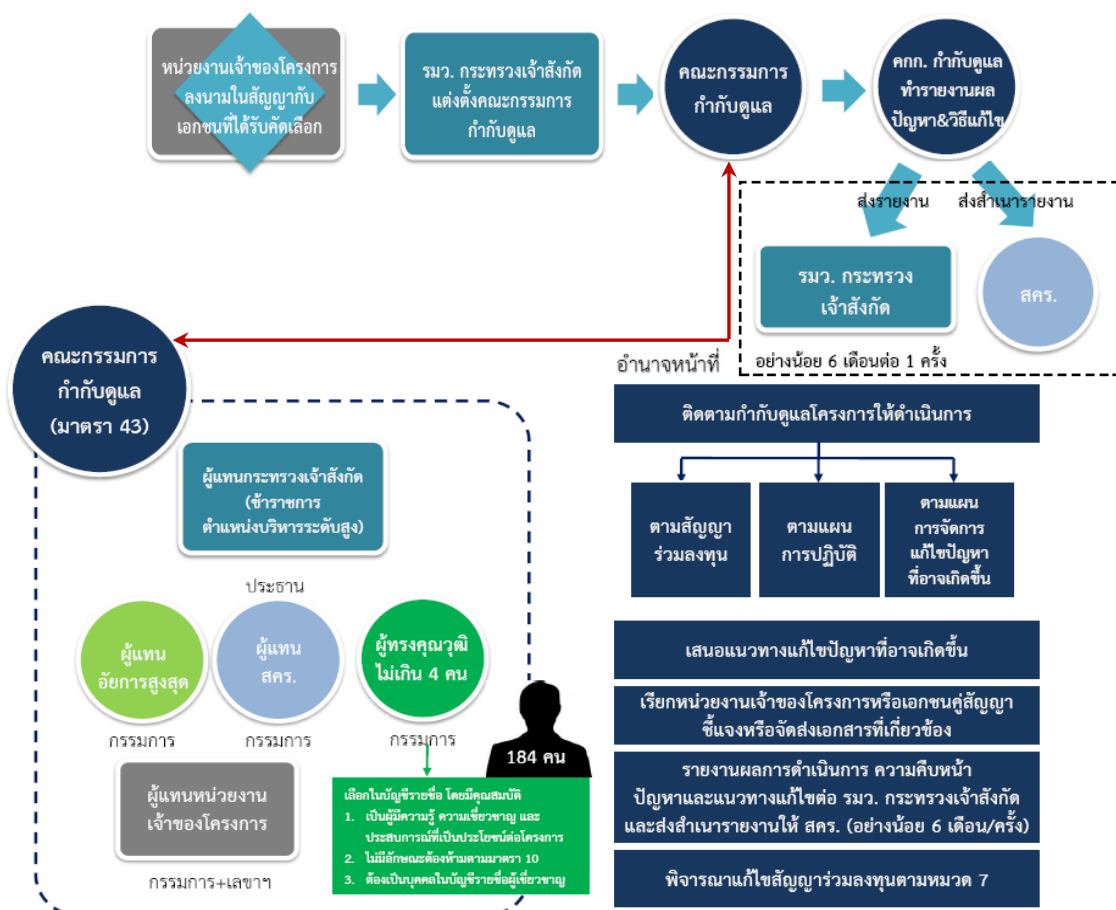
(3.1) รัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแล

(3.2) สำนักงานฯ อาจกำหนดให้หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดทำแผนการจัดการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นและให้เอกชนจัดทำแผนการปฏิบัติตามสัญญาร่วมลงทุนด้วยก็ได้

(3.3) หากมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาร่วมลงทุนได้ ให้หน่วยงานฯ และเอกชนเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาต่อคณะกรรมการกำกับดูแลเพื่อพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหา

(3.4) หากหน่วยงานฯ ละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาร่วมลงทุน ให้คณะกรรมการกำกับดูแลทำรายงานและความเห็นเสนอต่อรัฐมนตรีฯ เพื่อสั่งการให้หน่วยงานฯ ดำเนินการตามสัญญา หากรัฐมนตรีฯ ไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการกำกับดูแลรายงานต่อสำนักงานฯ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการนโยบายฯ พิจารณา หากเป็นกรณีร้ายแรงให้คณะกรรมการนโยบายฯ เสนอเรื่องพร้อมความเห็นให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา (รายละเอียดตามแผนภาพที่ 4)

แผนภาพที่ 4 การกำกับดูแลและติดตามผล มาตรา 43 ถึง 46 ตาม พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556

ที่มา : เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ “แนวทางปฏิบัติและแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558-2562”, โดยกระทรวงการคลัง, สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ, 2558.

4. การแก้ไขสัญญาและการทำสัญญาใหม่ (มาตรา 47, 48)

(4.1) หากต้องแก้ไขสัญญาร่วมลงทุน ให้หน่วยงานฯ เสนอคณะกรรมการกำกับดูแล หากคณะกรรมการกำกับดูแลเห็นว่าเป็นการแก้ไขสัญญาในส่วนที่มีสาระสำคัญ ให้คณะกรรมการกำกับดูแลพิจารณาแล้วแจ้งต่อรัฐมนตรีฯ เพื่อทราบ หากคณะกรรมการกำกับดูแลเห็นว่าเป็นการแก้ไขสัญญาส่วนที่เป็นสาระสำคัญ ให้หน่วยงานฯ เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการกำกับดูแลพิจารณาด้วย ถ้าคณะกรรมการกำกับดูแลเห็นด้วยกับการแก้ไขให้หน่วยงานฯ ส่งร่างสัญญาร่วมลงทุนให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณา แล้วส่งความเห็นของคณะกรรมการกำกับดูแลและร่างสัญญาฉบับใหม่ไปยังรัฐมนตรีฯ เพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อแก้ไขสัญญาแล้ว หน่วยงานฯ จัดส่งสำเนาสัญญาต่อสำนักงานฯ ภายใน 30 วันนับแต่วันที่มีการแก้ไขสัญญา

(4.2) หน่วยงานฯ จัดทำแนวทางการดำเนินกิจการของรัฐภายหลังจากสัญญาร่วมลงทุนสิ้นสุด เสนอกระทรวงเจ้าสังกัดอย่างน้อย 5 ปีก่อนสัญญาสิ้นสุดเพื่อเสนอให้รัฐมนตรีฯ พิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายฯ และให้คณะกรรมการนโยบายฯ พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี

(4.3) หากปรากฏว่าโครงการใดมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องในเรื่องการเสนอโครงการหรือการดำเนินโครงการ ให้สำนักงานฯ แจ้งให้หน่วยงานฯ ชี้แจงข้อเท็จจริงและแนวทางการดำเนินการต่อคณะกรรมการนโยบายฯ เพื่อพิจารณาสั่ง ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายฯ เห็นสมควรยกเลิกหรือแก้ไขสัญญาร่วมลงทุน ให้เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายฯ ให้ดำเนินการตามสัญญาต่อไปโดยไม่มีการแก้ไขหรือมีการแก้ไขสัญญาร่วมลงทุนตามวรรคสองแล้ว ให้ปฏิบัติตามหมวด 6 การกำกับดูแลและติดตามผลต่อไป

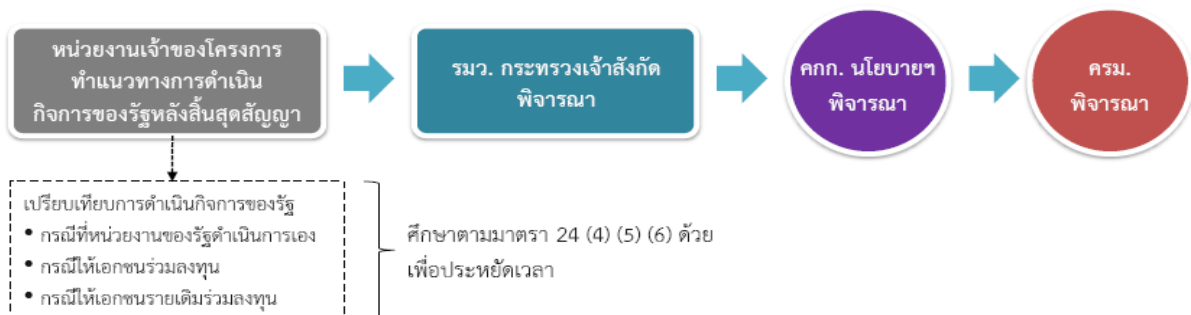
สิ่งสำคัญซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นหัวใจที่ต้องคำนึงถึงเสมอในการดำเนินการตามกฎหมายใหม่คือ มาตรา 6 หลักการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ และหมวด 3 แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ หากดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ตามหลักการ 2 ประการ ดังกล่าวได้ย่อมเป็นผลให้กฎหมายฉบับนี้ช่วยส่งเสริมให้การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐมีประสิทธิภาพอันจะทำให้ประเทศไทยและชาวไทยได้รับประโยชน์จากสินค้าและบริการที่ได้จากกิจการของรัฐที่หลากหลายเป็นจำนวนมากขึ้นและคุ้มค่าขึ้น ทั้งยังส่งเสริมให้เศรษฐกิจไทยเติบโตอย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต (รายละเอียดตามแผนภาพที่ 5)

แผนภาพที่ 5 การแก้ไขสัญญาและการทำสัญญาใหม่ตาม พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556

ก่อนสิ้นสุดสัญญาร่วมลงทุนอย่างน้อย 5 ปี (มาตรา 48)

กรณี กรม. มีมติให้เอกชนร่วมลงทุนภายหลังสัญญาสิ้นสุด (มูลค่ามากกว่า 1,000 ล้านบาท)

ที่มา : เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ “แนวทางปฏิบัติและแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558-2562”, โดยกระทรวงการคลัง, สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ, 2558.

ต่อมาเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2558 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้เสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดเพิ่มมูลค่าของโครงการที่จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2558 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงดังกล่าว ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วดำเนินการต่อไปได้ รวมทั้งให้กระทรวงการคลังรับความเห็นของสำนักงานงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2558)

สาระสำคัญของร่างกฎกระทรวง

1. กำหนดเพิ่มมูลค่าของโครงการที่จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนฯ จากโครงการที่มีมูลค่าตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไปเป็นโครงการที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5,000 ล้านบาทขึ้นไป

2. กำหนดให้โครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนฯ ในวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ดำเนินการตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติต่อไป

ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของโครงการสามารถดำเนินโครงการในทุกระดับการลงทุนตาม พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 ได้อย่างรวดเร็วและสามารถดำเนินการได้ทันที สามารถสรุปขั้นตอนการดำเนินโครงการสำหรับโครงการลงทุน 3 ระดับ ตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว (รายละเอียดตามตารางที่ 1 และแผนภาพที่ 6) ดังนี้

ตารางที่ 1 หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินโครงการสำหรับโครงการลงทุน 3 ระดับ

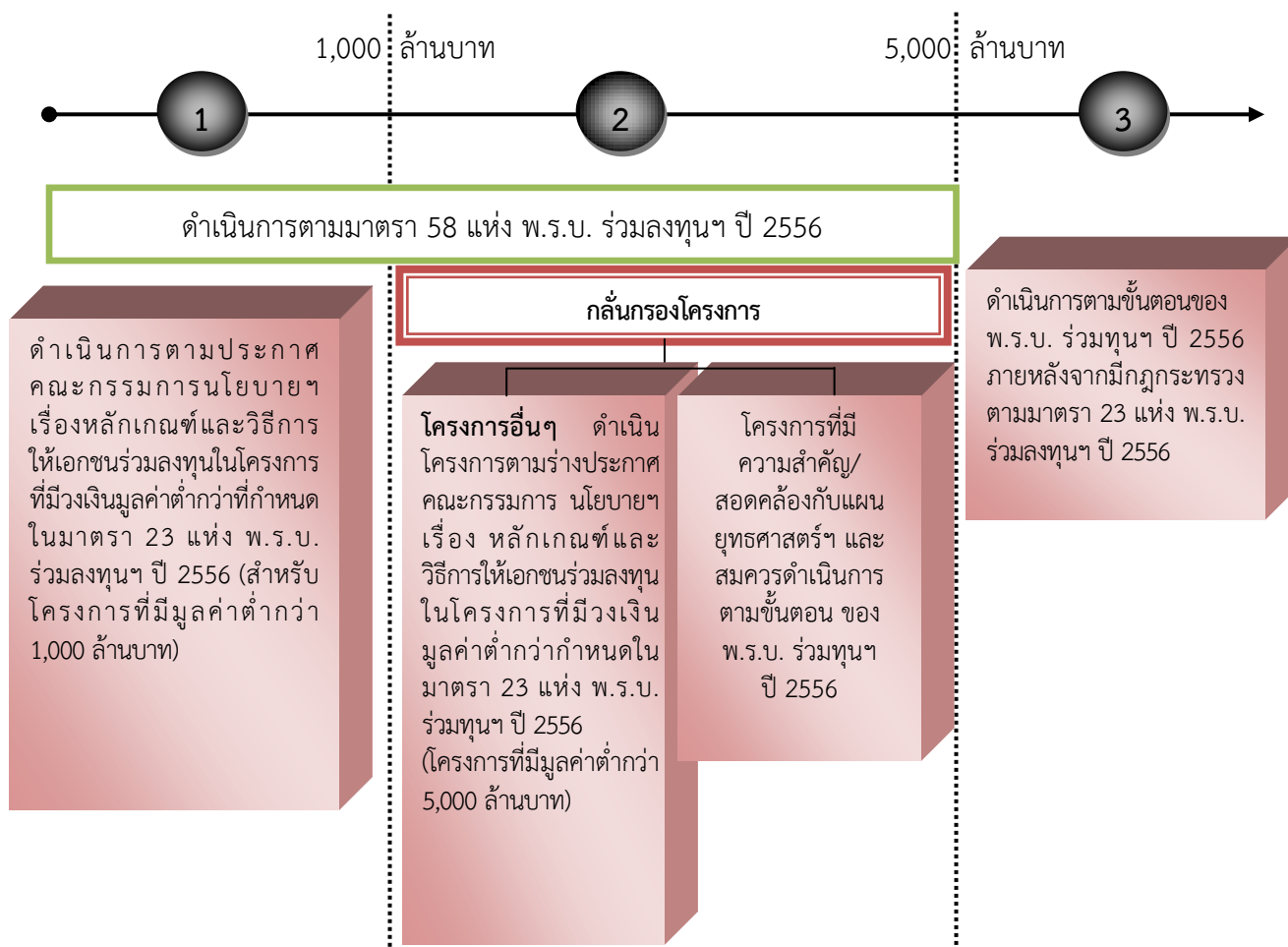
ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี 2556

ระดับการลงทุน	หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินโครงการ
1) โครงการที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5,000 ล้านบาทขึ้นไป	ดำเนินการตามขั้นตอนของ พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี 2556 ภายหลังจากมีกฎกระทรวงเพิ่มมูลค่าโครงการตามมาตรา 23 แห่ง พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี 2556
2) โครงการที่มีมูลค่าตั้งแต่ 1,000 ล้านบาท – ต่ำกว่า 5,000 ล้านบาท (โครงการขนาดกลาง)	ดำเนินการโดยให้มีขั้นตอนการกลั่นกรองโครงการว่ามีความสำคัญหรือสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (แผนยุทธศาสตร์ฯ) และสมควรดำเนินการตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี 2556 หรือไม่ก่อน หากคณะกรรมการนโยบายฯ เห็นว่าไม่จำเป็นต้องดำเนินการตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี 2556 ให้ดำเนินโครงการตามร่างประกาศคณะกรรมการนโยบายฯ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้เอกชนร่วมลงทุนในโครงการที่มีวงเงินมูลค่าต่ำกว่าที่กำหนดในมาตรา 23 แห่ง พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี 2556 พ.ศ. 2558 (สำหรับโครงการที่มีมูลค่าต่ำกว่า 5,000 ล้านบาท)
3) โครงการที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท	ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการนโยบายฯ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้เอกชนร่วมลงทุนในโครงการที่มีวงเงินมูลค่าต่ำกว่าที่กำหนดในมาตรา 23 แห่ง พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี 2556 (สำหรับโครงการที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท)

ที่มา : เอกสารแนบมติคณะรัฐมนตรี โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2558.

แผนภาพที่ 6 หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินโครงการตามมูลค่าโครงการแต่ละระดับ

ที่มา : เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ “แนวทางปฏิบัติและแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558-2562”, โดยกระทรวงการคลัง, สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ, 2558.

ทั้งนี้คณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐได้มีการกำหนดรายละเอียดของการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ซึ่งได้มีการออกประกาศคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ เรื่อง รายละเอียดที่ต้องมีในผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการของหน่วยงานเจ้าของโครงการ พ.ศ. 2557 เมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2557 โดยข้อ 3 ได้กำหนดให้ในการเสนอโครงการ หน่วยงานเจ้าของโครงการต้องเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(1) เหตุผล ความจำเป็น ประโยชน์ของโครงการและความเหมาะสมทางเทคนิค รวมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการที่แสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ ความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสอดคล้องกับโครงการอื่นทั้งในสาขาเดียวกันและสาขาอื่น และความพร้อมของหน่วยงาน

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

(2) ต้นทุนการดำเนินการ โดยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินโครงการที่เหมาะสม และในกรณีที่โครงการที่จะใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินร่วมด้วยให้แสดงงบประมาณแผ่นดินหรืองบประมาณแผ่นดินที่จำเป็นตลอดระยะเวลาของโครงการด้วย

(3) ประเมินการผลตอบแทนในด้านต่างๆ ซึ่งอย่างน้อยต้องแสดงให้เห็นอัตราผลตอบแทนทางการเงินและทางเศรษฐศาสตร์

(4) การเปรียบเทียบต้นทุนและความคุ้มค่าในการดำเนินการระหว่างการใช้งบประมาณแผ่นดินหรืองบประมาณของหน่วยงานของรัฐกับการให้เอกชนร่วมลงทุน

(5) ทางเลือกในการให้เอกชนร่วมลงทุนในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งความสนใจและความพร้อมของเอกชนในแต่ละรูปแบบ

(6) ผลกระทบของโครงการซึ่งครอบคลุมทั้งผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมจากการดำเนินโครงการตลอดจนวิธีการป้องกัน ลด หรือแก้ไขเยียวยาผลกระทบดังกล่าว เช่น

(ก) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและชุมชน ตลอดจนประชาชนผู้ใช้บริการโดยจะต้องแสดงให้เห็นถึงแนวทางในการจัดทำและรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและในกรณีที่โครงการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ จะต้องแสดงแนวทางในการจัดทำและรายงานการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในชุมชนด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

(ข) ผลกระทบด้านการเมืองและความมั่นคงของประเทศ

(ค) ผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงานเจ้าของโครงการในระยะยาว เช่น ฐานะการเงิน การบริหาร องค์กรและบุคลากร แผนการดำเนินงานระยะยาว

(ง) การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับอื่นนอกจากพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556

(จ) ผลการรับฟังความคิดเห็นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548

(ฉ) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องและแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโครงการ

(ช) กรณีที่หน่วยงานเจ้าของโครงการจะใช้งบประมาณของหน่วยงานในการดำเนินการให้แสดงสถานะทางการเงินของหน่วยงาน แหล่งที่มาของงบประมาณ ภาระงบประมาณที่ไม่กระทบต่อสถานะทางการเงินโดยรวมของหน่วยงาน

(ซ) รายละเอียดอื่นๆ ที่หน่วยงานเจ้าของโครงการเห็นว่าเกี่ยวข้องและจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการ เช่น การให้การส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน การจัดหาที่ดินเพื่อดำเนินโครงการ การให้รัฐเข้าร่วมทุน และการให้ความคุ้มครองจากรัฐ

ในกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเห็นว่าหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกิจการของรัฐตามแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐกำหนดว่าสมควรให้เอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุน แต่หน่วยงานของรัฐนั้นมิได้เสนอโครงการเพื่อให้เอกชนร่วมลงทุน มาตรา 29 บัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจประเมินความเป็นไปได้เบื้องต้นในการจัดทำโครงการเพื่อให้เอกชนร่วมลงทุนและประสานกับหน่วยงานของรัฐนั้นเพื่อให้เสนอโครงการ และเมื่อหน่วยงานของรัฐนั้นในฐานะหน่วยงานเจ้าของโครงการได้จัดทำผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการครบถ้วนตามมาตรา 24 แล้ว ให้เสนอรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาก่อนเสนอสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และให้นำมาตรา 26

มาตรา 27 และมาตรา 28 มาใช้บังคับโดยอนุโลม หากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเห็นว่าโครงการใดมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่าหนึ่งหน่วยงานและตกลงกันไม่ได้ ให้เสนอคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐพิจารณากำหนดหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบกิจการของรัฐที่จะให้เอกชนร่วมลงทุนมากที่สุดเป็นหน่วยงานเจ้าของโครงการ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามนั้น

อย่างไรก็ตามการประเมินความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจดังกล่าว ยังมีปัญหาอุปสรรคที่ทำให้โครงการร่วมลงทุนไม่สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากข้อจำกัดด้านเรื่องระยะเวลาเกี่ยวกับการขอรับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน เพื่อการว่าจ้างที่ปรึกษาในการให้คำแนะนำและจัดทำผลการศึกษาความเป็นไปได้และผลกระทบของโครงการ ซึ่งอาจต้องใช้เวลาเกินกว่า 1 ปี เพื่อรอให้มีการประกาศใช้กฎหมายงบประมาณรายจ่ายประจำปี ดังนั้นจึงมีการจัดตั้ง “กองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. สนับสนุนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์
2. สนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการเสนอโครงการที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ การจัดทำผล

การศึกษา และการวิเคราะห์โครงการ และการจ้างที่ปรึกษา

ทั้งนี้ ในระยะเริ่มแรกกองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ จะได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลจำนวน 500 ล้านบาท การจัดตั้งกองทุนฯ ดังกล่าวมีลักษณะเป็นกองทุนหมุนเวียนที่เปิดโอกาสให้หน่วยงานเจ้าของโครงการ สามารถเสนอขอรับการจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อการว่าจ้างที่ปรึกษา เพื่อจัดทำผลการศึกษาหรือร่างสัญญาได้ หน่วยงานเจ้าของโครงการอาจว่าจ้างที่ปรึกษาซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 25 ก็ได้ ทั้งนี้ หากมิได้รับจัดสรรงบประมาณแผ่นดินหรือมีงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินการ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจอาจขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนฯ เพื่อเป็นค่าจ้างที่ปรึกษาได้ โดยการขอรับสนับสนุนมี 2 ลักษณะ คือ

1. การให้เปล่า สำหรับใช้ในการสำรวจข้อมูลและจัดทำแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (แผนยุทธศาสตร์) ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สำนักงาน) ตามมาตรา 19 และมาตรา 20 และใช้ในการปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานตามมาตรา 21 รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐและสาธารณชนที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายเรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2557 รวมทั้งการว่าจ้างที่ปรึกษาสำนักงานเพื่อดำเนินการดังกล่าว

2. การให้ยืมและต้องคืนเงินยืมให้แก่กองทุนฯ โดยการนำส่งเงินค่าธรรมเนียมการขายเอกสารการประมูล ค่าธรรมเนียมการประเมินข้อเสนอการร่วมลงทุน และค่าธรรมเนียมการลงนามในสัญญาร่วมลงทุนตามมาตรา 32 เข้ากองทุน ภายใน 14 วัน นับแต่วันที่ได้รับเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าวจนกระทั่งครบจำนวนที่ขอยืมไป

ซึ่งมีรายละเอียดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (รายละเอียดตามภาคผนวก 2)

2. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับอื่นนอกจากพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556

ผลกระทบทางกฎหมายเป็นสิ่งที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินโครงการได้ ในการดำเนินโครงการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐนั้น นอกจากหน่วยงานเจ้าของโครงการต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 แล้ว ยังต้องพิจารณาตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับอื่นนอกจากพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 ด้วย โดยมีข้อควรต้องพิจารณาสำหรับการศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบทางกฎหมาย ดังต่อไปนี้

1) **กฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน** หน่วยงานเจ้าของโครงการต้องพิจารณาถึงอำนาจและหน้าที่ของหน่วยงานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน เช่น การรถไฟแห่งประเทศไทย การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง การประปานครหลวง เป็นต้น

2) **กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ** ในการดำเนินโครงการร่วมลงทุนเมื่อหน่วยงานได้พิจารณากฎหมายจัดตั้งหน่วยงานว่ามีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินโครงการได้แล้ว และต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 แล้ว ยังต้องพิจารณาถึงกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการอีกด้วย ซึ่งมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ควรต้องพิจารณา เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535, พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522, พระราชบัญญัติผังเมือง พ.ศ. 2518, พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530, พระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือทรัพย์สินของรัฐ ซึ่งบางกรณีหน่วยงานเจ้าของโครงการอาจจำเป็นต้องใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินของรัฐในการดำเนินโครงการ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการขออนุญาตตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายเฉพาะต่างๆ เช่น พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518, พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2518, พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 เป็นต้น

3) **กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนที่ควรต้องพิจารณา** เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520, กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร, กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน, พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 เป็นต้น

■ แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558-2562

ด้วยพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 กำหนดให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ เพื่อใช้เป็นแนวนโยบายของภาครัฐที่ชัดเจนและแน่นอนในการกำหนดกิจการของรัฐที่สมควรและที่รัฐส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนภายใต้กรอบระยะเวลาของแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ ตลอดจนสร้างความสนใจและดึงดูดเอกชนให้เข้ามาร่วมลงทุนในกิจการของรัฐดังกล่าว โดยแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558-2562 ที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2558

ต่อมาเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2558 ได้มีประกาศคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ เรื่อง แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558-2562 ภายใต้กรอบระยะเวลา 5 ปี ของแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558-2562 รัฐมีเป้าหมายที่จะดำเนินโครงการที่อยู่ภายใต้ 6 กิจการในกลุ่มที่ 1 ในลักษณะการให้เอกชนร่วมลงทุนเป็นหลัก และจะส่งเสริมให้เอกชน มีส่วนร่วมในการลงทุนโครงการที่อยู่ภายใต้ 14 กิจการ ในกลุ่มที่ 2 (รายละเอียดตามตารางที่ 2) เพื่อให้ภาครัฐสามารถลงทุนพัฒนากิจการดังกล่าวได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น โดยสามารถลดข้อจำกัดการลงทุนจากเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกู้จากภาครัฐ รวมทั้ง สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชนในกิจการนั้นๆ ซึ่งรายละเอียดโครงการในกิจการภายใต้แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556-2562 (Project Pipeline) มีการประมาณการมูลค่าการลงทุนทั้งหมดและสัดส่วนการลงทุนของภาคเอกชนไว้ 2 กลุ่ม รวม 66 โครงการ เป็นมูลค่าเงินลงทุนโดยประมาณ จำนวน 1,576,538.27 ล้านบาท (รายละเอียดตามภาคผนวก 3) สรุปได้ดังนี้

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

ตารางที่ 2 รายละเอียดโครงการในกิจการภายใต้แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556-2562 (Project Pipeline)

หน่วย : ล้านบาท

กิจกรรม	จำนวนโครงการ	ประมาณการ(จำนวนเงิน)		สัดส่วนการร่วมทุน (ร้อยละ)
		มูลค่าเงินลงทุนทั้งหมด	มูลค่าเงินลงทุนของเอกชน	
กลุ่มที่ 1 กิจการที่สมควรให้เอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุน (Opt-out) จำนวน 6 กิจการ				
1. กิจการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนทางรางในเมือง	8 โครงการ	607,023.10	208,258.35	34.31
2. กิจการพัฒนากิจการที่มีการเก็บค่าผ่านทางในเมือง	1 โครงการ	12,805.00	10,217.00	79.79
3. กิจการพัฒนากิจการเรือขนส่งสินค้า	7 โครงการ	132,155.61	61,118.48	46.71 ¹
4. กิจการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูง	2 โครงการ	233,584.20	-	-
5. กิจการพัฒนากิจการข่ายโทรคมนาคม	2 โครงการ	47,559.00	24,255.00	51.00
6. กิจการพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	1 โครงการ	20,000.00	10,000.00	50.00
รวม	21 โครงการ	1,053,126.91	313,848.83	38.36
กลุ่มที่ 2 กิจการที่รัฐส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุน (Opt-in) จำนวน 14 กิจการ				
1. กิจการพัฒนากิจการที่มีการเก็บค่าผ่านทางระหว่างเมือง	6 โครงการ	363,640.00	214,378.00	95.95 ²
2. กิจการพัฒนากิจการขนส่งบรรจุแยกและกระจายสินค้า	4 โครงการ	22,522.89	2,782.82	28.86 ³
3. กิจการพัฒนาระบบตัวร่วม	1 โครงการ	937.85	600.00	63.97
4. กิจการพัฒนากิจการและบริหารพื้นที่ท่าอากาศยาน	-	-	-	-
5. กิจการพัฒนาระบบจัดการคุณภาพน้ำ	8 โครงการ	51,526.95	36,708.15	100.00 ⁴
6. กิจการพัฒนาระบบชลประทาน	-	-	-	-
7. กิจการพัฒนาระบบจัดการมูลฝอย	3 โครงการ	9,896.00	7,892.00	79.75
8. กิจการพัฒนากิจการสถานศึกษาของรัฐ	7 โครงการ	26,939.85	25,525.85	94.75
9. กิจการพัฒนากิจการโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณสุข	3 โครงการ	6,200.00	5,110.00	82.42
10. กิจการพัฒนากิจการด้านยาและอุปกรณ์ทางการแพทย์	3 โครงการ	195.00	195.00	100.00
11. กิจการพัฒนากิจการโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม	6 โครงการ	38,820.00	29,530.00	76.07
12. กิจการพัฒนากิจการที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจดิจิทัล	2 โครงการ	-	-	-
13. กิจการพัฒนากิจการศูนย์การประชุมขนาดใหญ่	1 โครงการ	2,732.72	2,732.72	100.00
14. กิจการพัฒนากิจการที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส	1 โครงการ	-	-	-
รวม	45 โครงการ	523,411.36	325,454.54	91.55
รวมทั้งสิ้น	66 โครงการ	1,576,538.27	639,303.37	54.47

ที่มา : รายการโครงการในกิจการภายใต้แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558-2562, โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ, ข้อมูล ณ วันที่ 24 กันยายน 2558

หมายเหตุ โครงการดังต่อไปนี้ในแต่ละกิจกรรมไม่นำมารวมในการคำนวณสัดส่วนมูลค่าการลงทุนของเอกชนในมูลค่าประมาณการเงินลงทุนทั้งหมด เนื่องจากไม่มีข้อมูลของประมาณการมูลค่าเงินลงทุนของเอกชน ดังนี้

¹กลุ่มที่ 1 กิจการที่ 3 โครงการก่อสร้างท่าเรือคลองใหญ่ จังหวัดตราด

²กลุ่มที่ 2 กิจการที่ 1 โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง 2 โครงการ (สายบางปะอิน-นครราชสีมา และสายบางใหญ่ -กาญจนบุรี)

³กลุ่มที่ 2 กิจการที่ 2 โครงการพัฒนากิจการขนส่งสินค้าภูมิภาคเพิ่มเพื่อประสิทธิภาพการขนส่งทางถนนด้วยรถบรรทุก

⁴กลุ่มที่ 2 กิจการที่ 5 โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย จำนวน 4 โครงการ (เทศบาลนครสมุทรสาคร, เทศบาลเมืองกระทุ่มแบน, เทศบาลเมืองบางบัวทอง และเทศบาลนครรังสิต)

■ การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) ในประเทศไทย

ความร่วมมือภาครัฐภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) ในรูปแบบการดำเนินงานที่ภาครัฐให้ภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการในการให้บริการสาธารณะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงานและบริการ โดยที่มุ่งเน้นการให้บริการที่มีประสิทธิภาพคุ้มค่ากับต้นทุนมากกว่าภาครัฐดำเนินการเอง ในอดีตหลักการการปกครองภาครัฐควรปกครองน้อยสุด ภาครัฐไม่ควรเข้ามาแทรกแซงด้านเศรษฐกิจ ควรปล่อยให้ไปไปตามกลไกตลาด ระบบการทำงานของประเทศไทยจะแยกไม่ออกระหว่างเรื่องการปกครองกับเรื่องเศรษฐกิจ ในขณะที่ประเทศมีปัญหาเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่จะมาจากเรื่องการเมืองการปกครอง เมื่อสังคมพัฒนาขึ้นจะใช้บทบาทภาครัฐเป็นตัวนำเพราะเชื่อว่าภาครัฐเข้มแข็ง แต่ในความเป็นจริงสังคมมีความหลากหลายระบบเศรษฐกิจมีความซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ

สำหรับประเทศไทยในช่วงแรกแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 และ 2 ส่วนใหญ่จะเน้นการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนากำลังคน การสร้างเขื่อน การผลิตไฟฟ้า จึงเกิดหน่วยงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตขึ้น รวมทั้งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 3 และ 4 ก็เช่นเดียวกัน เน้นการปรับปรุงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและยกระดับการผลิต เร่งรัดการส่งออกและทดแทนสินค้านำเข้า ปรับงบประมาณในโครงการก่อสร้างมาสนับสนุนการลงทุนเพื่อใช้ประโยชน์จากโครงการขั้นพื้นฐานที่มีอยู่ เร่งบูรณะและปรับปรุงการบริหารทรัพยากรหลักของชาติ รวมทั้งการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ โดยเฉพาะที่ดิน แหล่งน้ำ ป่าไม้และแหล่งแร่ เร่งรัดการปฏิรูปที่ดิน จัดสรร แหล่งน้ำในประเทศ อนุรักษ์ทะเลหลวง สำรวจและพัฒนา แหล่งพลังงานในอ่าวไทยและภาคใต้ฝั่งตะวันออก ซึ่งในช่วงเริ่มต้นของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะเป็นการลงทุนที่ภาครัฐเป็นผู้ลงงบประมาณทั้งหมดโดยเน้นไปในส่วนของการสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคที่มีความจำเป็นต่อประชาชนเป็นส่วนใหญ่

เมื่อเริ่มแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 จึงเน้นบทบาทและระดมความร่วมมือจากภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจการผลิตในสาขาเกษตร อุตสาหกรรม การพัฒนาพลังงานและเร่งการส่งออก โดยภาครัฐจะทบทวนกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อลดการแทรกแซงและอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาธุรกิจของภาคเอกชน ซึ่งได้เกิดการลงทุนขนาดใหญ่โครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก หรือ Eastern Seaboard และได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน (กรอ.) มีหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบายแนวทางแก้ไขปัญหา/อุปสรรคทางเศรษฐกิจ เริ่มเป็น PPP ภาคเอกชนมีบทบาทในการพัฒนาประเทศมากขึ้น

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้ขยายตัวอย่างต่อเนื่องในอัตราเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 10.9 ต่อปี ส่งผลให้ภาครัฐไม่สามารถลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและขยายการให้บริการสาธารณะได้เพียงพอและทันกับความต้องการ (Bottle neck) ดังนั้นในช่วงดังกล่าว ภาครัฐจึงได้เปิดโอกาสให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินการในกิจการของรัฐ โดยส่วนใหญ่จะเป็นโครงการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ เช่น ระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน ระบบทางพิเศษและทางยกระดับ ระบบโทรศัพท์สื่อสาร เป็นต้น ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐ มีการร่วมลงทุนกับภาคเอกชนในสาขาต่างๆ และอยู่ระหว่างดำเนินการตามสัญญาระหว่างปี 2523 - 2557 รวมทั้งสิ้น 33 โครงการ แยกออกเป็น 5 สาขา คือ สาขาคมนาคม 16 โครงการ, สาขาการจัดการน้ำ 2 โครงการ, สาขาสื่อสาร 8 โครงการ, สาขาการบริหารจัดการขยะ 1 โครงการ และสาขาอื่นๆ 6 โครงการ (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ, 2558) มีรายละเอียดตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 โครงการร่วมลงทุนกับภาคเอกชนในสาขาต่างๆ ระหว่างปี 2523 – 2557

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
1. สาขาคมนาคม	จำนวน 16 โครงการ
1.1 กระทรวงคมนาคม	
• บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)	
1. โครงการอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการระบบส่งน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานผ่านท่อแบบ Hydrant	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท ไทยเชื้อเพลิงการบิน จำกัด ระยะเวลาโครงการ : 30 ปี (28 กันยายน 2549 ถึง 27 กันยายน 2579) รายละเอียดการดำเนินโครงการ : ทอท. อนุญาตให้บริษัทฯ ดำเนินการเฉพาะการให้บริการระบบส่งน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานผ่านท่อแบบ Hydrant ภายในพื้นที่ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่สองเท่านั้น โดยบริษัทฯ จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆที่กำหนดในสัญญานี้ ตลอดจนปฏิบัติตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และนโยบายของ ทอท. บริษัทฯ จะใช้อาคารและสิ่งปลูกสร้างของ ทอท. เพื่อติดตั้งระบบ Hydrant โดยบริษัทฯ จะต้องดำเนินการออกแบบรายละเอียดระบบ Hydrant และจัดหาอุปกรณ์ Hydrant รวมทั้งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการติดตั้ง วางท่อ ทดสอบ ระบบ Hydrant ทั้งนี้ระบบ Hydrant ที่บริษัทฯ นำมาใช้ในกิจการดังกล่าวจะต้องเป็นของใหม่ที่ไม่เคยผ่านการใช้งานมาก่อน บริษัทฯ รับผิดชอบในการออกค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงรักษาระบบ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์สำรองที่เกี่ยวข้องกับระบบ Hydrant ทั้งหมด บริษัทฯ ต้องรับผิดชอบต่อการจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำรองที่เกี่ยวข้องกับระบบ Hydrant ที่จำเป็นในการตรวจสอบ ซ่อมแซม สับเปลี่ยนทดแทนด้วยจำนวนเพียงพอตามมาตรฐานสากลและตามข้อเสนอแนะของผู้ผลิตอยู่เสมอ โดยไม่ขาดแคลนตลอดอายุสัญญา รูปแบบโครงการ BTO (Build Transfer and Operate) บริษัทฯ ต้องดำเนินการออกแบบรายละเอียดระบบ Hydrant และจัดหาวัสดุอุปกรณ์อื่นที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการติดตั้ง วางท่อ ทดสอบระบบ โดยบริษัทฯ เป็นผู้ลงทุนและออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าวเองทั้งสิ้น บริษัทฯ ต้องส่งมอบและโอนกรรมสิทธิ์ระบบ Hydrant รวมทั้งวัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบทั้งหมดพร้อมกับการติดตั้งที่บริษัทฯ จัดหาเพื่อใช้ในการให้บริการตามสัญญานี้ นับตั้งแต่วันที่เปิดให้บริการเป็นต้นไปจนจบตลอดให้อายุสัญญานี้ให้แก่อรัฐ
2. สัญญาโครงการระบบให้บริการเชื้อเพลิงอากาศยาน (Intoplane Services) ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BAFS) และ บริษัท เอเอสไอจี (ไทยแลนด์) จำกัด (ASIG) ระยะเวลาโครงการ : 20 ปี (28 กันยายน 2549 ถึง 27 กันยายน 2569) รายละเอียดโครงการ : บริษัทฯ ได้รับสิทธิให้เข้าดำเนินโครงการ Into – Plane ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยมีขอบเขตการให้บริการ ดังนี้ 1. บริการเติมเชื้อเพลิงอากาศยานทั้งแบบอาศัยท่อส่งเชื้อเพลิงใต้พื้นดิน และไม่อาศัยท่อส่งเชื้อเพลิงใต้พื้นดิน 2. บริการถ่ายเชื้อเพลิงอากาศยาน บริษัทฯ ตกลงที่จะทำสัญญาเช่าที่ดินกับ ทอท. เป็นสัญญาแยกต่างหาก รูปแบบโครงการ BTO (Build Transfer and Operate) โดยบรรดาสสิ่งปลูกสร้างและส่วนควบต่างๆ ของอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่บริษัทฯ สร้างขึ้นตามสัญญานี้ให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐทันทีนับแต่การก่อสร้างเสร็จสิ้น บริษัทฯ ต้องดูแลและบำรุงรักษาอาคารสิ่งปลูกสร้างและส่วนควบต่างๆ ของอาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งอุปกรณ์และระบบให้สามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
● บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)(ต่อ)	
3.โครงการอุปกรณ์ บริการภาคพื้นและสิ่ง อำนวยความสะดวกด้าน การซ่อมบำรุง ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์โพลีเทคเซอร์วิส จำกัด ระยะเวลาโครงการ : 20 ปี (28 กันยายน 2549 ถึง 27 กันยายน 2569) รายละเอียดโครงการ : บริษัทฯ ได้รับสิทธิให้เข้าดำเนินโครงการ GSE ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยมีขอบเขตการให้บริการ ดังนี้ 1. กิจการบริการภาคพื้นสำหรับอากาศยานและผู้โดยสาร ครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การให้บริการรถบันได การให้บริการทำความสะอาดห้องสุขา การให้บริการน้ำเพื่อการบริโภคบนอากาศยาน การให้บริการพลั๊กและดันอากาศยาน การให้บริการสตาร์ทเครื่องอากาศยาน การให้บริการลากอากาศยาน การให้บริการรถเวียนแก่ผู้โดยสาร และลูกเรือ บริการเปิดและปิดประตูของอากาศยาน การจัดการลำเลียง และคัดแยกสัมภาระ การจัดการและคัดแยกจดหมาย การขนส่งอาหารระหว่างอากาศยานและพื้นที่ประกอบการ การขนส่งสินค้าระหว่างอากาศยานและอาคารคลังสินค้า จัดระวางบรรทุกสินค้าภายในอากาศยาน บริการเชื่อมต่อระบบไฟฟ้าและความเย็นแก่อากาศยาน บริการอุปกรณ์ภาคพื้น เช่น แผ่น Pallet ตู้ Container รถ Dolly รถลาก 2. กิจการบริการซ่อมบำรุงอุปกรณ์บริการภาคพื้นเป็นการบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์ทั้งหมดที่ใช้ในการให้บริการภาคพื้นแก่อากาศยาน เช่น รถบันได รถลากสัมภาระ รถลากและดันอากาศยาน เป็นต้น บริษัทฯ ตกลงที่จะทำสัญญาเช่าที่ดินกับ ทอท. เป็นสัญญาแยกต่างหาก รูปแบบโครงการ BTO (Build Transfer and Operate) โดยบรรดาสິงปลูกสร้างและส่วนควบต่าง ๆ ของอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่บริษัทฯ สร้างขึ้นตามสัญญานี้ให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐทันทีนับแต่การก่อสร้างเสร็จสิ้น บริษัทฯ ต้องดูแลและบำรุงรักษาอาคารสิ่งปลูกสร้างและส่วนควบต่าง ๆ ของอาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งอุปกรณ์และระบบให้สามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4.โครงการคลังสินค้า ณ ท่าอากาศยาน สุวรรณภูมิ	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจีคาร์โก้ จำกัด ระยะเวลาโครงการ : 20 ปี (28 กันยายน 2549 ถึง 27 กันยายน 2569) รายละเอียดโครงการ : บริษัทฯ ได้รับสิทธิให้เข้าดำเนินโครงการคลังสินค้า ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยมีขอบเขตการให้บริการ ดังนี้ 1. การให้บริการคลังสินค้าขาออก ประกอบด้วย รับสินค้าจากตัวแทนผู้ขนส่งสินค้า รวบรวมและจัดเรียงสินค้าเข้าตู้ Container หรือแผ่น Pallet ออกหมายเลข MAWB และ HAWB ให้กับสินค้าที่รับมาจากตัวแทนผู้ขนส่งสินค้า จัดหาสถานที่ในการจัดเก็บสินค้าที่ได้รับการบรรจุในตู้ Container หรือแผ่น Pallet เรียบร้อยแล้ว จัดเตรียมสินค้าที่ได้รับการบรรจุในตู้ Container หรือแผ่น Pallet เพื่อส่งมอบให้ผู้ประกอบการบริการภาคพื้น จัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสินค้าขาออก 2. การให้บริการคลังสินค้าขาเข้าประกอบด้วย รับสินค้าจาก ผู้ประกอบการบริการภาคพื้นคัดแยกสินค้า จัดเตรียมสถานที่ในการจัดเก็บสินค้า ตู้ Container และแผ่น Pallet จัดเตรียมสินค้าเพื่อส่งมอบให้กับตัวแทนผู้ขนส่งสินค้าที่มารับสินค้า จัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสินค้าขาเข้า 3. การให้บริการคลังสินค้าส่งผ่าน ประกอบด้วย จัดเตรียมสถานที่ในการจัดเก็บสินค้าส่งผ่าน คัดแยกสินค้าและจัดเรียงสินค้าเข้าตู้ Container หรือแผ่น Pallet ที่เตรียมไว้ จัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสินค้าส่งผ่าน บริษัทฯ ตกลงที่จะทำสัญญาเช่าที่ดินกับ ทอท. เป็นสัญญาแยกต่างหาก รูปแบบโครงการ BTO (Build Transfer and Operate) โดยบรรดาสິงปลูกสร้างและส่วนควบต่างๆ ของอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่บริษัทฯ สร้างขึ้นตามสัญญานี้ให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐทันทีนับแต่การก่อสร้างเสร็จสิ้น

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
● บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ต่อ)	
5. โครงการครัวการบิน (Catering Services) ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท แอลเอสจี สกาย เซฟส์ (ประเทศไทย) (SLG) และบริษัท ครัวการบิน กรุงเทพ จำกัด ระยะเวลาโครงการ : 20 ปี (28 กันยายน 2549 ถึง 27 กันยายน 2569) รายละเอียดโครงการ : บริษัทฯ ได้รับสิทธิให้เข้าดำเนินโครงการครัวการบิน ณ ท่าอากาศยาน สุวรรณภูมิ โดยมีขอบเขตการให้บริการ ดังนี้ 1. การจัดเตรียมอาหารสำหรับการให้บริการเที่ยวบิน (Preparation and Assembly of Flight Meals) 2. การจัดเก็บอุปกรณ์ครัว และอุปกรณ์อื่น ๆ (Storage of Catering Equipment and Supplies) 3. การจัดหาสินค้าอื่น ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ดอกไม้ ของที่ระลึก และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ (Cabin Supplies) 4. การบริการซักผ้าที่ใช้ในเที่ยวบิน (Laundry Services for in flight Linens) 5. การขนส่งอาหารและสินค้าอื่น ๆ (Handling of Catering Loads and Cabin Supplies) บริษัทฯ ตกลงที่จะทำสัญญาเช่าที่ดินกับ ทอท. เป็นสัญญาแยกต่างหาก รูปแบบโครงการ BTO (Build Transfer and Operate) โดยบรรดาสงัดปลุกสร้างและส่วนควบต่าง ๆ ของอาคาร และสิ่งปลูกสร้างที่บริษัทฯ สร้างขึ้นตามสัญญานี้ให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐทันทีนับแต่การก่อสร้างเสร็จสิ้น บริษัทฯ ต้องดูแลและบำรุงรักษาอาคารสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งอุปกรณ์และระบบให้สามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
● การท่าเรือแห่งประเทศไทย (กทท.)	
6. สัญญาลงทุน ก่อสร้าง บริหาร และ ประกอบการท่าเทียบเรือ A3 C1 C2 D1 D2 และ D3	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท ฮัทซัน แพลมบิง เทอร์มินัล จำกัด (HLT) ระยะเวลาโครงการ : 30 ปี (1 พฤศจิกายน 2547 ถึง 31 ตุลาคม 2577) รายละเอียดโครงการ : บริษัทฯ ต้องก่อสร้างท่าเทียบเรือ A3 ภายใน 18 เดือน ท่าเทียบเรือชุด C (C1 และ C2) 36 เดือน ท่าเทียบเรือชุด D (D1, D2 และ D3) เมื่อมีปริมาณตู้สินค้าผ่านท่าเทียบเรือ ที่ได้เปิดดำเนินการแล้วมากกว่า 75% ของความสามารถในการขนถ่ายสินค้าของท่าเทียบเรือที่ได้ เปิดดำเนินการแล้วไม่เกิน 7 ปี เรือทุกลำจะต้องใช้บริการนำร่องตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศใด ๆ ของกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ที่กำหนดให้ใช้นำร่องในการเคลื่อนย้าย เรือภายในท่าเรือ รวมทั้งการเทียบท่าและออกจากท่า ทั้งนี้ ในปัจจุบันกรมการขนส่งทางน้ำและ พาณิชยนาวีจะเป็นผู้จัดเจ้าหน้าที่พนักงานนำร่องและบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ โดยที่ กทท. ไม่มีหน้าที่ ให้บริการในเรื่องดังกล่าวนี้แต่อย่างใด เว้นแต่จะมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การปฏิบัติเป็นอย่าง อื่น เรือทุกลำจะต้องใช้บริการเรือลากจูงตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศใด ๆ ที่กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีกำหนดในการนำเรือเข้า – ออกจากท่าเรือ รวมทั้งการเทียบ ท่าและออกจากท่า โดย กทท. หรือ บริษัทที่ กทท. มอบหมาย จะเป็นผู้ให้บริการด้านเรือลากจูง บริษัทฯ ต้องใช้ท่าเทียบเรือ C1, C2, D1, D2 และ D3 เพื่อการรับ/ ส่งมอบ เก็บรักษา และบรรทุก/ ขนถ่าย เฉพาะสินค้าในระบบตู้สินค้าเท่านั้น หากบริษัทประสงค์ที่จะดำเนินการในระบบอื่นจะต้อง ได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจาก กทท. ก่อน และบริษัทจะต้องใช้ท่าเทียบเรือ A3 เพื่อเป็นท่าเรือ เอนกประสงค์ โดยให้สามารถขนส่งตู้สินค้าและสินค้าทั่วไป รูปแบบโครงการ BOT (Build Operate Transfer) กทท. จะมอบพื้นที่ท่าเทียบเรือทั้งหมดตามสัญญาให้บริษัทฯ เพื่อใช้ประกอบการ ภายใน 15 วัน นับจากวันลงนามในสัญญา บริษัทฯ จะต้องจัดหาบรรดาเครื่องมืออุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มเติมทั้งหมดเท่าที่จำเป็นสำหรับการประกอบกิจการ ท่าเทียบเรือ และเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในบรรดาทรัพย์สินที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มเติม สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เครื่องมืออุปกรณ์ที่จัดหาเข้ามาใช้งานในท่าเทียบเรือตลอดอายุสัญญา หลังจาก

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
• การทำเรือแห่งประเทศไทย (กทท.) (ต่อ)	
6. สัญญาลงทุน ก่อสร้าง บริหาร และ ประกอบการทำเทียบ เรือ A3 C1 C2 D1 D2 และ D3 (ต่อ)	สัญญาได้สิ้นสุดลงไม่ว่ากรณีใด ให้บรรดาสิ่งหาทรัพย์สินต่างๆ ทั้งหมดต้องตกเป็นทรัพย์สินของ กทท. ทั้งนี้ ส่วนสิ่งหาทรัพย์สิน กทท. มีสิทธิที่จะซื้อทั้งหมดหรือบางส่วนตามราคามูลค่าทางบัญชี ที่ได้หักค่าเสื่อมราคาสะสมตามระยะเวลาการใช้งานแล้ว หรือต่ำกว่านั้น
7. โครงการลงทุน บริหารและประกอบการ ทำเทียบเรือตู้สินค้า ซี.3 ณ ท่าเรือแหลมฉบัง	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท แพลมดบัง อินเตอร์เนชั่นแนล เทอร์มินอล จำกัด (LCIT) ระยะเวลาโครงการ : 30 ปี (1 พฤษภาคม 2546 ถึง 30 เมษายน 2576) รายละเอียดโครงการ : กทท. จะมอบพื้นที่ทำเทียบเรือให้บริษัทฯ ภายใน 15 วัน นับจากวันลงนาม ในสัญญา โดยบริษัทสามารถเข้าไปทำการก่อสร้าง และติดตั้งเครื่องมือยกขนภายหลังลงนาม ในสัญญา ได้หลังจากได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจาก กทท. บริษัทฯ ต้องให้บริการที่จำเป็นทุกประเภท แก่ผู้ใช้ท่าเรือ เพื่อให้การประกอบการทำเทียบเรือมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนการดำเนิน ธุรกิจ และต้องจัดหาบรรดาเครื่องมืออุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และโครงสร้างพื้นฐาน เพิ่มเติมทั้งหมดที่จำเป็นสำหรับการประกอบกิจการทำเทียบเรือเป็นของคุณภาพดีทันสมัย ตามมาตรฐานสากลรวมทั้งก่อสร้างรั้วกันระหว่างท่าเทียบเรือ ซี.2 และซี.3 รูปแบบโครงการ BOT (Build Operate Transfer) กทท. เป็นผู้มียกรรมสิทธิ์ในบรรดาทรัพย์สินในท่าเรือทั้งหมดที่ กทท. เป็นผู้จัดหา LCIT เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในบรรดาทรัพย์สินที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มเติม สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เครื่องมืออุปกรณ์ที่บริษัทจัดหาไปใช้งานในท่าเทียบเรือตลอดอายุสัญญาหลังจาก ที่สัญญานี้สิ้นสุดลงหรือมีการบอกเลิกสัญญาไม่ว่ากรณีใด บรรดาสิ่งหาทรัพย์สินต่างๆ ทั้งหมด ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ กทท. ทั้งนี้ ส่วนสิ่งหาทรัพย์สินของบริษัท กทท. ทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะซื้อทั้งหมด หรือบางส่วนก็ได้ตามราคามูลค่าทางบัญชีที่คำนวณได้จากราคาต้นทุนหักค่าเสื่อมราคาตาม ระยะเวลาอายุการใช้งานแล้ว
8. โครงการลงทุน ก่อสร้าง บริหาร และ ประกอบการทำเทียบ เรือตู้สินค้า ปี.5	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท แพลมดบัง อินเตอร์เนชั่นแนล เทอร์มินอล จำกัด (LCIT) ระยะเวลาโครงการ : 30 ปี (1 พฤษภาคม 2539 ถึง 30 เมษายน 2569) รายละเอียดโครงการ : กทท. มีหน้าที่ในการให้หรือจัดให้มีบริการเกี่ยวกับร่องน้ำทางเข้าท่าเรือ ทางเดินเรือ แอ่งจอดเรือ เครื่องหมายช่วยการเดินเรือการนำร่อง และการลากจูง เรือทุกลำจะต้องใช้ บริการนำร่องตามระเบียบของกรมเจ้าท่าที่กำหนดให้ใช้นำร่องในการเคลื่อนย้ายเรือภายในท่าเรือ รวมทั้งการเทียบท่าและออกจากท่า กรมเจ้าท่าจะเป็นผู้จัดเจ้าหน้าที่พนักงานนำร่อง เรือนำร่อง และ บริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ โดยที่ กทท. ไม่มีหน้าที่ให้บริการดังกล่าวแต่อย่างใด เรือทุกลำจะต้องใช้ บริการเรือลากจูงตามระเบียบที่กรมเจ้าท่ากำหนดในการนำเรือเข้า-ออก จากท่าเรือ รวมทั้ง การเทียบท่าและออกจากท่า โดย กทท. หรือบริษัทฯ จะเป็นผู้ให้บริการด้านเรือลากจูง สัญญามี กำหนด 30 ปี นับแต่วันขึ้นหนึ่งของเดือนถัดไปจากเดือนที่มีการลงนามในสัญญา ซึ่งตามสัญญานี้ เริ่มต้นวันที่ 1 พฤษภาคม 2539 และสิ้นสุด 30 เมษายน 2569 หลังจากสัญญาสิ้นสุดลง บริษัทฯ มีสิทธิขอต่ออายุสัญญาได้อีก 5 ปี บริษัทจะต้องยื่นคำร้องขอต่อสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า อย่างน้อย 2 ปี ก่อนที่สัญญานี้จะสิ้นสุดลง รูปแบบโครงการ BOT (Build Operate Transfer) กทท. จะมอบพื้นที่ทำเทียบเรือทั้งหมดตามสัญญาให้บริษัทฯ เพื่อใช้ประกอบการภายใน 15 วัน นับ จากวันลงนามในสัญญาบริษัทฯ จะต้องจัดหาบรรดาเครื่องมืออุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มเติมทั้งหมดเท่าที่จำเป็นสำหรับการประกอบกิจการทำเทียบเรือ หลังจาก สัญญาได้สิ้นสุดลงไม่ว่ากรณีใด ให้บรรดาสิ่งหาทรัพย์สินต่างๆ ทั้งหมดตกเป็นทรัพย์สินของ กทท. ทั้งนี้ ส่วนสิ่งหาทรัพย์สิน กทท. มีสิทธิที่จะซื้อทั้งหมดหรือบางส่วนตามราคามูลค่าทางบัญชีที่ได้หัก ค่าเสื่อมราคาสะสมตามระยะเวลาการใช้งานแล้ว หรือต่ำกว่านั้น

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
• การทำเรือแห่งประเทศไทย (กทท.) (ต่อ)	
9. สัญญาเช่าพื้นที่ เพื่อดำเนินการโครงการ อยู่บริเวณแหลมฉบัง	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท ยูนิไทย ชิปปาร์ต เอนจิเนียริง จำกัด (UNITHAI) ระยะเวลาโครงการ : 30 ปี (18 ธันวาคม 2533 ถึง 17 ธันวาคม 2563) รายละเอียดโครงการ : UNITHAI ต้องเริ่มงานก่อสร้างตามขั้นตอนแผนการดำเนินงานภายในเวลา 18 เดือน นับจากวันลงนามในสัญญา จัดให้มีโรงงานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อบริการซ่อมเรือเดินทะเล โดยซ่อมทำตัวเรือได้แนวน้ำได้ภายในระยะเวลา 2 ปี นับแต่วันลงนามในสัญญา อยู่แห่งพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับซ่อมเรือขนาดไม่ต่ำกว่า 13,000 ตันกรอส อย่างน้อย 1 อยู่ภายในระยะเวลา 10 ปี นับแต่วันลงนามในสัญญา รูปแบบโครงการ BOT (Build Operate Transfer) กทท. ตกลงให้ UNITHAI เช่าพื้นที่ บริเวณแหลมฉบังจำนวนเนื้อที่บนดินประมาณ 312 ไร่ 1 งาน 45 ตารางวา ทรัพย์สินที่เกิดขึ้นตามโครงการตามสัญญานี้ที่เป็นอสังหาริมทรัพย์และส่วนควบหรือเครื่องอุปกรณ์ของอสังหาริมทรัพย์ เช่น โรงงาน อาคารที่ทำการ อยู่แห่ง ประตู่แห่ง ป้อมสูบน้ำใหญ่ วาล์ว ราง สาสี เป็นต้น ต้องตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ กทท. ทั้งสิ้นเมื่อมีการบอกเลิกสัญญาเช่าหรือเมื่อครบกำหนดระยะเวลาเช่า 30 ปี สำหรับสังหาริมทรัพย์ เช่น อุปกรณ์ บันจันดินบนราง รถยก เป็นต้น ยังคงเป็นกรรมสิทธิ์ของ UNITHAI ตลอดไป
• การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.)	
10. สัญญาสัมปทาน การลงทุนออกแบบก่อสร้าง บริหารจัดการ ให้บริการ และบำรุงรักษา โครงการ ทางพิเศษสายศรีรัช - วงแหวนรอบนอก กรุงเทพมหานคร	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท ทางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BECL) ระยะเวลาโครงการ : 30 ปี (15 ธันวาคม 2555 ถึง 14 ธันวาคม 2585) รายละเอียดโครงการ : BECL จะเป็นผู้ออกแบบก่อสร้าง จัดหาและติดตั้งอุปกรณ์ระบบต่างๆ เพื่อก่อสร้างทางพิเศษและระบบทางพิเศษ รวมถึงบริหารจัดการ ให้บริการ และบำรุงรักษาทางพิเศษและระบบทางพิเศษ เพื่อให้ได้รับเงินรายได้ค่าผ่านทาง ทั้งนี้ BECL จะเป็นผู้รับผิดชอบในค่าใช้จ่ายทั้งหมดโดยจะจัดหาเงินทุนเอง โดย กทพ. เป็นผู้จัดการกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในการใช้ที่ดินให้ BECL ใช้ก่อสร้างทางพิเศษ รูปแบบโครงการ BTO (Build Transfer and Operate) กทพ. จะเป็นมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในการใช้ที่ดินในการก่อสร้างและการดำเนินงาน เพื่อให้ BECL ได้รับสิทธิและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วยค่าใช้จ่ายของกทพ. บรรดางานก่อสร้างที่ BECL ได้ทำขึ้นรวมทั้งทางพิเศษ ระบบทางพิเศษ ถนนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องและสิ่งก่อสร้างถาวรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือใช้ประโยชน์ในทางพิเศษจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ กทพ. ทันทีในวันเปิดดำเนินการโครงการ หรือวันเปิดใช้ทางพิเศษ BECL มีสิทธิใช้งานและมีหน้าที่ดำเนินการบำรุงรักษาทางพิเศษ ระบบทางพิเศษ และสิ่งก่อสร้างถาวรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือใช้ประโยชน์ในทางพิเศษและระบบทางพิเศษตามแผนและมาตรการที่เสนอไว้ แบ่งการดำเนินการเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การออกแบบและก่อสร้าง และระยะที่ 2 การบริหารจัดการ การให้บริการ โดยในระยะที่ 1 การออกแบบก่อสร้างทางพิเศษมีระยะเวลาดำเนินการ 4 ปี และการให้บริการทางพิเศษซึ่งมีระยะเวลา 26 ปี ระยะเวลาเริ่มต้นนับจากวันที่มีหนังสือแจ้งให้เริ่มดำเนินงาน คือวันที่ 15 ธันวาคม 2555 และระยะเวลาสิ้นสุดตามสัญญา คือ 15 ธันวาคม 2585 BECL เป็นผู้ที่มีหน้าที่ออกแบบก่อสร้างทางพิเศษและระบบที่เกี่ยวข้องโดยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด โดย กทพ. มีหน้าที่จัดหาที่ดินให้บริษัทใช้ก่อสร้างรวมถึงให้การสนับสนุนประสานงานกับหน่วยงานรัฐอื่นๆ ในด้านต่างๆ เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จ BECL จะมีสิทธิในการให้บริการและเก็บเงินค่าผ่านทางจนหมดระยะเวลาสัมปทาน

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
• การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) (ต่อ)	
11. สัญญาโครงการทางด่วนสายบางปะอิน-ปากเกร็ด (โครงการทางพิเศษอุดรรัถยา) Bang Pa-In – Pak Kret Expressway Agreement	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท ทางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด (NECL) ระยะเวลาโครงการ : 30 ปี (27 กันยายน 2539 ถึง 26 กันยายน 2569) รายละเอียดโครงการ : NECL เป็นผู้ดำเนินการออกแบบ จัดหาเงินทุน ก่อสร้าง ดำเนินการบริหาร และซ่อมแซมบำรุงรักษาโครงการทางด่วนสายบางปะอิน - ปากเกร็ด จำนวน 2 ส่วนๆ ละ 2 ระยะ ดังนี้ ส่วนที่ 1 : แบบ 4 ช่องจราจร โดยระยะที่ 1 แจ้งวัฒนะ - เชียงราก เชื่อมต่อถนนของกรมทางหลวงเข้าสู่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต) ประกอบด้วย สายแจ้งวัฒนะ - บางพูน และสายบางพูน - เชียงราก และระยะที่ 2 เชียงราก - บางไทร ส่วนที่ 2 : แบบ 6 ช่องจราจร (มี 2 ระยะเช่นเดียวกับส่วนที่ 1) รูปแบบโครงการ BTO (Build-Transfer-Operate) กทพ. จะจัดหาที่ดินและสิทธิในเขตทางที่ต้องการสำหรับการก่อสร้างทางด่วนให้เสร็จตามกำหนดและจะออกค่าใช้จ่ายทั้งหมดไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาบรรดางานก่อสร้างที่ NECL ได้ทำขึ้นรวมทั้งทางด่วนและสิ่งก่อสร้างถาวรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือใช้ประโยชน์ในทางด่วน จะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ กทพ. ทันที และเมื่อทางด่วนได้เปิดใช้งานแล้ว NECL มีสิทธิใช้งานและต้องดำเนินการบำรุงรักษาทางด่วน หรือส่วนหนึ่งส่วนใดที่เกี่ยวข้อง
12. โครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2 (ทางพิเศษศรีรัช) (Second Stage Expressway Agreement)	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท ทางด่วนกรุงเทพจำกัด (BECL) ระยะเวลาโครงการ : 30 ปี (1 มีนาคม 2533 ถึง 28 กุมภาพันธ์ 2563) รายละเอียดโครงการ : โครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2 (ทางพิเศษศรีรัช) เป็นการก่อสร้างทางพิเศษยกระดับขนาด 6 ช่องจราจร ความยาวทั้งสิ้นประมาณ 38.5 กิโลเมตร โดยแบ่งพื้นที่บริการเป็น 2 โครงการ ดังนี้ โครงการในเมือง พื้นที่ส่วน A เป็นเส้นทางระหว่างถนนรัชดาภิเษกบริเวณประชาชื่น ถึงถนนพระราม 9 มีความยาวประมาณ 12.4 กิโลเมตร พื้นที่ส่วน B เป็นเส้นทางระหว่างโรงกรองน้ำสามเสนถึงบางโคล่ต่อจากพื้นที่ส่วน A บริเวณทางแยกต่างระดับพญาไทลงใต้เชื่อมต่อทางพิเศษเฉลิมมหานครบริเวณทางแยกต่างระดับบางโคล่รวมระยะทางประมาณ 9.4 กิโลเมตร โครงการนอกเมือง พื้นที่ส่วน C ต่อจากพื้นที่ส่วน A ที่ถนนรัชดาภิเษกบริเวณประชาชื่นขึ้นไปทางเหนือจนถึงถนนแจ้งวัฒนะเป็นระยะทาง 8 กิโลเมตร โดยต่อเชื่อมกับทางพิเศษอุดรรัถยา พื้นที่ส่วน D เป็นเส้นทางจากถนนพระราม 9 ถึงถนนศรีนครินทร์มีแนวเส้นทางต่อจากพื้นที่ส่วน A บริเวณถนนพระราม 9 ไปทางตะวันออกตัดผ่านถนนรามคำแหงสิ้นสุดที่ถนนศรีนครินทร์ ระยะทางประมาณ 8.7 กิโลเมตร โดยเปิดให้บริการส่วนแรกจากถนนพระราม 9 ถึงถนนรามคำแหง ระยะที่ 2 จากถนนรามคำแหง ถึงถนนศรีนครินทร์ รูปแบบโครงการ BTO (Build Transfer and Operate) บรรดางานก่อสร้างที่ BECL ได้ทำขึ้น รวมทั้งทางพิเศษ ระบบทางพิเศษ ถนนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และสิ่งก่อสร้างถาวรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือใช้ประโยชน์ในทางพิเศษจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ กทพ. ทันทีในวันเปิดดำเนินการโครงการ หรือวันเปิดใช้ทางพิเศษ BECL มีสิทธิใช้งานและมีหน้าที่ดำเนินการบำรุงรักษาทางพิเศษ ระบบทางพิเศษ และสิ่งก่อสร้างถาวรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือใช้ประโยชน์ในทางพิเศษและระบบทางพิเศษตามแผนและมาตรการที่เสนอไว้

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
• กรมทางหลวง	
13. โครงการสัญญาสัมปทานทางหลวงในทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 31 ถนนวิภาวดีรังสิต ตอนดินแดง – ตอนเมือง	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน) (tollway) ระยะเวลาโครงการ : 45 ปี (21 สิงหาคม 2532 ถึง 20 สิงหาคม 2577) รายละเอียดโครงการ : โครงการทางหลวงสัมปทานในทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 31 ถนนวิภาวดีรังสิต ตอนดินแดง – ตอนเมือง ระหว่าง กม. 5 + 700 ถึง กม. 21 + 100 ระยะทาง 15.4 กิโลเมตร ครั้งแรกลงนามในสัญญาสัมปทานฯ เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2532 อายุสัมปทาน 25 ปี ต่อมามีการแก้ไขสัญญาสัมปทานฯ ครั้งที่ 2 ตามบันทึกข้อตกลงฯ ฉบับที่ 2/2539 ให้ผู้รับสัมปทานได้รับสัมปทานเพิ่มเติมตอนต่อขยายทางด้านทิศเหนือ (ตอนเมือง – อนุสรณ์สถาน) ระหว่าง กม. 21 + 100 – กม. 26 + 700 รวมระยะทาง 5.6 กิโลเมตร และให้อายุสัมปทานเดิมรวมทั้งตอนต่อขยายมีอายุสัมปทาน 25 ปี นับตั้งแต่วันลงนามบันทึกข้อตกลงฯ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2539 ต่อมา มีการแก้ไขสัญญาสัมปทานฯ ครั้งที่ 3 ตามบันทึกข้อตกลงฯ ฉบับที่ 3/2550 ให้อายุสัมปทานเดิม และตอนต่อขยายมีอายุสัมปทาน 27 ปี นับตั้งแต่วันที่ลงนามในบันทึกข้อตกลงฯ ฉบับที่ 3/2550 เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2550 รูปแบบโครงการ BOT (Build Operate Transfer) ประโยชน์ที่ได้รับ บริษัทตกลงจะแบ่งรายได้ โดยจ่ายเป็นรายเดือนให้แก่กรมทางหลวงเริ่มตั้งแต่ปีที่ 22 ของอายุสัมปทานติดต่อกันเป็นต้นไป ในจำนวนร้อยละ 20 ของรายได้ก่อนหักรายจ่ายประจำเดือนนั้นๆ โดยชำระภายใน 10 วัน นับจากวันสิ้นเดือนแต่จำนวนรวมทั้งปีของวงเงินที่จ่ายเป็นรายเดือนในปีหนึ่ง ๆ จะต้องเท่ากับร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิประจำปีนั้น ๆ หากรายได้ที่จ่ายให้กรมทางหลวงรวมทั้งปีน้อยกว่าหรือมากกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิประจำปีนั้น บริษัทและกรมทางหลวงจะต้องทำความตกลงร่วมกัน
• องค์การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.)	
14. โครงการระบบรถไฟฟ้ามหานครสายเฉลิมรัชมงคล (Metropolitan Rapid Transit Chaloe M Ratchamongkhon Line, MRT Blue Line)	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท รถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (BMCL) ระยะเวลาโครงการ : 25 ปี (2 กรกฎาคม 2547 ถึง 1 กรกฎาคม 2572) รายละเอียดโครงการ : โครงการนี้เกิดขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยมี รฟม. เป็นเจ้าของโครงการและผู้ให้สัมปทาน มีหน้าที่จัดสร้างโครงสร้างพื้นฐานและมอบสัมปทาน การเดินรถให้แก่เอกชน และ BMCL เป็นผู้ให้บริการเดินรถ แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นช่วงเวลาตั้งแต่ลงนามในสัญญาสัมปทาน จนกระทั่งรถไฟฟ้าได้ดินพร้อมเปิดให้บริการ โดยผู้สัมปทานมีหน้าที่ ออกแบบ ผลิต จัดหา ติดตั้ง ทดสอบ และทดลองใช้งาน อุปกรณ์ งานระบบร่วมกับโครงสร้างพื้นฐานทางโยธาของ รฟม. ระยะที่ 2 เป็นช่วงเวลาตั้งแต่การให้บริการและบำรุงรักษาระบบรถไฟฟ้าได้ดินเป็นเวลา 25 ปี ตั้งแต่เริ่มเปิดให้บริการ จนกระทั่งสิ้นสุด และจะต้องนำโครงสร้างพื้นฐานโยธาและงานระบบทั้งหมดที่ BMCL จัดหา คืนให้กับ รฟม. โดย BMCL ได้ว่าจ้างบริษัท Siemens จำกัด เป็นผู้รับเหมา ในลักษณะการจ้างแบบเบ็ดเสร็จ โดยผู้ดำเนินการตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบ ผลิต ติดตั้ง ไปจนกระทั่งทำให้ระบบมีความพร้อมที่จะใช้งาน รวมถึงอบรมพนักงานให้มีความพร้อมในการให้บริการได้ด้วย และเป็นผู้บำรุงรักษาอุปกรณ์ระบบงานอีกเป็นระยะเวลา 10 ปี รูปแบบโครงการ BOT (Build Operate Transfer) ประโยชน์ที่ได้รับ รฟม.ได้รับส่วนแบ่งรายได้จาก BMCL เพียง 1% แต่ในปีที่ 18 ส่วนแบ่งรายได้ของ รฟม.จะเพิ่มเป็น 5% และเพิ่มเป็น 15% ในปีที่ 19

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
1.2 กระทรวงมหาดไทย	
• กรุงเทพมหานคร (กทม.)	
15. สัญญาสัมปทานระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานคร	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (BTSC) ระยะเวลาโครงการ : 30 ปี (5 ธันวาคม 2542 ถึง 4 ธันวาคม 2572) (นับตั้งแต่วันแรกที่ระบบฯ เริ่มดำเนินงานเชิงพาณิชย์) รายละเอียดโครงการ : มีการลงนามในสัญญาเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2535 มีอายุสัมปทาน 30 ปี นับจากวันแรกที่เปิดให้บริการเชิงพาณิชย์มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายการขนส่งมวลชน และเพื่อให้เป็นทางเลือกอื่นแทนการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลในการเดินทางไปและกลับจากการทำงาน และการเดินทางสัญจรไปมาในกรุงเทพมหานคร โดย BTSC เป็นผู้ออกแบบก่อสร้าง ดำเนินงาน และบำรุงรักษาระบบ หลังจากทีระบบรถไฟฟ้าเริ่มดำเนินงานเชิงพาณิชย์ ภายใต้เงื่อนไขของสัญญา BTSC มีสิทธิได้รับรายได้จากกิจการที่เกี่ยวข้องกับระบบรถไฟฟ้าบีทีเอส อันรวมถึง การโฆษณา การให้สิทธิ และการเก็บค่าโดยสารในระบบรถไฟฟ้าบีทีเอส BTSC มีสิทธิที่จะกำหนดกฎระเบียบในการดำเนินงานได้ กทม. มีสิทธิกำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมของระบบรถไฟฟ้าบีทีเอส แต่หากกฎระเบียบดังกล่าวมีผลกระทบต่อ BTSC กทม. จะต้องได้รับความเห็นชอบจาก BTSC ก่อน การโอนกรรมสิทธิ์แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) อสังหาริมทรัพย์ที่เกิดจากการก่อสร้างหรืองานโครงสร้าง จะโอนในลักษณะ BTO (Build Transfer and Operate) คือ BTSC จะต้องโอนกรรมสิทธิ์เป็นของ กทม. เมื่อการก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์ 2) ระบบไฟฟ้าและเครื่องกล ซึ่งรวมถึงขบวนรถไฟฟ้าในปัจจุบันและที่จะซื้อเพิ่มในอนาคต จะโอนในลักษณะ BOT (Build Operate Transfer) คือ BTSC จะโอนกรรมสิทธิ์เป็นของ กทม. เมื่อสัมปทานสิ้นสุดลง
1.3 กระทรวงการคลัง	
• กรมธนารักษ์	
16. โครงการสัญญาก่อสร้างและบริหารโครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานในที่ราชพัสดุ บริเวณสถานีขนส่งหมอชิต	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท บางกอกเทอร์มินอล จำกัด (เดิม: บริษัท ชันเอสเตท จำกัด) ระยะเวลาโครงการ : 30 ปี (8 สิงหาคม 2539 ถึง 7 สิงหาคม 2569) รายละเอียดโครงการ : ดำเนินโครงการในที่ดินราชพัสดุบริเวณสถานีขนส่งหมอชิต เนื้อที่ 63 ไร่ 2 งาน 65 ตารางวา กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ตกเป็นของกระทรวงการคลังเมื่อก่อสร้างเสร็จ ส่วนอุปกรณ์อื่นๆ ตกเป็นกรรมสิทธิ์กระทรวงการคลังเมื่อครบอายุการบริหารโครงการหรือเมื่อสัญญาสิ้นสุด เอกชนต้องก่อสร้าง “อาคารและพื้นที่ตามโครงการ” โดยตามสัญญาแบ่งการก่อสร้างเป็น 2 ส่วน คือ ก่อสร้างอาคารและพื้นที่ชดเชยให้ทางราชการ และก่อสร้างอาคารและพื้นที่ยกกรรมสิทธิ์ โดยเอกชนจะได้รับสิทธิบริหารโครงการและจัดหาประโยชน์บริเวณพื้นที่ยกกรรมสิทธิ์ กำหนด 30 ปี นับแต่วันก่อสร้างแล้วเสร็จ และให้ต่ออายุสัญญาอีก 2 ครั้งๆ ละ 10 ปี โดยเอกชนจะต้องเป็นผู้ออกแบบแปลนเสนอให้กรมธนารักษ์ให้ความเห็นชอบแล้วจึงจะเริ่มดำเนินการก่อสร้างได้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2544 ว่า โครงการฯ มีมูลค่าเกินกว่า 1,000 ล้านบาท แต่ไม่ได้ดำเนินการตาม พ.ร.บ. ร่วมงานฯ ปี 2535 สัญญาที่ทำไว้กับเอกชนไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้โครงการฯ หยุดชะงัก ประโยชน์ที่ได้รับ

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
• กรมธนารักษ์ (ต่อ)	
16. โครงการสัญญา ก่อสร้างและบริหาร โครงการพัฒนาระบบ สาธารณูปโภคพื้นฐาน ในที่ราชพัสดุ บริเวณ สถานีขนส่งหมอชิต (ต่อ)	บริษัท ต้องจ่ายค่าตอบแทนต่างๆ ใน 2 ลักษณะ คือ ค่าตอบแทนที่รัฐจะได้รับก่อนเริ่ม บริหาร (ระยะก่อสร้าง) และค่าตอบแทนในการที่บริษัท ได้รับสิทธิในการบริหาร เช่น ค่าธรรมเนียม การจัดหาประโยชน์ให้แก่คู่สัญญาฝ่ายรัฐเป็นจำนวนเงิน 550,000,000 บาท (ห้าร้อยห้าสิบล้านบาท) ค่าตอบแทนการใช้ที่ดินตามผังโครงการทั้งหมดในระหว่างก่อสร้างอาคาร เดือนละ 509,300 บาท (ห้าแสนเก้าพันสามร้อยบาท) และ ค่าตอบแทนในการบริหาร ในอัตราปีละ 5,350,965 บาท (ห้า ล้านสามแสนห้าหมื่นเก้าร้อยหกสิบบาท)และเพิ่มขึ้นในทุกช่วงระยะ 5 ปี ในอัตราร้อยละ 15 โครงการดำเนินการรูปแบบ BOOT (Build Own Operate Transfer)
2.สาขาการจัดการน้ำ	
จำนวน 2 โครงการ	
2.1 กระทรวงมหาดไทย	
• การประปาส่วนภูมิภาค	
1. โครงการให้สิทธิ ดำเนินการผลิตและ จำหน่ายน้ำประปา	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท ประปาปทุมธานี จำกัด ระยะเวลาโครงการ : 17 ปี (15 กันยายน 2549 ถึง 14 ตุลาคม 2566) รายละเอียดโครงการ : ดำเนินการเพื่อผลิตน้ำประปาให้และจัดจำหน่ายให้แก่การประปา ส่วนภูมิภาค ผู้รับสิทธิจะต้องดำเนินการ ให้ผู้รับเหมาเริ่มปฏิบัติงานตามที่กำหนดในแผนการ ดำเนินงานที่ได้รับอนุมัติแล้วภายใน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญา ดำเนินโครงการรูปแบบ BOOT (Build Own Operate Transfer) ซึ่งเป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนกับ กปภ. ในระบบการผลิตและระบบจำหน่ายน้ำประปา โดยเอกชนดำเนินการออกแบบ และก่อสร้าง ระบบประปา ดำเนินการผลิตดูแลรักษาระบบผลิตและอินเทอร์เน็ตสินแก่ กปภ. เมื่อครบระยะเวลา สัญญาร่วมทุนผู้รับสิทธิจะจัดหาที่ดินและใช้สิทธิในการใช้ที่ดินที่จะใช้ในโครงการตามสภาพ ที่สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานทั้งนี้ไม่รวมถึงที่ดินและสิทธิในการใช้ที่ดินที่จะจัดหาโดย การประปาหรือที่การประปาได้ให้ผู้รับสิทธิเช่า ณ วันเริ่มประกอบกิจการ ผู้รับสิทธิจะโอนกรรมสิทธิ์ ในระบบจ่ายน้ำประปาให้แก่ประชาชนให้เป็นของการประปา
2.2 กระทรวงการคลัง	
• กรมธนารักษ์	
2. โครงการสัญญา การบริหารและการ ดำเนินกิจการระบบท่อ ส่งน้ำสายหลักในภาค ตะวันออก	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด ระยะเวลาโครงการ : 30 ปี (1 มกราคม 2537 ถึง 31 ธันวาคม 2567) รายละเอียดโครงการ : เพื่อรับผิดชอบในการพัฒนาและจัดการระบบท่อส่งน้ำสายหลักในพื้นที่ บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกโดยรับโอนสิทธิการใช้ระบบท่อส่งน้ำที่มีอยู่แล้วมาดำเนินการรวมทั้ง พัฒนาแหล่งน้ำและระบบท่อส่งน้ำใหม่ตามความจำเป็น รูปแบบโครงการ BTO (Build Transfer and Operate) ให้การประปาส่วนภูมิภาคจัดตั้งบริษัทจำกัดเพื่อเข้าทรัพย์สินที่อยู่ในความดูแล ของกระทรวงการคลังหรือหน่วยงานราชการต่าง ๆ และของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ไปดำเนินการ เป็นการเฉพาะในการพัฒนาและดำเนินการดูแลระบบท่อส่งน้ำสายหลักที่มีอยู่จาก แผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก เมื่อครบกำหนดเวลา และบริษัทไม่ได้รับสิทธิเป็นผู้บริหาร ระบบท่อส่งน้ำต่อไป บริษัทจะต้องส่งมอบระบบท่อส่งน้ำให้แก่กระทรวงการคลังในสภาพที่เรียบร้อย พร้อมใช้งาน

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
3.สาขาการสื่อสาร	จำนวน 8 โครงการ
3.1 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	
● สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	
1. โครงการดำเนินการ กิจการดาวเทียมสื่อสาร ภายในประเทศ	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (เดิมชื่อ บริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (บริษัท ชินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน))) ระยะเวลาโครงการ : 30 ปี (11 กันยายน 2534 ถึง 10 กันยายน 2564) รายละเอียดโครงการ : สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศได้มีการลงนามเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2534 ระหว่างกระทรวงคมนาคม กับ บริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด มีระยะเวลาสัมปทาน 30 ปี โดยคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้เป็นโครงการของประเทศ (National Project) ในรูปแบบโครงการ BTO (Build Transfer and Operate) ภายใต้สัญญา มีเงื่อนไขและข้อกำหนดที่สำคัญ คือ นับตั้งแต่ลงนามในสัญญา บริษัทจะโอนกรรมสิทธิ์และส่งมอบดาวเทียมและอุปกรณ์สถานีควบคุมดาวเทียมให้ตกเป็นทรัพย์สินของกระทรวงฯ โดยกระทรวงฯ จะมอบทรัพย์สินให้บริษัทฯ ใช้ดำเนินการกิจการตามข้อกำหนดและเงื่อนไขสัญญา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารผู้ให้สัมปทานไม่ได้เป็นผู้บริหารดาวเทียม แต่เป็นเพียงผู้กำกับและเป็นเจ้าของทรัพย์สินเพื่อให้บริษัทฯ ใช้ดำเนินการตามข้อกำหนดและเงื่อนไขสัญญา บริษัทฯ ผู้ได้รับสัมปทานจะเป็นผู้ดำเนินการบริหารการใช้งานดาวเทียมโดยไม่ขัดกับเงื่อนไขสัญญา รวมทั้งมีการเก็บ ค่าใช้วงจรรวมจากผู้ใช้ ทั้งนี้ กระทรวงฯ จะเป็นผู้อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือในการติดต่อของบริษัทฯ กับส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยบริษัทรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด
● บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	
2. โครงการสัญญาให้ ดำเนินการให้บริการ วิทยุคมนาคมระบบ เซลลูลาร์	เอกชนคู่สัญญา : บริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC) ระยะเวลาโครงการ : 27 ปี (16 กันยายน 2534 ถึง 30 กันยายน 2561) รายละเอียดโครงการ : บริษัทต้องดำเนินการจัดหาเครื่องและอุปกรณ์ชุมสาย เพื่อจัดตั้งและขยายเครือข่ายการให้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียงได้ไม่น้อยกว่า 4,000 เลขหมาย ภายใน 8 เดือนนับแต่วันที่ลงนามในสัญญานี้ และไม่น้อยกว่า 20,000 เลขหมาย ภายใน 12 เดือน นับแต่วันที่ลงนามในสัญญานี้ ดำเนินการขยายเครือข่ายให้มีขีดความสามารถในการให้บริการกรุงเทพมหานคร รวมทั้งจังหวัดใกล้เคียงและบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก และตะวันตกได้ รวมกันไม่น้อยกว่า 25,000 เลขหมาย ภายใน 18 เดือนนับแต่วันที่ลงนามในสัญญานี้ ขยายขีดความสามารถของระบบ AMPS (Analog) ให้มีขีดความสามารถในการให้บริการ รวมทั้งหมดถึง 60,000 เลขหมาย ดำเนินโครงการแบบ BTO (Build Transfer and Operate) บริษัทต้องจัดหาอุปกรณ์ทั้งหมด กสท. จะอนุญาตให้ใช้สถานที่ของ กสท. เพื่อติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศเท่าที่ กสท. จะสามารถจัดหาให้ได้ โดยบริษัทต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย กสท. จะอนุญาตให้บริษัททำการก่อสร้างอาคาร สำหรับติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ในที่ดินของ กสท. ครอบครองและสามารถจัดสรรให้ได้ตามความจำเป็นแก่การเปิดให้บริการ อาคารสิ่งปลูกสร้างที่บริษัทได้ปลูกสร้างขึ้นในที่ดินของ กสท. หรือที่ กสท. ครอบครองอยู่บริษัทยินยอมให้อาคารสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ กสท. หากจะต้องดำเนินการใด ๆ เพื่อให้กรรมสิทธิ์ในอาคารสิ่งปลูกสร้างโอนมายัง กสท. โดยบริบูรณ์ บริษัทจะต้องดำเนินการเช่นนั้นโดยครบถ้วน บรรดาเครื่องและอุปกรณ์ซึ่งเป็นทรัพย์สินของบริษัท และบริษัทมีอยู่ก่อนวันเริ่มเปิดให้บริการ ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ กสท. นับตั้งแต่วันเริ่มเปิดให้บริการ

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
● บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (ต่อ)	
3. สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบ Digital PCN 1800	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท ทรู มูฟ จำกัด (True Move) ระยะเวลาโครงการ : 22 ปี (20 มิถุนายน 2534 ถึง 15 กันยายน 2556) รายละเอียดโครงการ : บริษัทต้องดำเนินการจัดหาเครื่องและอุปกรณ์ทั้งหมด และบริษัทฯ ตกลงโอนกรรมสิทธิ์บรรดาเครื่องและอุปกรณ์ทั้งหมดให้แก่ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) บริษัทรับผิดชอบจ่ายค่าเช่าและค่าใช้จ่ายอื่นๆ รูปแบบโครงการ BTO (Build Transfer and Operate) บริษัทต้องจัดหาสถานที่ติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ โดยบริษัทเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเอง บมจ. กสท โทรคมนาคม อาจอนุญาตให้บริษัททำการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นใดสำหรับติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ในที่ดิน บมจ. กสท โทรคมนาคม มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามที่ บมจ. กสท โทรคมนาคม เห็นสมควร และตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ บมจ. กสท โทรคมนาคม นับตั้งแต่วันที่ก่อสร้างเสร็จ บริษัทตกลงโอนสิทธิในบรรดาเครื่องและอุปกรณ์ รวมทั้งอะไหล่ทั้งหมดซึ่งเป็นทรัพย์สินของบริษัท และบริษัทมีอยู่ก่อนวันที่เปิดให้บริการนั้นให้แก่ บมจ. กสท โทรคมนาคม นับตั้งแต่วันที่แรกที่เปิดให้บริการ ส่วนเครื่องและอุปกรณ์รวมทั้งอะไหล่ที่บริษัทจัดหาเพื่อใช้หรือให้บริการตามสัญญานี้ นับตั้งแต่วันที่แรกที่เปิดให้บริการเป็นต้นไป ตลอดอายุสัญญานี้ บริษัทต้องส่งมอบเครื่องและอุปกรณ์ รวมทั้งอะไหล่ดังกล่าวพร้อมการติดตั้งทั้งหมดตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ บมจ. กสท โทรคมนาคม
4. สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ 1800	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (DPC) ระยะเวลาโครงการ : 17 ปี (19 พฤศจิกายน 2539 ถึง 15 กันยายน 2556) รายละเอียดโครงการ : DPC ลงทุนก่อสร้างอาคาร และติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ทั้งหมด บริษัทยินยอมให้อาคารสิ่งปลูกสร้างตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ บมจ. กสท โทรคมนาคม DPC รับผิดชอบจ่ายค่าเช่าและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ดำเนินโครงการรูปแบบ BTO (Build Transfer and Operate) DPC ต้องจัดหาสถานที่ติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ โดย DPC เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเอง บมจ. กสท โทรคมนาคม อาจอนุญาตให้บริษัททำการก่อสร้างอาคารหรือ สิ่งปลูกสร้างอื่นใดสำหรับติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ในที่ดิน บมจ. กสท โทรคมนาคมมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามที่ บมจ. กสท โทรคมนาคม เห็นสมควร และตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ บมจ. กสท โทรคมนาคม นับตั้งแต่วันที่ก่อสร้างเสร็จ DPC ตกลงโอนสิทธิในบรรดาเครื่องและอุปกรณ์ รวมทั้งอะไหล่ทั้งหมดซึ่งเป็นทรัพย์สินของ DPC และ DPC มีอยู่ก่อนวันที่เปิดให้บริการนั้นให้แก่ บมจ. กสท โทรคมนาคม นับตั้งแต่วันที่แรกที่เปิดให้บริการ ส่วนเครื่องและอุปกรณ์รวมทั้งอะไหล่ที่ DPC จัดหาเพื่อใช้หรือให้บริการตามสัญญานี้ นับตั้งแต่วันที่แรกที่เปิดให้บริการเป็นต้นไปตลอดอายุสัญญานี้ DPC ต้องส่งมอบเครื่องและอุปกรณ์ รวมทั้งอะไหล่ดังกล่าวพร้อมการติดตั้ง ทั้งหมดต่อ เป็นกรรมสิทธิ์ของ บมจ. กสท โทรคมนาคม

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
● บมจ. ทีโอที จำกัด (มหาชน) (องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย)	
5. สัญญาอนุญาตให้ ดำเนินกิจการบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cellular Mobile Telephone)	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (AIS) ระยะเวลาโครงการ : 25 ปี (1 ตุลาคม 2533 ถึง 30 ตุลาคม 2558) รายละเอียดโครงการ : บริษัทฯ ได้รับอนุญาตจาก TOT หรือองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ในขณะนั้น ให้มีสิทธิดำเนินกิจการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ Cellular Mobile Telephone ทั้งระบบ NMT และ GSM ในย่านความถี่ 900 MHz (ซึ่งต่อไปนี้จะรวมเรียกว่า “ระบบ Cellular 900”) ทั่วประเทศ แบบคู่ขนานกันไป มีกำหนด 25 ปี นับจากวันที่ 1 ตุลาคม 2533 ซึ่งเป็นวันแรกที่เปิดดำเนินการ บริษัทฯ ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ร่วมบริหารการแสวงหาผลประโยชน์จากระบบสื่อสาร สัญญาณเชื่อมโยงและทรัพยากรอื่นในส่วนที่เหลือจากการใช้งานของบริษัทฯ ได้ โดยให้บริการเช่าให้แก่ทั้งผู้ใช้บริการของ TOT และผู้ใช้บริการของบริษัทฯ ในอัตราค่าใช้บริการเท่ากับอัตราของ TOT บริษัทฯ มีหน้าที่เรียกเก็บค่าบริการและจ่ายส่วนแบ่งผลประโยชน์ให้แก่ TOT และบริษัทฯ ได้รับอนุญาตจาก TOT ในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า (Pre-paid Card) รูปแบบโครงการ BTO (Build Transfer and Operate) บริษัทฯ เป็นผู้ลงทุนในการจัดหาสถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ระบบทั้งหมด หากสถานที่ดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทฯ เมื่อสัญญานี้ระงับสิ้นไปไม่ว่าด้วยเหตุผลใดๆ บริษัทฯ ยินยอมให้ TOT เข้าครอบครองและใช้สถานที่ดังกล่าวเป็นระยะเวลา 2 ปี นับแต่วันที่สัญญานี้ระงับสิ้นไป โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ หาก TOT เข้าครอบครองและใช้สถานที่ดังกล่าวได้ไม่ครบ 2 ปี ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ บริษัทฯ ยินยอมชดเชยค่าเช่า และค่าเสียหายดังกล่าวให้แก่ TOT หากสถานที่ดังกล่าวไม่ได้เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทฯ บริษัทฯ ต้องมีหน้าที่ติดต่อกับเจ้าของสถานที่เพื่อเช่าในนามของ TOT เป็นระยะเวลา 22 ปี โดยบริษัทเป็นผู้เสียค่าเช่าและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ
6. สัญญาร่วมการงาน และร่วมลงทุนขยาย บริการโทรศัพท์ 1.5 ล้านเลขหมายในเขต โทรศัพท์ภูมิภาค	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) (TT&T) ระยะเวลาโครงการ : 25 ปี (30 มิถุนายน 2537 ถึง 29 มิถุนายน 2562) รายละเอียดโครงการ : TOT ได้ทำสัญญาและร่วมลงทุนขยายบริการโทรศัพท์ จำนวน 1,000,000 เลขหมาย ในเขตโทรศัพท์ภูมิภาค ต่อมาเมื่อ วันที่ 21 กันยายน 2538 ได้ขยายโทรศัพท์ภูมิภาคเพิ่มขึ้นอีก 500,000 เลขหมาย โดยให้สัญญามีระยะเวลารวม 25 ปี (วันที่ 25 ตุลาคม 2536 ถึงวันที่ 25 ตุลาคม 2561) โดยสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาให้บริการโทรศัพท์ประจำที่และโทรศัพท์สาธารณะ ในเขตภูมิภาค มีลักษณะของสัญญาฯ เป็น BTO (Build Transfer and Operate) ที่ TT&T เป็นผู้ลงทุนจัดหาติดตั้งอุปกรณ์ในระบบโอนกรรมสิทธิ์ทรัพยากรให้ TOT เพื่อ TOT นำโครงข่ายที่ก่อสร้างไปให้บริการประชาชน และให้ TOT เป็นผู้จัดเก็บและแบ่งรายได้ให้กับ TT&T และมีการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาอีกจำนวน 17 ครั้ง TT&T เป็นผู้ลงทุนในการจัดหาพร้อมติดตั้งอุปกรณ์ในระบบ รวมทั้งการจัดหาที่ดินและอาคารที่จำเป็นสำหรับดำเนินการตามสัญญานี้ ยกเว้นในกรณีที่ TOT ตกลงให้ TT&T ใช้อุปกรณ์ที่ดินและอาคารของ TOT เท่าที่ TOT จะพิจารณาให้นำไปใช้ตามสัญญานี้ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารหรือทำนิติกรรมใดกับบุคคลภายนอก TT&T จะเป็นผู้รับผิดชอบและดำเนินการในนามของ TT&T ส่วนการดำเนินการติดตั้งสายสายตอนนอก TT&T จะดำเนินการในนามของ TOT เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย บรรดาภาระผูกพัน TOT จะให้ความร่วมมืออย่างดี ในการประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และ TOT จะช่วยเหลือในการนำเข้าโดยบริษัท ซึ่งอุปกรณ์ในระบบต่างๆ และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติงานตามสัญญานี้

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
• บมจ. ทีโอที จำกัด (มหาชน) (องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย) (ต่อ)	
7. โครงการร่วมการทำงานและร่วมลงทุนขยายบริการโทรศัพท์ในพื้นที่เขตโทรศัพท์นครหลวงจำนวน 2.6 ล้านเลขหมาย	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท โทร คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (เดิมชื่อบริษัท ซี.พี. เทเลคอมมิวนิเคชั่น จำกัด) ระยะเวลาโครงการ : 25 ปี (29 ตุลาคม 2535 ถึง 28 ตุลาคม 2560) รายละเอียดโครงการ : สัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาให้บริการโทรศัพท์ประจำที่และโทรศัพท์สาธารณะในเขตนครหลวง ซึ่งบริษัทเป็นผู้ลงทุนจัดหา ติดตั้งอุปกรณ์ในระบบ โอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินให้ TOT และดำเนินการให้บริการภายใต้สิทธิของ TOT และให้ TOT เป็นผู้จัดเก็บ และแบ่งรายได้ให้บริษัท ดำเนินโครงการแบบ BTO (Build Transfer and Operate) TOT ยินยอมให้ บมจ. โทร ใช้ที่ดิน อาคาร และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ของ TOT เท่าที่จะพิจารณาอนุญาตโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ตลอดอายุสัญญา หาก บมจ. โทร จำเป็น ต้องจัดหาที่ดินและอาคารเพิ่มเติม บมจ. โทร จะเป็นผู้จัดหา และออกค่าใช้จ่ายเอง บริษัทต้องส่งมอบอุปกรณ์ในระบบที่ติดตั้งแล้วเสร็จในแต่ละส่วนให้แก่ TOT และให้อุปกรณ์ในระบบตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ TOT ทันที ในกรณีที่ บมจ. โทร จัดซื้อที่ดินหรือก่อสร้างอาคารเพิ่มเติมสำหรับการติดตั้งอุปกรณ์ในระบบเพื่อดำเนินการตามสัญญานี้ บริษัทตกลงที่จะดำเนินการให้กรรมสิทธิ์ในที่ดินและอาคารดังกล่าวโอนให้แก่ TOT ในโอกาสแรกที่กระทำได้
3.2 สำนักนายกรัฐมนตรี	
• บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)	
8. สัญญาร่วมดำเนินการส่งโทรทัศนสี	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท บางกอก เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด (BEC) ระยะเวลาโครงการ : 40 ปี (26 มีนาคม 2523 ถึง 25 มีนาคม 2563) รายละเอียดโครงการ : ดำเนินกิจการส่งโทรทัศนสี ดำเนินการออกอากาศเครือข่ายโทรทัศน์ทั่วประเทศ โดยวิธีการถ่ายทอดสัญญาณตามที่ อ.ส.ม.ท. กำหนดและแต่ละสถานีลูกข่ายในส่วนภูมิภาคจะต้องออกอากาศรายการโทรทัศน์รายการเดียวกับสถานีส่วนกลาง รูปแบบโครงการ BTO (Build Transfer and Operate) บางกอกเอ็นเตอร์เทนเมนต์ดำเนินการปรับปรุงเพิ่มเติมอุปกรณ์ต่างๆ ตามหลักวิชาสากลของการส่งโทรทัศนสี โดยบริษัทเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น บรรดาสื่อก่อสร้างทุกอย่างที่ได้ก่อสร้างขึ้นบนที่ดิน อีกทั้งทรัพย์สินทุกอย่างยกเว้นเงินทุนที่บริษัทได้กระทำขึ้นหรือได้จัดหาไว้สำหรับใช้สอยในการดำเนินการตามสัญญานี้ทุกๆ อย่าง ไม่ว่าได้มาตามสัญญาหรือได้กระทำขึ้นหรือได้จัดหาในระหว่างดำเนินการตามสัญญานี้ ให้ตกเป็นทรัพย์สินของ อ.ส.ม.ท. ทั้งสิ้น นับแต่วันที่ได้กระทำขึ้นหรือได้จัดหา
4.สาขาการบริหารจัดการขยะ	
จำนวน 1 โครงการ	
4.1 กระทรวงอุตสาหกรรม	
• กรมโรงงานอุตสาหกรรม	
- โครงการให้ใช้สิทธิดำเนินการบริหารและประกอบการศูนย์บริหารจัดการวัสดุ เหลือใช้อุตสาหกรรม (เตาเผาขยะอุตสาหกรรม) บางปู	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท อัคริปปราการ จำกัด (มหาชน) ระยะเวลาโครงการ : 20 ปี (11 กุมภาพันธ์ 2551 ถึง 10 กุมภาพันธ์ 2571) รายละเอียดโครงการ : ให้สิทธิแก่เอกชนในการดำเนินการบริหารและประกอบการศูนย์บริหารจัดการ วัสดุเหลือใช้อุตสาหกรรม (เตาเผาขยะอุตสาหกรรม) บางปู จังหวัดสมุทรปราการ และผู้ได้สิทธิเป็น ผู้ได้รับการคัดเลือกให้เข้าดำเนินการบริหารและประกอบการศูนย์ดังกล่าว ผู้ให้ใช้สิทธิจะประเมินผล ประสิทธิภาพของศูนย์ของผู้ได้สิทธิทุก 5 ปี เพื่อปรับปรุงให้การบริหารจัดการศูนย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและเพื่อลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการรูปแบบ BOT (Build Operate Transfer) เมื่อสัญญาสิ้นสุดลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ก่อนครบกำหนดเวลาตามสัญญา สิทธิการบริหารและประกอบการศูนย์ของผู้ได้สิทธิตามสัญญานั้นเป็นอันสิ้นสุดลงด้วย และผู้ให้ใช้สิทธิมีสิทธิเข้าครอบครองศูนย์และเครื่องมือและอุปกรณ์ทั้งหมดของผู้ได้สิทธิรวมทั้งเข้าไปบริหารและประกอบการศูนย์ได้ทันที

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
5.สาขาอื่นๆ	จำนวน 5 โครงการ
5.1 กระทรวงคมนาคม	
• การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.)	
1. โครงการสัญญาให้ สิทธิใช้ประโยชน์ ศูนย์การค้าบริเวณ สามเหลี่ยมย่าน พหลโยธิน	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท เซ็นทรัล อินเทอร์เน็ตพัฒนา จำกัด ระยะเวลาโครงการ : 20 ปี (19 ธันวาคม 2551 ถึง 18 ธันวาคม 2571) รายละเอียดโครงการ : การรถไฟฯ ให้บริษัทเช่าที่ดิน บริเวณสามเหลี่ยมย่านพหลโยธินพื้นที่ประมาณ 47.22 ไร่ (75,558.65 ตรม.) เพื่อดำเนินการตามโครงการปรับปรุงการใช้ประโยชน์ที่ดินในทางพาณิชย์ ตามสัญญาเช่าฉบับลงวันที่ 19 ธันวาคม 2521 มีกำหนด 30 ปี ตั้งแต่วันที่ 19 ธันวาคม 2521 ถึงวันที่ 18 ธันวาคม 2551 เมื่อครบกำหนดระยะเวลาเช่า 30 ปีแล้ว โดยโครงการรูปแบบ BLOT (Buold Lease Operate Transfer) บริษัทฯ ยอมให้อาคารและสิ่งก่อสร้างต่างๆ รวมทั้งอุปกรณ์อาคารและอุปกรณ์ - สิ่งก่อสร้าง และส่วนควบต่างๆ ระบบเครื่องทำความเย็น ระบบเครื่องไฟฟ้า ระบบเครื่องโทรศัพท์ ระบบกำจัดสิ่งโสโครกและน้ำเสีย เครื่องตกแต่งและครุภัณฑ์ ฯลฯ ที่ใช้ในการดำเนินกิจการของโครงการทั้งหมด ซึ่งอยู่ในที่เช่าตกเป็นกรรมสิทธิ์ของการรถไฟฯ ทั้งสิ้น การรถไฟฯ จะให้บริษัทฯ ซึ่งเช่าที่ดินแปลงนี้ได้เช่าอาคารและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินกิจการของโครงการทั้งหมดเพื่อประกอบกิจการต่อไปได้อีกครั้งละไม่น้อยกว่า 10 ปี ในอัตราค่าเช่าและผลประโยชน์ตอบแทนตามที่จะได้ตกลงร่วมกัน บริษัทฯ ต้องแจ้งความจำนงค์กับการรถไฟฯ ก่อนครบกำหนดอายุสัญญาเช่าไม่น้อยกว่า 1 ปี เมื่อสัญญาสิ้นสุดการรถไฟฯ ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 โดยมีคณะกรรมการมาตรา 13 กำหนดให้การรถไฟฯ ต่อยุ่สัญญาเช่ากับบริษัทฯ มีกำหนด 20 ปี ตั้งแต่วันที่ 19 ธันวาคม 2551 ถึงวันที่ 18 ธันวาคม 2571 ตามสัญญาเช่าฉบับลงวันที่ 9 ธันวาคม 2551 โดยบริษัทฯ ต้องชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนบูรณะพัฒนา (Renovation) ศูนย์การค้าและระบบต่างๆ การประกันภัย และอื่นๆ ซึ่งมีคณะกรรมการมาตรา 22 ตาม พ.ร.บ.ร่วมทุนปี พ.ศ. 2535 เป็นผู้กำกับดูแล ปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญาเช่าโดยเคร่งครัด
5.1 กระทรวงศึกษาธิการ	
• จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
2. โครงการสัญญาให้ สิทธิใช้ประโยชน์อาคาร เพื่อประกอบธุรกิจ โรงแรม	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท สยามสแควร์ทาวเวอร์ จำกัด ระยะเวลาโครงการ : 20 ปี (9 พฤศจิกายน 2557 ถึง 8 พฤศจิกายน 2577) รายละเอียดโครงการ : เป็นการต่อสัญญาครั้งที่ 2 สัญญาทำขึ้นเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2551 วันเริ่มกำหนดระยะเวลาใช้ประโยชน์ วันที่ 9 พฤศจิกายน 2557 มีระยะเวลาการใช้ประโยชน์ 20 ปี สืบเนื่องจากบริษัทได้ครอบครองและใช้ประโยชน์ในอาคารโดยต่อเนื่องตามสัญญาเดิม ดังนั้นเมื่อครบกำหนดระยะเวลาสัญญาเดิมแล้วให้ถือว่าบริษัทได้รับมอบอาคารดังกล่าวจากมหาวิทยาลัยในสภาพเรียบร้อยดี บริษัทต้องนำส่งแบบรายละเอียดการก่อสร้างอาคารฉบับสมบูรณ์ ซึ่งแสดงข้อมูล วันครบกำหนดระยะเวลาสัญญาเดิม บริษัทต้องดำเนินการบูรณะพัฒนา อาคารและระบบต่าง ๆ ด้วยค่าใช้จ่ายของบริษัท โดยบริษัทจะเริ่มบูรณะพัฒนา นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 – 2557 และมีวงเงินไม่น้อยกว่า 60,000,000 บาท เมื่อรวมค่าบูรณะพัฒนาทุกปีแล้ว ต้องไม่น้อยกว่า 450,000,000 บาท รูปแบบ BROT (Buold Rent Own Transfer)

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
● จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ต่อ)	
3. โครงการสัญญาให้สิทธิใช้ประโยชน์ศูนย์การค้าบริเวณสี่แยกปทุมวัน	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน) ระยะเวลาโครงการ : 20 ปี (22 เมษายน 2556 ถึง 21 เมษายน 2576) รายละเอียดโครงการ : เนื่องจากบริษัทได้ครอบครองและใช้ประโยชน์ในศูนย์การค้าโดยต่อเนื่องตามสัญญาเดิม ดังนั้น เมื่อครบกำหนดระยะเวลาสัญญาเดิมแล้วให้ถือว่าบริษัทได้รับมอบศูนย์การค้าดังกล่าวจากมหาวิทยาลัยในสภาพเรียบร้อยดีพร้อมใช้สิทธิประโยชน์โดยสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์แห่งสัญญานี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว รูปแบบ BROT (Buold Rent Own Transfer)
5.2 กระบวนการคลั่ง	
● กรมธนารักษ์	
4. สัญญาการบริหารและการดำเนินกิจการศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท เอ็น ซี ซี แมนเนจเม้นท์แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ระยะเวลาโครงการ : 30 ปี (1 ธันวาคม 2534 ถึง 30 พฤศจิกายน 2564) รายละเอียดโครงการ : กรมธนารักษ์ตกลงให้ บริษัท เอ็น.ซี.ซี. แมนเนจเม้นท์ แอนด์ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด บริหารและดำเนินกิจการอาคาร และสิ่งปลูกสร้างศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ รวมถึงอุปกรณ์เครื่องมือและเครื่องใช้ประจำศูนย์การประชุมฯ โดยบริษัทฯ เก็บค่าบริการเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่างๆ ภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขแห่งสัญญานี้ และให้กรรมสิทธิ์ตกเป็นของรัฐ กำหนดระยะเวลาการบริหารและดำเนินกิจการ ดังนี้ ช่วงที่ 1 นับแต่วันที่ 9 เมษายน 2539 ถึงวันที่ก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างยกกรรมสิทธิ์ให้รัฐ หากครบกำหนดระยะเวลา การก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างยังไม่แล้วเสร็จให้ถือว่าวันสิ้นสุดกำหนดระยะเวลาก่อสร้างเป็นวันที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ ช่วงที่ 2 มีระยะเวลา 25 ปี นับแต่วันถัดจากวันที่ก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างยกกรรมสิทธิ์ให้รัฐแล้วเสร็จหรือวันที่ถือว่าแล้วเสร็จตามช่วงที่ 1 รูปแบบโครงการ BTO (Build Transfer and Operate) รัฐตกลงให้บริษัทฯ บริหารและดำเนินการและบริษัทฯ ตกลงรับบริหารและดำเนินกิจการอาคาร และสิ่งปลูกสร้างทั้งหลายซึ่งตั้งอยู่บนที่ราชพัสดุ บริษัทฯ จะต้องดำเนินการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ดังมีรายละเอียด เงื่อนไขแบบแปลน กำหนดเวลาและข้อกำหนดในการก่อสร้างด้วยค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ เอง และให้กรรมสิทธิ์ตกเป็นของกระทรวงการคลังทันทีที่ก่อสร้างเสร็จและรัฐได้รับมอบไว้โดยถูกต้องเรียบร้อยแล้ว
6. การจัดให้เช่าที่ราชพัสดุแก่บริษัทไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) เพื่อดำเนินการกิจการด้านการกลั่นน้ำมัน (บมจ.ไทยออยล์)	เอกชนคู่สัญญา : บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) ระยะเวลาโครงการ : 30 ปี (11 กันยายน 2535 ถึง 10 กันยายน 2565) รายละเอียดโครงการ ให้เช่าที่ดินและอาคารพร้อมสิ่งปลูกสร้างเพื่อใช้ในกิจการของบริษัท ไทยออยล์ ดำเนินโครงการรูปแบบ BOT (Build Operate and Transfer) รัฐให้เช่าที่ราชพัสดุพร้อมสิ่งปลูกสร้างจำนวน 40 รายการ รวม 192 หลัง เมื่อสัญญาเช่าระงับหรือครบกำหนดระยะเวลาเช่าและทางราชการมิได้ต่ออายุสัญญาเช่า ผู้เช่าต้องส่งมอบสถานที่เช่าพร้อมสิ่งปลูกสร้างตามสิทธิการเช่า พร้อมทั้งยกบรรดาส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของอาคารและสิ่งปลูกสร้างและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประกอบธุรกิจให้เป็นกรรมสิทธิ์กระทรวงการคลัง ในสภาพเรียบร้อยปราศจากความชำรุดบกพร่องหรือความเสียหายใด ๆ

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
● กรมธนารักษ์ (ต่อ)	
7. โครงการร่วมลงทุนก่อสร้างและบริหารโครงการพัฒนาที่ราชพัสดุแปลงที่ตั้งโรงภาษีร้อยชักสาม	เอกชนคู่สัญญา : กิจการร่วมค้าบริษัท แนนเซอร์พัธ จำกัด (มหาชน), บริษัท อามันรีสอร์ท เซอร์วิสเอสลิมีเตด และ บริษัท ซิลเวอร์ลิงค์ โฮลดิ้ง ลิมิเตด ระยะเวลาโครงการ : 30 ปี (10 พฤษภาคม 2548 ถึง 9 พฤษภาคม 2578) รายละเอียดโครงการ กิจการร่วมค้า เป็นผู้ได้รับสิทธิพัฒนาที่ราชพัสดุพร้อมอนุรักษอาคารโบราณสถาน จำนวน 3 หลัง เพื่อเป็นโรงแรม จำนวน 33 ห้อง มูลค่า 780 ล้านบาท ดำเนินโครงการรูปแบบ BTO (Build Transfer and Operate) โดยกิจการร่วมค้า ได้ลงนามในสัญญาร่วมลงทุนก่อสร้างและบริหารโครงการพัฒนาที่ราชพัสดุแปลงที่ตั้งโรงภาษีร้อยชักสามและสัญญาเช่าที่ราชพัสดุแปลงที่ตั้งโรงภาษีร้อยชักสามเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2548 สัญญามีกำหนดระยะเวลา 30 ปี และมีเงื่อนไขให้ผู้ได้รับสิทธิพัฒนาปลูกสร้างอาคารชุดเซย์ให้แก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติในที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียน ที่ กท.180907 ถนนเจริญนคร 53 แขวงบางลำภูล่าง เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร และปลูกสร้างอาคารชุดเซย์ให้แก่กรมศุลกากรในที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ กท. 352532, กท.352597-352599 เชิงสะพานกรุงเทพ ถนนพระราม 3 แขวงบางค้อแหลม เขตบางค้อแหลม กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ในการพัฒนาจะต้องโยกย้ายสถานีดับเพลิงบางรักและเจ้าหน้าที่สังกัดกรุงเทพมหานครออกจากที่ราชพัสดุแปลงที่ตั้งโรงภาษีร้อยชักสามตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2546 และวันที่ 16 กันยายน 2546 ด้วย
รวม 5 สาขา	จำนวน 33 โครงการ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ข้อมูล ณ วันที่ 6 มิถุนายน 2558

การดำเนินโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทยส่วนใหญ่นิยมมีรูปแบบหลักๆ 4 รูปแบบ ((ร่าง) คู่มือวิธีการเสนอโครงการร่วมลงทุน, ปี 2558, น. 36 - 40) ดังนี้

1. Build-Operate - Transfer (BOT) หรือ Build-Transfer-Operate (BTO) เอกชนเป็นผู้ลงทุนพัฒนาและดำเนินโครงการ รับผิดชอบต่อผลประกอบการ และต้องมีการส่งมอบกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินของโครงการให้แก่ภาครัฐเมื่อพร้อมเริ่มเปิดให้บริการ (BTO) หรือเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาสัญญา (BOT) โดยภาครัฐอาจกำหนดสิทธิพิเศษเพื่อจูงใจเอกชน เช่น สิทธิในการให้บริการ หรือ สัญญาซื้อขายบริการเพื่อประกันรายได้ เป็นต้น และอาจกำหนดให้เอกชนจ่ายค่าตอบแทนในรูปแบบต่างๆ

ข้อดี รัฐได้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญของเอกชนในการดำเนินงานก่อสร้าง การดำเนินงานมีประสิทธิภาพจากการดำเนินงานของเอกชน โดยรัฐยังคงความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์ของโครงการ ซึ่งจะช่วยลดภาระด้านภาษีของโครงการ ทั้งนี้รัฐเป็นผู้กำหนดค่าบริการมีอำนาจในการควบคุม การดำเนินงาน การบำรุงรักษา รวมถึงสามารถกำหนดมาตรฐานในการให้บริการได้ นอกจากนี้รัฐยังสามารถประหยัดต้นทุนในการออกแบบก่อสร้างสถาปัตยกรรมรวมถึงต้นทุนในการดำเนินงานโครงการได้อีกด้วย

ข้อเสีย หากเอกชนล้มละลายหรือละเมิดสัญญา การเลิกสัญญา เพื่อว่าจ้างเอกชนรายใหม่ไม่สามารถทำได้โดยง่าย

2. Build-Own-Operate-Transfer (BOOT) เป็นรูปแบบการให้สัมปทานที่รัฐให้สิทธิแก่เอกชนในการจัดหาแหล่งเงินทุน ออกแบบ ก่อสร้าง และดำเนินการให้บริการในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยความเป็นเจ้าของสินทรัพย์จะโอนกลับไปสู่ภาครัฐเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาตามที่กำหนด

ข้อดี รัฐสามารถใช้แหล่งเงินทุนจากภาคเอกชนอย่างเต็มที่เพื่อให้โครงสร้างพื้นฐานถูกพัฒนาโดยคำนึงถึงต้นทุนตลอดอายุโครงการ โดยรัฐสามารถกำหนดระยะเวลาที่อนุญาตให้เอกชนดำเนินโครงการได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้โครงสร้างพื้นฐานได้รับการพัฒนาโดยไม่ต้องใช้งบประมาณจากภาครัฐ ซึ่งช่วยรัฐลดภาระในการก่อหนี้ ซึ่งเอกชนจะเป็นผู้รับผิดชอบปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเริ่มดำเนินโครงการ (Start-up problems) อีกทั้งรัฐสามารถใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ ความสามารถในการบริหารจัดการ และนวัตกรรมของเอกชนในการลดต้นทุนในการดำเนินโครงการโดยความเสี่ยงของโครงการถูกจัดสรรให้กับเอกชน

ข้อเสีย โครงการอาจถูกโอนกลับไปยัง ฝ่ายรัฐในเวลาที่ต้นทุนในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น ซึ่งรัฐไม่มีอำนาจในการควบคุมการก่อสร้างและควบคุมการดำเนินโครงการในช่วงเริ่มต้น ดังนั้นสัญญาในการดำเนินโครงการต้องมีความรัดกุม เพื่อป้องกันปัญหาซึ่งอาจเกิดจากเหตุการณ์ไม่คาดฝัน แต่การร่วมทุนลักษณะนี้เอกชนสามารถกำหนดค่าบริการโดยอิสระ ในกรณีที่รัฐไม่สนับสนุนด้านการเงินเพื่อไม่ให้ค่าบริการสูงเกินไป รัฐมีอำนาจในการควบคุมดูแลโครงการค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับ Build-Transfer-Operate structure ในกรณีที่เอกชนล้มละลายหรือละเมิดสัญญา การเลิกสัญญา เพื่อว่าจ้างเอกชนรายใหม่ไม่สามารถทำได้โดยง่าย

3. Build-Lease-Operate-Transfer (BLOT) ภาคเอกชนออกแบบ หาแหล่งเงินทุนสร้างอยู่บนพื้นที่ซึ่งเช่าจากภาครัฐ โดยภาคเอกชนดำเนินงานตามช่วงเวลาที่ได้เช่าจากภาครัฐ และท้ายที่สุดก็จะโอนกรรมสิทธิ์ในสิ่งก่อสร้างให้ภาครัฐ

4. Build-Rent-Own-Transfer (BROT) ภาคเอกชนเช่าทรัพย์สินจากภาครัฐ หลังจากที่ได้โอนทรัพย์สินให้ภาครัฐแล้ว

ข้อดี รัฐไม่ต้องหาแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ โดยความเสี่ยงจากการหาแหล่งเงินทุนจะตกอยู่กับเอกชน ส่งผลให้รายได้ของรัฐและเอกชนเพิ่มขึ้น และการปรับปรุงและพัฒนาโครงการช่วยให้คุณภาพของการให้บริการดีขึ้น อีกทั้งรัฐได้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญในการก่อสร้างของเอกชนสามารถลดเวลาการก่อสร้างได้โดยใช้ fast-tracked construction เช่น design-build การจัดซื้อจัดจ้างมีความยืดหยุ่นและช่วยให้ประสิทธิภาพ ในการก่อสร้างดีขึ้น สามารถลดระยะเวลาก่อนเริ่มดำเนินโครงการ

ข้อเสีย รัฐสูญเสียสิทธิในการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน เนื่องจากการประเมินมูลค่าสินทรัพย์สำหรับขายหรือเช่าซื้อสามารถทำได้ยาก และการที่สินทรัพย์ถูกขายให้กับบริษัทร่วมเอกชนจะก่อให้เกิดความเสี่ยงจากการล้มเหลว (Failure risk) เพราะการปรับปรุงระบบซึ่งไม่ถูกระบุในสัญญาอาจทำได้ยากในอนาคต

❏ ตัวอย่างการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) ในต่างประเทศ

การดำเนินโครงการ PPPs ของต่างประเทศจะครอบคลุมในหลายสาขา ทั้งในสาขาขนส่ง ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข การศึกษา และการกีฬา และมีการดำเนินการในหลายรูปแบบ โดยสามารถยกตัวอย่างการดำเนินโครงการแยกรายสาขาของต่างประเทศ จำนวน 12 โครงการ ประกอบด้วย สาขาคมนาคม 3 โครงการ, สาขาททรัพยากรและสิ่งแวดล้อมและธารณูปโภค 2 โครงการ, สาขาสาธารณสุข 2 โครงการ, สาขาศึกษา 1 โครงการ, สาขากีฬา 3 โครงการ และสาขาอื่นๆ 1 โครงการ ((ร่าง) คู่มือวิธีการเสนอโครงการร่วมลงทุน, ปี 2558, น. 41 - 42) มีรายละเอียดตามตารางที่ 4 ดังนี้

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

ตารางที่ 4 ตัวอย่างโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในต่างประเทศ แยกรายสาขา

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
1. สาขาคมนาคม (สหราชอาณาจักร) จำนวน 3 โครงการ	
1.โครงการ A13 Thames Gateway	เป็นโครงการ PFI แบบ Design Build Finance Operate (DBFO) เพื่อปรับปรุงสภาพถนนและจุดเชื่อมต่อต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งของอุตสาหกรรมตามเส้นทาง สัญญามีอายุ 30 ปี
2.โครงการ M25	เป็นโครงการ PPPs แบบ DBFO เพื่อขยายถนนวงแหวนมอเตอร์เวย์ M25 สัญญามีอายุ 30 ปี
3.โครงการ Deep Tube Lines - Jubilee, Northern & Piccadilly Lines (JNP)	เป็นโครงการ PPPs แบบ DBFO เพื่อบำรุงและปรับปรุงรถไฟราง และโครงสร้างโยธาต่างๆ สัญญามีอายุ 30 ปี
2. สาขาทรีพยาการและสิ่งแวดล้อมและสาธารณูปโภค (ประเทศสิงคโปร์) จำนวน 2 โครงการ	
1. โครงการ Desalination Project	เป็นการนำเทคโนโลยีที่ภาคเอกชนเลือกภายใต้รูปแบบ PPPs – Design Build Own Operate (DBOO) เพื่อจัดหาน้ำจืด 30 ล้านแกลลอนต่อวันให้กับ Public Utilities Board สัญญามีอายุ 20 ปี (ค.ศ. 2005 - 2025)
2. โครงการ Provision of Refuse Incineration Services	เป็นโครงการ PPPs แบบ DBOO ในการให้บริการอุตสาหกรรมกำจัดขยะ (Waste Management Industry) สัญญามีอายุ 20 ปี (ค.ศ. 2009 – 2034)
3. สาธารณสุข จำนวน 2 โครงการ	
• สหราชอาณาจักร	
1. โครงการ Walsall Extra Care Housing	เป็นโครงการ PPPs แบบ DBFO ในการจัดหาบ้านพักสำหรับผู้สูงอายุ และศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ สัญญามีอายุ 30 ปี
• ประเทศออสเตรเลีย	
2. โครงการ Royal North Shore Hospital Stage 2 Redevelopment	เป็นโครงการ PPPs แบบ DBFO เพื่อพัฒนาโรงพยาบาล สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขภาพสำหรับชุมชน และปรับปรุงและต่อขยายอาคารและอาคารจอดรถ ทั้งนี้ภาคเอกชนที่เข้าร่วมจะต้องให้บริการสนับสนุนอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการให้บริการทางการแพทย์ (Non-Clinical Support) ในบางรายการด้วย
4. สาขาการศึกษา (ประเทศสิงคโปร์) จำนวน 1 โครงการ	
โครงการ ITE College West (Institute of Technical Education)	เป็นโครงการก่อสร้างอาคารเรียน ที่พัก และอาคารอื่นๆ ของ ITE College โดยเป็นโครงการ PPPs แบบ DBFO ซึ่งถือเป็นโครงการ PPPs ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานด้านสังคมโครงการแรกของสิงคโปร์ (ลงนามสัญญาเมื่อพฤศจิกายน ค.ศ. 2007) (วงเงินโครงการ 400 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์) สัญญามีอายุ 27 ปี
5. สาขาการกีฬา จำนวน 3 โครงการ	
• ประเทศจีน	
1. โครงการ Beijing Olympics Stadium	เป็นโครงการที่ให้ภาคเอกชนออกแบบลงทุน ก่อสร้าง บริหาร บำรุง และซ่อมแซม the Beijing Olympics Stadium ถือเป็นโครงการ PPPs สาขาการกีฬารั้งแรกในจีน โดยดำเนินการแบบ DBFO ซึ่งภาคเอกชนที่เข้าร่วมสามารถหารายได้จากค่าเช่าสถานที่ ค่าเช่าโฆษณา ค่าเข้าชม ค่าเช่าพื้นที่พาณิชย์ และอื่นๆ สัญญามีอายุ 32 ปี อย่างไรก็ตาม ในช่วงการจัดงาน the 2008 Beijing Olympics ภาคเอกชนที่เข้าร่วมจะได้รับเฉพาะค่าเช่าสถานที่เท่านั้น

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

สาขา/หน่วยงาน/ โครงการ	ประเด็นสำคัญ/รูปแบบการดำเนินโครงการ
• สหราชอาณาจักร	
2. โครงการ Leisure Options Project	เป็นโครงการ PPPs แบบ (Design Finance Construction Operate: DFCO) ของศูนย์นันทนาการ โดยเป็นการพัฒนาแทนที่ศูนย์กีฬาที่มีอยู่เดิม สัญญามีอายุ 30 ปี
• ประเทศสิงคโปร์	
3. โครงการ Singapore Sports Hub	เป็นโครงการก่อสร้างศูนย์กีฬาทางบกและทางน้ำ โดยเป็นโครงการ PPPs แบบ DBFO ซึ่งถือเป็นโครงการ PPPs สาขาการกีฬาที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก (สิ้นสุดกระบวนการจัดจ้างเมื่อ มกราคม ค.ศ. 2008) วงเงินค่าก่อสร้างประมาณ 1.87 พันล้านเหรียญสิงคโปร์ ซึ่งสิงคโปร์เตรียมโครงการดังกล่าวเพื่อรองรับการจัดมหกรรมกีฬาระดับภูมิภาคและระดับโลกในอนาคต
6. สาขาอื่นๆ (ประเทศอินเดีย)	
โครงการ MCA21 (Ministry of Company Affairs)	เป็นโครงการเพื่อจัดหาและบริหารระบบ online ของ Ministry of Company Affairs ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงบริการของ Ministry of Company Affairs บนหน้าจอเดียว เป็นการดำเนินโครงการแบบ BOOT
รวม 6 สาขา	
จำนวน 12 โครงการ	

สำหรับการดำเนินโครงการ PPPs ของต่างประเทศมีการดำเนินการในหลายรูปแบบ ใหญ่ๆมี 3 รูปแบบหลักๆ 3 รูปแบบ ((ร่าง) คู่มือวิธีการเสนอโครงการร่วมลงทุน, ปี 2558, น. 34 - 35) คือ

1. Design-Build-Finance-Operate/Maintain (DBFO/DBFM) เป็นรูปแบบที่นิยมแพร่หลายของการร่วมดำเนินการในระบบ PPPs ซึ่งรวมหน้าที่หลัก ได้แก่ การออกแบบ ก่อสร้าง จัดหาแหล่งเงินทุน และการดำเนินการให้บริการ ซึ่งอาจรวมถึงการบำรุงรักษาสินทรัพย์ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ภายใต้สัญญาระยะยาวด้วย เอกชนจะเป็นผู้จัดหาแหล่งเงินทุนซึ่งอาจมาในรูปแบบเงินกู้ หรือผู้ร่วมทุนเพื่อพัฒนาโครงการ โดยเอกชนจะได้รับค่าจ้างตามสัญญาบริการที่ได้ตกลงไว้ รูปแบบการดำเนินโครงการแบบ DBFO นี้ ความเป็นเจ้าของทรัพย์สินแล้วแต่ตกลงกัน ซึ่งอาจเป็นของรัฐหรือเอกชน หรือจะกำหนดให้เอกชนโอนสินทรัพย์ให้กับรัฐเมื่อสิ้นสุดสัญญา

2. Design-Build-Operate (DBO) เป็นรูปแบบที่รัฐจ้างเอกชนในการออกแบบก่อสร้าง และจ้างให้เอกชนรายนั้นดำเนินการให้บริการโครงการนั้นๆ ด้วย โดยรัฐยังคงเป็นเจ้าของสินทรัพย์ เอกชนผู้ดำเนินโครงการอาจได้รับเงินในรูปของค่าจ้างบริหาร (Management fee) โครงการลักษณะนี้อาจเป็นโครงการที่มีขนาดใหญ่มาก และเงินทุนจากภาคเอกชนไม่พอที่จะดำเนินการได้ในทั้งโครงการ

3. Build-Own-Operate-Transfer (BOOT) เป็นรูปแบบการให้สัมปทานที่รัฐให้สิทธิแก่เอกชนในการจัดหาแหล่งเงินทุน ออกแบบ ก่อสร้าง และดำเนินการให้บริการในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยความเป็นเจ้าของสินทรัพย์จะโอนกลับไปสู่ภาครัฐเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาตามที่กำหนด

ปัจจุบันการลงทุนรูปแบบ PPP มีแนวโน้มนำมาใช้ในโครงการลงทุนภาครัฐมากขึ้นทั่วโลก เนื่องจากช่วยลดข้อจำกัดด้านงบประมาณและการก่อหนี้สาธารณะของภาครัฐ ทำให้รัฐสามารถขยายการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่รองรับความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเอกชนมีความสามารถในการลดต้นทุนได้ดีกว่ากรณีที่รัฐเป็นผู้ดำเนินการเอง รวมถึงลดปัญหาความล่าช้าของโครงการ เนื่องจากเอกชนมีแรงจูงใจก่อสร้างให้แล้วเสร็จ เพื่อลดค่าใช้จ่ายและภาระดอกเบี้ย และเพื่อให้สามารถเรียกเก็บค่าบริการจากรัฐได้เร็วขึ้นหลังจากเริ่มดำเนินโครงการ ดังตัวอย่างในประเทศอังกฤษ ซึ่งมีการใช้ PPP อย่างแพร่หลาย พบว่า 69% ของโครงการ PPP ต่างๆ ทั้งในภาคขนส่ง โรงเรียน โรงพยาบาล จำนวน 500 โครงการ มีการส่งมอบตรงเวลา และ 65% มีค่าใช้จ่ายที่อยู่ภายใต้งบประมาณที่ได้กำหนดไว้ (ศิวาลัย ชันชะวนะ, 2556)

บทที่ 3

บทวิเคราะห์

การศึกษา วิเคราะห์ครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนจากเว็บไซต์ เอกสารทางวิชาการต่างๆ ที่ผู้ศึกษาสามารถสืบค้นได้นำมาศึกษา วิเคราะห์และประมวลผลเพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้เบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการสนับสนุนข้อมูลแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมการธิการ และบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานรัฐสภา นำไปใช้ประกอบการพิจารณาติดตาม ตรวจสอบโครงการร่วมทุน PPP ตลอดจนเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการโครงการร่วมทุน PPP มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การใช้จ่ายเงินของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมประโยชน์ เป็นธรรม โปร่งใส รวมทั้งเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติอย่างแท้จริง โดยจากการศึกษาสามารถสรุปผลได้ ดังนี้

ภาพรวมของการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

PPP หรือ Public Private Partnership มีความหมายหลากหลาย แต่มีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ “การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในกิจการของรัฐ” ซึ่งจากการศึกษา การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน หมายถึง การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (Public Private Partnership หรือ PPP) โดยการอนุญาต หรือให้สัมปทาน หรือให้สิทธิแก่เอกชนดำเนินกิจการของรัฐ ทั้งในกิจการเชิงพาณิชย์และสังคม ซึ่งกิจการของรัฐดังกล่าวต้องเป็นกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หรือกิจการดังกล่าวจะต้องให้ทรัพยากรธรรมชาติหรือทรัพย์สินของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในบริบทของประเทศไทย PPP คือ การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในกิจการของรัฐ โดยส่วนใหญ่มักจะเป็นการให้เอกชนร่วมลงทุนในโครงการพื้นฐาน หรือโครงการให้บริการสาธารณะในระยะยาว ที่มุ่งเน้นการให้บริการที่มีประสิทธิภาพคุ้มค่ากับต้นทุนมากกว่าภาครัฐจะดำเนินการเอง และอีกเหตุผลหนึ่งคือ สัดส่วนการลงทุนของรัฐที่มีน้อยลงเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ที่มีขนาดโตขึ้นทุกปี ความคาดหวังที่จะพึ่งพาการลงทุนของรัฐเป็นหลักเป็นไปได้ยาก จึงจำเป็นต้องใช้การลงทุนของภาคเอกชนเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ดังนั้น PPP จึงถือเป็นทางเลือกหนึ่งในการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเอกชนจะเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การก่อสร้าง การดำเนินการ การบำรุงรักษา การจัดหาเงินทุน และการให้บริการตลอดระยะเวลาของสัญญา

โดยทั่วไปการดำเนินงานในรูปแบบ PPP มักเป็นการทำสัญญารูปแบบภาครัฐและเอกชนร่วมลงทุนในโครงการระยะยาว และมีการโอนความเสี่ยงในด้านการก่อสร้างและการดำเนินการในโครงการที่ภาครัฐต้องดำเนินการด้านบริการสาธารณะให้เอกชนรับภาระบางส่วนหรือทั้งหมดขึ้นกับความสามารถในการบริหารความเสี่ยงระหว่างภาครัฐกับเอกชน ในขณะที่ภาครัฐอาจจะต้องจ่ายค่าจ้างบริหารให้แก่เอกชน (Unitary Payment) หรือภาคเอกชนอาจมีการจ่ายส่วนแบ่งรายได้ให้ภาครัฐได้เช่นกันในกรณีที่สามารถเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ใช้บริการ ซึ่งการระบุรายละเอียดในสัญญาร่วมลงทุนถือเป็นสิ่งสำคัญมาก ภาครัฐเองจะไม่ให้สิทธิในการปรับขึ้นอัตราค่าบริการต่างๆ อย่างเสรี อีกทั้งเอกชนอาจถูกปรับและไม่ได้รับเงินค่าซื้อบริการจากรัฐ ในกรณีที่มาตรฐานการให้บริการไม่เป็นไปตามสัญญา อย่างไรก็ตามเมื่อสิ้นสุดสัญญาเอกชนต้องโอนคืนทรัพย์สินให้แก่รัฐหรืออาจมีการระบุไว้เป็นอย่างอื่นก็ได้

หากพิจารณาตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 คือ โครงการหรือกิจการที่จะต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือทรัพย์สินของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกันที่มีอำนาจหน้าที่ต้องทำตามกฎหมายมาร่วมลงทุนกันในโครงการดังกล่าวกับเอกชนไม่ว่าโดยวิธีใด หรือมอบให้เอกชนลงทุนฝ่ายเดียวโดยวิธีการอนุญาตหรือสัมปทาน หรือการให้สิทธิไม่ว่าในลักษณะใดก็ตาม

กล่าวโดยสรุป โครงการให้บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานที่ปกติแล้วรัฐบาลจะเป็นผู้ดำเนินการ แต่สำหรับโครงการ PPP ภาคเอกชนจะเป็นผู้ดำเนินการแทนภาครัฐ ซึ่งเป็นการผสมผสานจุดแข็งระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อลดข้อจำกัดต่างๆ นับเป็นสิ่งที่ทำให้ PPP ได้รับความนิยมแพร่หลายไปทั่วโลก ผลสำเร็จของการดำเนินโครงการ PPP จะช่วยเพิ่มคุณภาพและช่วยลดต้นทุนการดำเนินงานทั้งต่อรัฐเอง และเอกชนผู้ร่วมลงทุน (win-win) หรือแม้แต่ประชาชนก็จะได้รับประโยชน์ในแง่ของการได้รับบริการที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งเงินภาษีของประชาชนก็จะถูกใช้จ่ายอย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม PPP ไม่ได้เป็นสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับการดำเนินโครงการของรัฐในลักษณะการให้บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานของประเทศแต่อย่างใด หากเป็นเพียงทางเลือกที่ควรนำมาพิจารณาร่วมกับทางเลือกอื่นๆ ทางเลือกเพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าและผลประโยชน์ที่จะเกิดกับประเทศชาติมากที่สุด (PPP คืออะไร, 2558)

■ หลักการสำคัญของการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 พบว่า หลักการสำคัญของพระราชบัญญัติฯ ที่บังคับใช้ คือ

1. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐที่สอดคล้องกับบทบัญญัติว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งมีระยะเวลาการดำเนินการตามแผน 5 ปี แผนดังกล่าวต้องกำหนดประเภทและลักษณะของสาขากิจการที่สมควรให้เอกชนร่วมลงทุน ตลอดจนความสำคัญและเร่งด่วนและลำดับการดำเนินกิจการโดยพิจารณาจากขีดความสามารถในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องด้วย ทั้งนี้ในการทำแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐเป็นการจัดทำนโยบายในภาพรวมได้กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของสาธารณชนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แผนยุทธศาสตร์ฯ จะมีผลผูกพันกับหน่วยงานภาครัฐและเป็นเครื่องมือของคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ และคณะรัฐมนตรีสำหรับการวัดความจำเป็นและเหมาะสมของแต่ละโครงการด้วย

2. การจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับชาติที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธาน มีกรรมการโดยตำแหน่ง 8 คน (ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการสำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ อัยการสูงสุด) และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกิน 7 คน รวมไม่เกิน 17 คน ให้คณะกรรมการทำหน้าที่ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบหลักการโครงการที่จะให้เอกชนร่วมลงทุนและการดำเนินโครงการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฯ และให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการต่างๆ ตามกฎหมายตลอดจนพิจารณาอนุมัติหรือตัดสินใจขาดและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจนและแน่นอน โดยให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ และเป็นหน่วยงานกลางในด้านการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

3. การกำหนดหลักเกณฑ์การแก้ไขสัญญาร่วมทุน สัญญาร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนส่วนใหญ่มักเป็นสัญญาระยะยาว และไม่อาจกำหนดข้อสัญญารองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกๆ สถานการณ์ตลอดอายุสัญญาได้ ในบางกรณีจึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขสัญญา โดยให้ใช้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นแนวทางในปัจจุบันสำหรับการดำเนินการ

4. การกำหนดมาตรการรองรับภายหลังสัญญาร่วมลงทุนสิ้นสุด หน่วยงานเจ้าของโครงการต้องเสนอมาตรการรองรับภายหลังสัญญาร่วมลงทุนสิ้นสุด โดยต้องเสนอเป็นระยะเวลา 5 ปี ก่อนครบกำหนดสัญญาร่วมลงทุน ทั้งนี้ หากคณะรัฐมนตรีเห็นว่าสมควรให้เอกชนร่วมลงทุนอีก จะต้องเปิดโอกาสให้เอกชนทุกรายที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้าเสนอรับการพิจารณาเป็นผู้ร่วมลงทุนอย่างเท่าเทียมกัน

5. การตั้งกองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ อุปสรรคที่ทำให้โครงการร่วมลงทุนไม่สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วคือการที่หน่วยงานของรัฐขอรับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพื่อการว่าจ้างที่ปรึกษาในการให้คำแนะนำและจัดทำผลการศึกษาความเป็นไปได้และผลกระทบของโครงการ ซึ่งการของบประมาณอาจต้องใช้เวลากว่าหนึ่งปี เพื่อรอให้มีการประกาศใช้กฎหมายงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการผลักดันให้โครงการที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ฯ สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว โดยกองทุนดังกล่าวเป็นกองทุนหมุนเวียนที่เปิดโอกาสให้หน่วยงานของรัฐสามารถเสนอขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อการว่าจ้างที่ปรึกษาในการจัดทำผลการศึกษาหรือยกร่างสัญญาได้ โดยเป็นลักษณะการให้ยืมซึ่งต้องนำส่งเงินคืนให้กองทุนเมื่อมีรายได้จากค่าธรรมเนียมการขายเอกสารโครงการ, การประเมินข้อเสนอการร่วมทุนและการลงนามในสัญญาร่วมทุน นอกจากการว่าจ้างที่ปรึกษาแล้ว ยังสามารถใช้เงินกองทุนฯ เพื่อจัดทำหรือปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ฯ ได้อีกด้วย โดยในระยะเริ่มแรกรายได้ของกองทุนฯ จะมาจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นทุนประเดิมในปี พ.ศ. 2557 จำนวน 500 ล้านบาท

6. การกำหนดให้หน่วยงานต้องพิจารณาทางเลือกในการให้เอกชนร่วมลงทุน แทนการใช้งบประมาณแผ่นดินหรืองบประมาณของภาครัฐอย่างเดียว โดยหากโครงการใดมีลักษณะที่แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐกำหนดส่งเสริมให้เอกชนร่วมลงทุน แต่หน่วยงานของรัฐเสนอให้ใช้งบประมาณของรัฐในการดำเนินการเพียงอย่างเดียวก็ให้มีการเปรียบเทียบต้นทุน ความเสี่ยง และความคุ้มค่าในการดำเนินการกับกรณีที่จะให้เอกชนร่วมลงทุน และหากปรากฏว่าการให้เอกชนร่วมลงทุนมีความคุ้มค่ามากกว่าก็ให้ปฏิบัติตามพ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556

7. การกำหนดมาตรการเพื่อความโปร่งใส โดยกำหนดข้อห้ามการมีผลประโยชน์ทับซ้อนของกรรมการภาครัฐกับเอกชน ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ คณะกรรมการคัดเลือกและคณะกรรมการกำกับดูแล ก็เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการไม่ให้มีการแสวงหาประโยชน์กับเอกชนที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานภาครัฐ หากมีการฝ่าฝืนก็จะมีบทลงโทษทั้งจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำและปรับ

8. การกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณมูลค่าโครงการ โดยกำหนดแนวปฏิบัติสำหรับโครงการร่วมลงทุนที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1,000 ล้านบาทหรือที่เพิ่มขึ้น และหลักเกณฑ์การคำนวณมูลค่าโครงการไว้อย่างชัดเจน สามารถรองรับให้หน่วยงานของรัฐร่วมลงทุนกับเอกชนในโครงการที่มีมูลค่าต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนดแต่มีความจำเป็น

9. การกำหนดระยะเวลาการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน โดยให้คณะกรรมการนโยบายให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบหลักการของโครงการแทนคณะรัฐมนตรี พร้อมกำหนดกรอบระยะเวลาในการพิจารณาของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนซึ่งรวมระยะเวลาในการเสนอโครงการและดำเนินโครงการแล้วไม่เกิน 240 วัน ได้ลงนามในสัญญาดำเนินการ

10. การจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานสำหรับการร่วมทุน โดยคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐเป็นผู้จัดทำข้อกำหนดมาตรฐานสำหรับสัญญาร่วมลงทุน เพื่อให้เกิดความรอบคอบและปกป้องผลประโยชน์ของภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งเนื้อหาของสัญญาที่ต้องดำเนินการภายใต้ข้อกำหนดดังกล่าวย่อมมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเภทและลักษณะกิจการของแต่ละโครงการ

■ สภาพปัญหาและจุดอ่อนของการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

ด้านกฎหมายที่เกิดจากการบังคับใช้

1. ปัญหาความโปร่งใสของคณะกรรมการคัดเลือกและคณะกรรมการกำกับดูแล ที่มีสัดส่วนของจำนวนคณะกรรมการจากฝ่ายของหน่วยงานเจ้าของโครงการเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด ซึ่งอาจทำให้มีการเอื้อประโยชน์ต่อหน่วยงานเจ้าของโครงการได้ และอาจส่งผลกระทบต่อกระบวนการคัดเลือกคู่สัญญาที่ต้องมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และให้โอกาสในการแข่งขันอย่างเป็นธรรม รวมทั้งกระบวนการติดตามกำกับดูแลโครงการร่วมทุนให้มีการดำเนินงานตามที่กำหนดในสัญญาร่วมทุนอย่างตรงไปตรงมามีประสิทธิภาพ โดยอยู่บนพื้นฐานการรักษาผลประโยชน์ของรัฐและความโปร่งใสเป็นธรรม

2. ปัญหาการจัดทำสัญญาร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน แม้พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 มาตรา 34 จะกำหนดมาตรฐานของสัญญาร่วมทุนที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจประกาศโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐไว้แล้วก็ตาม แต่ทางปฏิบัติการทำสัญญานั้นมักประสบปัญหาการสร้างเงื่อนไขสัญญาที่เป็นธรรมสร้างดุลยภาพระหว่างฝ่ายรัฐกับเอกชน ทั้งนี้เงื่อนไขสัญญาในประเด็นต่างๆ มักเป็นปัญหาในขั้นตอนการเจรจาจัดทำร่างสัญญา เพราะโดยปกติในข้อกำหนดขอบเขตโครงการ (Term of Reference) มักจะไม่ระบุเงื่อนไขเหล่านี้ไว้ และเงื่อนไขเหล่านี้เป็นภาระที่มีค่าใช้จ่ายหรือความเสี่ยงของคู่สัญญาภาคเอกชนที่ต้องคำนวณเป็นมูลค่าการลงทุนของโครงการ นอกจากนี้ในขั้นตอนการตรวจพิจารณาร่างสัญญาก็อาจมีปัญหา เพราะเงื่อนไขเหล่านี้ล้วนแต่มีโอกาสร้างภาระหรือค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจำนวนมากให้แก่ภาครัฐ และเป็นเงื่อนไขที่มีหลักการและแนวคิดแตกต่างจากตัวอย่างสัญญาจ้างมาตรฐานที่คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุกำหนดขึ้นค่อนข้างมาก เงื่อนไขเหล่านี้หากกำหนดในลักษณะที่ผลักภาระความเสี่ยงไปให้ฝ่ายเอกชนทั้งหมด หรือมากเกินไปที่ภาคเอกชนจะยอมรับได้ ก็อาจเป็นเหตุให้ไม่มีผู้สนใจยื่นข้อเสนอจะทำโครงการ หรือทำให้มูลค่าลงทุนโครงการสูงเกินไป

3. ปัญหาการขาดกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลที่มีประสิทธิภาพ พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 กำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการนโยบายให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีหน้าที่ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐเสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยให้ความเห็นชอบหลักการโครงการ ตามมาตรา 16 ส่วนคณะรัฐมนตรีพิจารณาความเห็นชอบคัดเลือกเอกชนที่จะเป็นคู่สัญญาตามมาตรา 42 หากโครงการใดจะต้องมีการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินหรืองบประมาณของหน่วยงานเจ้าของโครงการ หรือจะต้องมีการก่อหนี้โดยการกู้หรือค้ำประกัน โดยกระทรวงการคลังเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ เมื่อคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐให้ความเห็นชอบในหลักการแล้ว ให้เสนอโครงการนั้นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาโครงการและวงเงินงบประมาณรายจ่ายหรือวงเงินที่จะใช้ในการก่อหนี้โครงการนั้น ตามมาตรา 28 เมื่อพิจารณาจากประเด็นที่วิเคราะห์แล้ว พบว่า

ก. โครงสร้างของคณะกรรมการรัฐมนตรีมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล เรื่องที่เสนอจากคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐก็มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานคณะกรรมการ เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการซึ่งอาจจะไม่สอดคล้องกับหลักการถ่วงดุลอำนาจหน้าที่จำเป็นต้องมีการตรวจสอบถ่วงดุล และคานอำนาจระหว่างกัน แม้จะเป็นฝ่ายบริหารเหมือนกันก็ตาม เพื่อให้การใช้อำนาจของฝ่ายบริหารอยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสมเกิดความโปร่งใสและเป็นธรรมอย่างแท้จริง

ข. การอนุมัติงบประมาณรายจ่ายหรือวงเงินที่จะใช้ในการก่อหนี้ สำหรับดำเนินโครงการนั้นไม่ได้รับการตรวจสอบการถ่วงดุลอำนาจจากฝ่ายนิติบัญญัติ จากการที่ฝ่ายนิติบัญญัติไม่ได้มีส่วนร่วมรับทราบและเห็นชอบต่อโครงการการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ตั้งแต่เริ่มต้น รวมทั้งการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการติดตาม ตรวจสอบ ถ่วงดุล และคานอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติในการดำเนินงานโครงการร่วมทุนฯ ซึ่งอาจทำให้เกิดความไม่โปร่งใสในการติดตาม ตรวจสอบ และถ่วงดุลอำนาจระหว่างกัน รวมถึงอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการคลังในระยะยาวอีกด้วย

4. ปัญหาความไม่โปร่งใสจากการดำเนินโครงการ เนื่องจากส่วนใหญ่โครงการขนาดใหญ่หรือเมกะโปรเจกต์หลายโครงการมีมูลค่าสูงกว่าพันล้านขึ้นไป ซึ่งมีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก ดังนั้นอาจเป็นเหตุให้มีการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบได้

ด้านนโยบาย

1. ปัญหาการจำกัดการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ในการสร้างการรับรู้ดังกล่าว ซึ่งมีขอบเขตจำกัดเพียงระดับนโยบายและส่วนกลางเท่านั้น สำหรับส่วนท้องถิ่นยังมีการมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อย ซึ่งอาจทำให้ความร่วมมือทั้งสองฝ่ายนั้นก่อให้เกิดประโยชน์เฉพาะกลุ่มได้

2. ปัญหาการขาดนโยบายที่ชัดเจน เนื่องจากโครงการร่วมทุนในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นโครงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ เช่น ระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน ระบบทางพิเศษ เป็นต้น แต่เนื่องจากยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินการด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข เป็นต้น ซึ่งอาจทำให้รัฐบาลต้องรับภาระงบประมาณในการดำเนินงานเป็นหลักและมีศักยภาพในการให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินการได้แต่ยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินการเพิ่มบทบาทภาคเอกชนอย่างจริงจัง

3. ปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองบ่อยครั้ง ทำให้ความชัดเจนเชิงนโยบายในด้านแผนการลงทุนและโครงสร้างพื้นฐานขาดความต่อเนื่อง

ด้านคุณภาพของการบริการ

ปัญหาเรื่องคุณภาพของการบริการ ในการดำเนินกิจการของภาคเอกชนคือการแสวงหากำไรสูงสุดมากกว่าคุณภาพการให้บริการและอัตราค่าบริการที่เหมาะสม ซึ่งทำให้ภาคเอกชนอาจต้องลดทอนคุณภาพการให้บริการ รวมทั้งอาจมีการผลักภาระต้นทุนไปสู่ประชาชนผู้ใช้บริการ

ด้านศักยภาพของหน่วยงาน/องค์กร

การดำเนินโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชนส่วนใหญ่มักเป็นการให้สัมปทานหรือการทำสัญญาระยะยาว เมื่อมีการลงนามในสัญญาแล้ว การแก้ไขเป็นไปด้วยความลำบาก ซึ่งอาจเป็นความเสี่ยงที่ภาครัฐต้องรับภาระหรือเสี่ยงงบประมาณจากการร่วมทุนให้แก่ภาคเอกชนเมื่อเกิดการฟ้องร้องในอนาคตได้ เนื่องจากเจ้าของโครงการไม่มีความรู้ หรือไม่มีความรอบคอบเพียงพอต่อการก่อหนี้ผูกพัน หรือไม่มีศักยภาพเพียงพอในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่มีมูลค่าการลงทุนสูง อาจทำให้การดำเนินโครงการไม่ประสบผลสำเร็จ และในบางโครงการอาจไม่เพียงแต่ภาครัฐเท่านั้นที่ต้องเสียประโยชน์จากการร่วมทุน แต่อาจเป็นประชาชนผู้ใช้บริการอาจต้องได้รับความเดือดร้อนแทนที่จะได้ประโยชน์สูงสุดจากการดำเนินโครงการร่วมทุน

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

■ บทสรุป

การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) เป็นทางเลือกหนึ่งที่ภาครัฐสามารถนำมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อจัดให้มีบริการสาธารณะโดยเฉพาะสำหรับโครงการที่มีงบประมาณสูง ซึ่งภาครัฐอาจไม่สามารถดำเนินการได้โดยลำพัง ดังนั้น แนวคิดการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน จึงเป็นแนวทางที่ช่วยลดข้อจำกัดทางด้านการงบประมาณของภาครัฐ และเป็นการกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาคเอกชนในด้านการลงทุน จากความเชื่อว่าภาคเอกชนมีการบริหารจัดการที่ดีกว่าและมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานโครงการที่ดีกว่าภาครัฐ เนื่องจากความคล่องตัว ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงาน ขั้นตอนการทำงานที่สั้นและกระชับ ตลอดจนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่ง่ายกว่า ดังนั้นการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามา มีส่วนร่วม จะช่วยเร่งให้เกิดการลงทุนอีกทั้งเพิ่มโอกาสในการลดต้นทุนของการให้บริการสาธารณะ อันเกิดจากการปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงาน และความชำนาญในการบริหารจัดการและดำเนินงานโครงการของภาคเอกชนในการบริหารจัดการความเสี่ยง และความรวดเร็วในการตัดสินใจที่ทันต่อเหตุการณ์

การร่วมทุนระหว่างรัฐบาลกับเอกชนเป็นกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งไม่จำกัดอยู่เฉพาะในฐานะการลงทุนและผู้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ เท่านั้น ยังมีส่วนร่วมกับภาครัฐบาลอย่างสำคัญในอันที่จะส่งเสริมและเร่งรัดกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจให้ก้าวหน้าต่อไปอีกด้วย ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยเฉพาะการลงทุนในโครงสร้างขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศระยะยาว นอกจากนี้ยังช่วยสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการพัฒนา และช่วยสร้างโอกาสให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของแต่ละฝ่ายเป็นอย่างดี ขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างความรู้สึกรับผิดชอบร่วมกันต่อการพัฒนาประเทศ ช่วยขจัดอุปสรรคทั้งหลาย และร่วมกันวางแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม ยังมีปัญหาบางประการที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน ได้แก่ ปัญหาความโปร่งใสของคณะกรรมการคัดเลือกและคณะกรรมการกำกับดูแล ที่มีสัดส่วนของจำนวนคณะกรรมการจากฝ่ายของหน่วยงานเจ้าของโครงการเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด ซึ่งอาจทำให้มีการเอื้อประโยชน์ต่อหน่วยงานเจ้าของโครงการได้ ปัญหาการจัดทำสัญญาที่มักประสบปัญหาการสร้างเงื่อนไขสัญญาที่เป็นธรรม ปัญหาเรื่องการขาดกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลที่มีประสิทธิภาพ จากการที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลเป็นประธานคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ อาจทำให้มีข้อเป็นห่วงต่อความโปร่งใส ความตรงไปตรงมา และความมีประสิทธิภาพ ในการพิจารณาตรวจสอบและถ่วงดุลการทำงานและการใช้อำนาจของคณะกรรมการฯ ตามกฎหมายโดยคณะรัฐมนตรี รวมถึงการอนุมัติงบประมาณรายจ่ายหรือวงเงินที่จะใช้ในการก่อหนี้ สำหรับดำเนินโครงการร่วมทุนไม่ได้รับการตรวจสอบการถ่วงดุลอำนาจจากฝ่ายนิติบัญญัติ ปัญหาความไม่โปร่งใสในการดำเนินโครงการร่วมทุน ปัญหาการจำกัดการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ปัญหาด้านนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการร่วมทุนฯ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ปัญหาเรื่องคุณภาพการบริหาร นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเรื่องศักยภาพของหน่วยงานเจ้าของโครงการซึ่งอาจเป็นความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อภาครัฐและภาคประชาชนในอนาคตได้

จากการศึกษาข้างต้น ผู้ศึกษาเห็นว่า แนวคิดการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ถือเป็นโครงการทางเลือกที่ดีสำหรับโครงการบริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเป็นการผสมผสานจุดแข็งระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อลดข้อจำกัดต่างๆ ผลสำเร็จของการดำเนินโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน จะช่วยเพิ่มคุณภาพและช่วยลดต้นทุนการดำเนินงานทั้งต่อรัฐเอง และเอกชนผู้ร่วมลงทุนหรือแม้แต่ประชาชนก็จะได้รับประโยชน์ในแง่ของการได้รับบริการที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งเงินภาษีของประชาชนก็จะถูกใช้จ่ายอย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม PPP ไม่ได้เป็นสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับการดำเนินโครงการของรัฐในลักษณะการให้บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ดังนั้นการดำเนินโครงการควรมีการควบคุม และบริหารจัดการที่ดีเพื่อให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สำคัญที่สุดคือต้องไม่ส่งผลเสียต่อบริษัทในอนาคต หรือก่อให้เกิดปัญหาให้กับผู้ใช้บริการเหมือนโครงการที่ผ่านมาในอดีต

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การศึกษาในครั้งนี้ สามารถสนับสนุนการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ ในการพิจารณาติดตามตรวจสอบการดำเนินโครงการร่วมทุน PPP ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมประโยชน์ เป็นธรรม โปร่งใส รวมถึงเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติอย่างแท้จริง จึงควรพิจารณาข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา ดังนี้

1. ควรมีทบทวนพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 ในส่วนของ

1.1 ควรทบทวนหรือปรับแก้ไข สัดส่วนของจำนวนคณะกรรมการคัดเลือกและคณะกรรมการกำกับดูแลที่มาจากฝ่ายของหน่วยงานเจ้าของโครงการให้ลดต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด เพื่อไม่ให้เกิดการเอื้อประโยชน์ของคณะกรรมการต่อหน่วยงานเจ้าของโครงการ ซึ่งกระทบต่อความโปร่งใสของโครงการร่วมทุนซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของโครงการ

1.2 ควรกำหนดหลักเกณฑ์พื้นฐานของเงื่อนไขสัญญาที่มักจะเป็นปัญหา โดยระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สถาบันการเงินที่ให้สินเชื่อแก่โครงการทั้งหลาย รวมทั้งหน่วยงานเจ้าของโครงการที่ประสบปัญหา เพื่อกำหนดเงื่อนไขสัญญาที่เหมาะสมและสมประโยชน์ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

1.3 ควรทบทวนให้ผู้ที่มีความเหมาะสมเป็นประธานคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐแทนนายกรัฐมนตรี เพื่อให้เกิดกลไกการถ่วงดุลการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจตามกฎหมายร่วมทุนฉบับใหม่ของคณะกรรมการฯ โดยคณะรัฐมนตรีสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรมและตรงไปตรงมา

1.4 ควรปรับแก้พระราชบัญญัติ คืบอำนาจในการพิจารณาเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณแผ่นดิน หรือวงเงินกู้สำหรับการดำเนินโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทุกโครงการ ให้ฝ่ายนิติบัญญัติได้มีส่วนร่วมรับทราบและเห็นชอบต่อโครงการการร่วมระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (PPP) ตั้งแต่เริ่มต้น รวมทั้งการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการติดตาม ตรวจสอบ ถ่วงดุล และคานอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติในการดำเนินงานโครงการร่วมทุนฯ โดยแก้ไขพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 ต่างๆ เพื่อให้กลไกในการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจและการใช้อำนาจตามกฎหมายร่วมทุนฯ ปี 2556 ของคณะกรรมการฯ เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรมอย่างแท้จริง

2. ควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการมุ่งเน้นคุณภาพการบริการ และผลประโยชน์ต่อประชาชน มากกว่าการพิจารณาผลตอบแทนในรูปตัวเงินแก่ภาครัฐเพียงอย่างเดียว รวมทั้ง ให้ความสำคัญในการกำกับดูแล เพื่อคุ้มครองผู้ใช้บริการด้วย

3. ควรสร้างการรับรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนอย่างทั่วถึงทั้งในระดับนโยบาย ส่วนกลาง ระดับปฏิบัติ และส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดกระบวนการความร่วมมือ ในเรื่องดังกล่าวมากยิ่งขึ้น

4. การพิจารณาคัดเลือกเอกชนในการร่วมลงทุนควรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่พระราชบัญญัติ การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 อย่างเคร่งครัด

5. หน่วยงานเจ้าของโครงการควรศึกษาหรือมีที่ปรึกษาที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อลดช่องว่างระหว่างการดำเนินการอันอาจจะทำให้เกิดความได้เปรียบ เสียเปรียบจากการดำเนินโครงการร่วมทุน และสำหรับกรณีการลงนามในสัญญาร่วมทุนระหว่างภาครัฐและ ภาคเอกชนควรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 และประกาศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

■ ข้อเสนอในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาประเด็นปัญหาการดำเนินโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนที่มี ผลกระทบต่องบประมาณของประเทศ

2. ควรมีการศึกษาการดำเนินโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อหาแนวทางการดำเนินโครงการร่วมทุนฯ ที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- คณา สกลสุต. (2556). รายงานการศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง กรณีศึกษาเฉพาะคำนิยามการ “ร่วมลงทุน” ตาม พ.ร.บ การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556. สืบค้น 15 ตุลาคม 2558 จาก <http://www.mfa.go.th/dvifa/contents/filemanager/files/nbt/nbt6/IS/IS6022.pdf>
- จนิษฐ อาภรณ์รัตน์. (2558). เจาะ พ.ร.บ. ร่วมทุนปี 56 ความหวังลงทุนโครงสร้างพื้นฐานไทย. *Forbes Thailand*, ฉบับเดือนสิงหาคม 2558, สืบค้น 27 สิงหาคม 2558 จาก www.maruey.com
- ชนิดดา สุสมบุรณ์. (2556). การลงทุนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนกับการพัฒนา วทน. ของประเทศ. สืบค้น 1 กันยายน 2558 จาก <http://horizon.sti.or.th/node/27>
- วาทีตร รักธรรม. (2558). *งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2559 กับทิศทางเศรษฐกิจไทย*. สืบค้น 27 สิงหาคม 2558 จาก http://cebf.utcc.ac.th/upload/analysis_file/file_th_170d30y2015.pdf
- ศิวาลัย ชันธะชนะ. (2556). *ถอดบทเรียน การลงทุนรถไฟความเร็วสูง แบบ PPP*. สืบค้น 1 กันยายน 2558 จาก <https://www.scbeic.com/th/detail/product/790>
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ. (2558). *โครงการต่างๆ ที่มีการร่วมทุนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนแยกรายสาขา*. สืบค้น 10 กันยายน 2558 จาก <http://www.ppp.sepo.go.th/ppp/project.php>
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ. (2558). *ความหมายการร่วมทุนฯ*. สืบค้น 10 กันยายน 2558 จาก <http://www.ppp.sepo.go.th/ppp/about.php>
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ. (2558). *รายการโครงการในกิจการภายใต้แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558 - 2562 (Project Pipeline)*. สืบค้น 10 กันยายน 2558 จาก <http://www.ppp.sepo.go.th/ppp/events/events2.php?id=29>
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ. (2558). *(ร่าง) คู่มือวิธีการเสนอโครงการร่วมลงทุน*. สืบค้น 6 ตุลาคม 2558 จาก http://www.irdp.org/2015/news_files/291/attachment1.pdf
- สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ. (2558). *คู่มือแนวทางการดำเนินโครงการลงทุนภาครัฐในรูปแบบ PPPs*. สืบค้น 21 ตุลาคม 2558 จาก <http://www.m.ryt9.com/s/mof/755796>
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2553). *ความร่วมมือภาครัฐ-ภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP) : นวัตกรรมคลังแห่งอนาคต*. สืบค้น 30 ตุลาคม 2558 จาก <http://www.fpo.go.th/FPO/index2.php?mod=Content&file=contentview&contentID=CNT0006003&categoryID=CAT0000146>

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ. (2556). **การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน**. สืบค้น 1 กันยายน 2558 จาก <http://www.kelliecraft.com/2013/02/06/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%A7%E0%B8%A1%E0%B8%A5%E0%B8%87%E0%B8%97%E0%B8%99%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%AB%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%90%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%AD%E0%B8%81%E0%B8%8A%E0%B8%99/>
- สำนักวิเคราะห์โครงการลงทุน. (2553). **โครงการศึกษาความการเพิ่มบทบาทภาคเอกชนในโครงการลงทุนภาครัฐ**. สืบค้น 2 ตุลาคม 2558 จาก http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/research/research_1111280910.pdf
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2558). **ร่างกฎกระทรวงกำหนดเพิ่มมูลค่าโครงการที่จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 พ.ศ.** สืบค้น 15 ตุลาคม 2558 จาก http://www.cabinet.soc.go.th/doc_image/2558/9931579017.pdf
- PPP คืออะไร**. (2558). สืบค้น 5 ตุลาคม 2558 จาก http://www.irdp.org/2015/article_en.php?id=94

ภาคผนวก 1

พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556

พระราชบัญญัติ

การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

พ.ศ. ๒๕๕๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

เป็นปีที่ ๖๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“กิจการของรัฐ” หมายความว่า กิจการที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) กิจการที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกันมีอำนาจหน้าที่ต้องทำตามกฎหมาย

(๒) กิจกรรมที่ต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือทรัพย์สินของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกัน

“ร่วมลงทุน” หมายความว่า ร่วมลงทุนกับเอกชนไม่ว่าโดยวิธีใด หรือมอบให้เอกชนลงทุนแต่ฝ่ายเดียว โดยวิธีการอนุญาต หรือให้สัมปทาน หรือให้สิทธิไม่ว่าในลักษณะใด

“โครงการ” หมายความว่า การลงทุนในกิจการของรัฐ

“หน่วยงานเจ้าของโครงการ” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมหรือเทียบเท่า รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งจะให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์กรของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรของรัฐบาล กิจกรรมของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(๒) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวงการคลังหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) หรือหน่วยงานอื่นของรัฐมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

“หน่วยงานอื่นของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะ หรือหน่วยงานอื่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่มีใช้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจซึ่งอยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“กระทรวงเจ้าสังกัด” หมายความว่า

(๑) กรณีส่วนราชการ ได้แก่ กระทรวงหรือทบวงซึ่งมีส่วนราชการในสังกัดตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

(๒) กรณีรัฐวิสาหกิจ ได้แก่

(ก) สำหรับรัฐวิสาหกิจอื่นนอกจากบริษัท ได้แก่ กระทรวงหรือทบวง ซึ่งรัฐมนตรีว่าการเป็นผู้อำนวยการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้นหรือรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในงานของรัฐวิสาหกิจนั้น

(ข) สำหรับบริษัท ได้แก่ กระทรวงการคลังหรือกระทรวงหรือทบวง ซึ่งกระทรวงการคลังได้มอบอำนาจให้ใช้สิทธิเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทแทนกระทรวงการคลังเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นกระทรวงเจ้าสังกัดตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) กรณีหน่วยงานอื่นของรัฐ ได้แก่ กระทรวงหรือทบวงซึ่งรัฐมนตรีว่าการเป็นผู้อำนวยการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งหน่วยงานนั้น หรือรัฐมนตรีว่าการผู้รับผิดชอบในงานของหน่วยงานนั้น

(๔) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย

“เอกชน” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลที่มีใช้หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่นของรัฐบาลไทย

“แผนยุทธศาสตร์” หมายความว่า แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ
 “กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ
 “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ
 “คณะกรรมการกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุน
 ในกิจการของรัฐ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ
 ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
 กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐต้องคำนึงถึงหลักการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการดำเนินกิจการและการใช้ทรัพยากรของรัฐ
- (๒) การยึดถือวินัยการเงินการคลัง
- (๓) ประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจจากการดำเนินโครงการ
- (๔) ความโปร่งใสในกระบวนการตัดสินใจที่เกี่ยวข้อง
- (๕) การจัดสรรความเสี่ยงที่เหมาะสมของโครงการระหว่างรัฐกับเอกชน
- (๖) สิทธิและประโยชน์ของผู้รับบริการและผู้ให้บริการ
- (๗) การส่งเสริมการแข่งขันอย่างเป็นธรรมระหว่างเอกชนที่ประสงค์จะร่วมลงทุน

มาตรา ๗ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ เว้นแต่
 การให้สัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมและการให้ประทานบัตรตามกฎหมายว่าด้วยแร่

ในกรณีที่เกิดการของรัฐในเรื่องใดมีกฎหมายกำหนดกระบวนการพิจารณาการให้เอกชนร่วมลงทุน
 และการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินโครงการไว้อย่างเพียงพอแล้ว จะตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อยกเว้น
 ไม่ให้นำพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐในเรื่องนั้นก็ได้

หมวด ๒

คณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุน
 ในกิจการของรัฐ” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ อัยการสูงสุด และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินเจ็ดคน เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เป็นกรรมการและเลขานุการและข้าราชการในสำนักงานที่ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจแต่งตั้งไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๙ การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจากรายชื่อบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อโดยวิธีการสรรหา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ ต้องมีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๒) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๔) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อขายผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่
- (๖) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
- (๗) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
- (๘) เป็นบุคคลที่อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนหรือให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ พ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ แต่ทั้งนี้ให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๐
- (๕) ขาดการประชุมของคณะกรรมการเกินสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (๖) คณะรัฐมนตรีให้ออก

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

เมื่อตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ ว่างลงก่อนวาระ ให้ดำเนินการเพื่อให้มีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ว่างลงเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ ซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับเวลาที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ตนได้รับแต่งตั้งแทน

มาตรา ๑๔ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม แต่ถ้าทั้งประธานและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

ในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

กรรมการที่มีส่วนได้เสียในเรื่องที่มีการพิจารณาจะเข้าร่วมประชุมหรือออกเสียงลงคะแนนในเรื่องดังกล่าวมิได้

มาตรา ๑๕ ภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ห้ามมิให้กรรมการตามมาตรา ๘ กระทำการดังต่อไปนี้

(๑) เป็นกรรมการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาในกิจการของเอกชนที่ได้รับคัดเลือกให้ร่วมลงทุนในโครงการที่คณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบหลักการในระหว่างที่ตนดำรงตำแหน่งกรรมการ

(๒) เข้าถือหุ้นในเอกชนตาม (๑) เป็นจำนวนเกินร้อยละศูนย์จุดห้าของทุนที่ชำระแล้ว

การกระทำความผิดหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการเป็นกรรมการ ผู้มีอำนาจในการจัดการหรือที่ปรึกษา หรือถือหุ้นเกินร้อยละศูนย์จุดห้าของทุนที่ชำระแล้ว ในนิติบุคคลที่เอกชนตามวรรคหนึ่งถือหุ้นอยู่เกินร้อยละยี่สิบห้า หรือในนิติบุคคลที่ถือหุ้นในเอกชนตามวรรคหนึ่งเกินร้อยละยี่สิบห้า

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) ให้ความเห็นชอบหลักการโครงการที่จะให้เอกชนร่วมลงทุนและการดำเนินโครงการตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

(๓) พิจารณาเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางด้านการเงินหรือการคลังในการสนับสนุนให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐต่อคณะรัฐมนตรี

(๔) พิจารณานุมัติหรือตัดสินใจชี้ขาดการไม่ใช้วิธีการคัดเลือกโดยวิธีประมูลตามมาตรา ๓๘

(๕) ให้คำแนะนำหรือความเห็นต่อรัฐมนตรีก่อนมีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๗

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้เอกชนร่วมลงทุนในโครงการที่มีวงเงินมูลค่าต่ำกว่าที่กำหนดในมาตรา ๒๓ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามมาตรา ๕๘

(๗) ออกประกาศตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๘) จัดทำรายงานตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๙) วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด ซึ่งมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการหรือบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดให้นำมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่คณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์เสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) ศึกษาและวิเคราะห์โครงการและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๓) จัดทำร่างมาตรการหรือแนวทางด้านการเงินหรือการคลังในการสนับสนุนให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐเสนอต่อคณะกรรมการ

(๔) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในกรณีไม่ใช้วิธีการคัดเลือกโดยวิธีประมูลตามมาตรา ๓๘

(๕) จัดทำร่างประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐในโครงการที่มีมูลค่าต่ำกว่าที่กำหนดในมาตรา ๒๓ เสนอต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๕๘

(๖) ร่วมมือทางด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนา กับหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานวิจัยและพัฒนา และองค์กรเอกชนทั้งในและต่างประเทศที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ และดำเนินการ

ให้มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้มีความรู้ และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๗) ศึกษา วิจัย พัฒนาและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ เพื่อเผยแพร่ ให้ความรู้ และคำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐ และบุคคลทั่วไปเพื่อส่งเสริมและสร้างความเข้าใจในการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

(๘) พิจารณาและวางแผนทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) รายงานปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อคณะกรรมการ

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานหรือตามที่คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือคณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๓

แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

มาตรา ๑๙ ให้มีแผนยุทธศาสตร์เพื่อกำหนดนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ ที่สอดคล้องกับทฤษฎีว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งมีระยะเวลารั้งละห้าปี

แผนยุทธศาสตร์ตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) นโยบายการลงทุนในกิจการของรัฐในสาขาต่าง ๆ ตลอดจนประเภทและลักษณะของกิจการ ที่สมควรให้เอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุน พร้อมกับกำหนดความสำคัญและความเร่งด่วน รวมทั้งลำดับการดำเนินกิจการต่าง ๆ โดยให้พิจารณาขีดความสามารถในการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

(๒) เป้าหมายการให้เอกชนร่วมลงทุนและกรอบระยะเวลาการดำเนินการ

(๓) ประเมินการลงทุนของภาครัฐและเอกชน ซึ่งต้องแสดงการประมาณการใช้งบประมาณของภาครัฐในแต่ละปีงบประมาณด้วย

(๔) ความเชื่อมโยงระหว่างกิจการที่สมควรให้เอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุน

มาตรา ๒๐ ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ให้รัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดเสนอกรอบนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐในความรับผิดชอบของกระทรวงต่อคณะกรรมการตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการ

กรอบนโยบายที่แต่ละกระทรวงเสนอ ให้แสดงภาพรวม ลักษณะของโครงการ และลำดับความสำคัญของกิจการของรัฐในความรับผิดชอบของกระทรวงที่จำเป็นหรือเหมาะสมที่จะมีการให้เอกชนร่วมลงทุน

ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐและสาธารณชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๑ เมื่อคณะกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ตามมาตรา ๑๙ แล้ว ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์ในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

แผนยุทธศาสตร์ที่ประกาศใช้ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐในการจัดทำและเสนอโครงการที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ โดยคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการต้องยึดถือแผนยุทธศาสตร์เป็นหลักในการพิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการ

ในกรณีที่สมควรต้องปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ คณะรัฐมนตรีอาจมอบหมายให้คณะกรรมการหรือคณะกรรมการอาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบให้ดำเนินการปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ได้ และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วให้ประกาศแผนยุทธศาสตร์ที่ปรับปรุงแล้วในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

มาตรา ๒๒ เมื่อครบกำหนดสามปีนับแต่วันประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์เสนอต่อคณะรัฐมนตรี โดยต้องแสดงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ และเสนอแนวทางการแก้ไขหรือป้องกันปัญหาและอุปสรรคนั้นเพื่อประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในคราวต่อไป

หมวด ๔

การเสนอโครงการ

มาตรา ๒๓ โครงการที่มีมูลค่าตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยกฎกระทรวงต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณมูลค่าของโครงการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๔ ในการเสนอโครงการ หน่วยงานเจ้าของโครงการต้องเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการตามรายละเอียดที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ประกาศตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) เหตุผล ความจำเป็น และประโยชน์ของโครงการ รวมทั้งความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์

(๒) ต้นทุนการดำเนินการ โดยในกรณีที่โครงการที่จะใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินร่วมด้วย ให้แสดงงบประมาณแผ่นดินที่จำเป็นตลอดระยะเวลาของโครงการด้วย

(๓) การเปรียบเทียบต้นทุนและความคุ้มค่าในการดำเนินการระหว่างการใช้งบประมาณแผ่นดินหรืองบประมาณของหน่วยงานของรัฐกับการให้เอกชนร่วมลงทุน

(๔) ทางเลือกในการให้เอกชนร่วมลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งความสนใจและความพร้อมของเอกชนในแต่ละรูปแบบ

(๕) ผลกระทบของโครงการ

(๖) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องและแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโครงการ

(๗) กรณีที่หน่วยงานเจ้าของโครงการจะใช้งบประมาณของหน่วยงานในการดำเนินการ ให้แสดงสถานะทางการเงินของหน่วยงาน แหล่งที่มาของงบประมาณ ภาระงบประมาณโดยรวมที่ต้องใช้ในโครงการอื่น ๆ และความสามารถในการหางบประมาณเพื่อการดำเนินโครงการโดยไม่กระทบต่อสถานะทางการเงินโดยรวมของหน่วยงาน

มาตรา ๒๕ หน่วยงานเจ้าของโครงการต้องว่าจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำรายงานผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ และที่ปรึกษาต้องจัดทำรายงานเป็นเอกเทศตามรายละเอียดที่คณะกรรมการกำหนดในมาตรา ๒๔ และสาระสำคัญอื่น ๆ ที่ที่ปรึกษาเห็นสมควร และให้หน่วยงานเจ้าของโครงการส่งรายงานของที่ปรึกษาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตามมาตรา ๒๖ ด้วย

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของที่ปรึกษาให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ให้สำนักงานจัดให้มีบัญชีรายชื่อที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคสอง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๖ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการต่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับการเสนอเรื่องจากหน่วยงานเจ้าของโครงการ แล้วให้หน่วยงานเจ้าของโครงการเสนอสำนักงานต่อไป

ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ สำนักงานอาจขอให้หน่วยงานเจ้าของโครงการปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดของโครงการหรือจัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม และหากการดำเนินการดังกล่าวทำให้มีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการให้สอดคล้องกัน ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินการไปในคราวเดียวกัน และเสนอรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาให้ความเห็นชอบการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินการจัดส่งต่อสำนักงานตามระยะเวลาที่สำนักงานกำหนด

มาตรา ๒๗ เมื่อสำนักงานได้รับผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ และเอกสารที่เกี่ยวข้องครบถ้วน ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ถ้าสำนักงานเห็นด้วยกับโครงการ ให้เสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของโครงการต่อไป

(๒) ถ้าสำนักงานไม่เห็นด้วยกับโครงการ ให้แจ้งความเห็นต่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดและหน่วยงานเจ้าของโครงการ และหากรัฐมนตรีเจ้าสังกัดไม่เห็นด้วยกับความเห็นของสำนักงาน ให้เสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาตัดสินต่อไป

ในการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการตาม (๑) หรือ (๒) ให้มีความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอประกอบการพิจารณาไปพร้อมกัน และในกรณีที่โครงการนั้นจะต้องมีการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน ให้มีความเห็นของสำนักงบประมาณประกอบการพิจารณาด้วย

ให้สำนักงานพิจารณาโครงการตามมาตรา ๒๘ ให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการและเอกสารที่เกี่ยวข้องครบถ้วน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าสำนักงานเห็นด้วยกับโครงการ

มาตรา ๒๘ หากโครงการใดจะต้องมีการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินหรืองบประมาณของหน่วยงานเจ้าของโครงการ หรือจะต้องมีการก่อหนี้โดยการกู้หรือการค้ำประกันโดยกระทรวงการคลัง เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบหลักการของโครงการแล้ว ให้เสนอโครงการนั้นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการและวงเงินงบประมาณรายจ่ายหรือวงเงินที่จะใช้ในการก่อหนี้ของโครงการนั้น ทั้งนี้ ให้ถือว่า การอนุมัติของคณะรัฐมนตรีเป็นการอนุมัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กฎหมายว่าด้วยการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่าหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกิจการของรัฐที่แผนยุทธศาสตร์กำหนดว่าสมควรให้เอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุน แต่หน่วยงานของรัฐนั้นมิได้เสนอโครงการเพื่อให้เอกชนร่วมลงทุน ให้สำนักงานประเมินความเป็นไปได้เบื้องต้นในการจัดทำโครงการเพื่อให้เอกชนร่วมลงทุนและประสานกับหน่วยงานของรัฐนั้นเพื่อให้เสนอโครงการ และเมื่อหน่วยงานของรัฐนั้นในฐานะหน่วยงานเจ้าของโครงการได้จัดทำการศึกษาและวิเคราะห์โครงการครบถ้วนตามมาตรา ๒๔ แล้ว ให้เสนอรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณา ก่อนเสนอสำนักงาน และให้นำมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่าโครงการใดมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่าหนึ่งหน่วยงานและตกลงกันไม่ได้ ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณากำหนดหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบกิจการของรัฐที่จะให้เอกชนร่วมลงทุนมากที่สุดเป็นหน่วยงานเจ้าของโครงการ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามนั้น

ในการประเมินความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการตามวรรคหนึ่ง สำนักงานอาจว่าจ้างที่ปรึกษาซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕ ก็ได้

การว่าจ้างที่ปรึกษาดังวรรคสาม หากสำนักงานมิได้รับจัดสรรงบประมาณแผ่นดินหรือมีงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินการ สำนักงานอาจขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อเป็นค่าจ้างที่ปรึกษาได้

มาตรา ๓๐ กรณีโครงการที่มีลักษณะของกิจการและอยู่ในประเภทและสาขาตามที่กำหนดในแผนยุทธศาสตร์ แต่หน่วยงานของรัฐที่เสนอโครงการประสงค์จะดำเนินการโดยใช้งบประมาณแผ่นดินหรืองบประมาณของหน่วยงานของรัฐทั้งหมด ให้หน่วยงานของรัฐนั้นเปรียบเทียบต้นทุน ความเสี่ยง และความคุ้มค่าในการดำเนินการดังกล่าวกับกรณีที่จะให้เอกชนร่วมลงทุนเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาพร้อมกับการเสนอโครงการ

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้เอกชนร่วมลงทุน ให้หน่วยงานของรัฐที่เสนอโครงการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติต่อไป

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นด้วยกับหน่วยงานของรัฐที่เสนอโครงการ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

การเปรียบเทียบต้นทุน ความเสี่ยง และความคุ้มค่าในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ จะกระทำการของรัฐ และคณะรัฐมนตรีมีมติให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ ให้หน่วยงานดังกล่าว ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีและปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๕

การดำเนินโครงการ

มาตรา ๓๒ การประกาศเชิญชวน เอกสารข้อเสนอการร่วมลงทุน วิธีการประกาศเชิญชวน วิธีการคัดเลือกของคณะกรรมการคัดเลือก การกำหนดหลักประกันของและหลักประกันสัญญา ตลอดจนหลักเกณฑ์อื่นที่จำเป็นในการให้เอกชนร่วมลงทุน ให้เป็นไปตามที่สำนักงานประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ในประกาศเชิญชวนตามวรรคหนึ่ง ต้องกำหนดหัวข้อดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) ค่าธรรมเนียมการขายเอกสารการประมูล
- (๒) ค่าธรรมเนียมการประเมินข้อเสนอการร่วมลงทุน
- (๓) ค่าธรรมเนียมการลงนามในสัญญาร่วมลงทุน

มาตรา ๓๓ เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบหลักการของโครงการใดหรือเมื่อคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติกรณีตามมาตรา ๒๘ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดทำร่างประกาศเชิญชวนเอกชนเข้าร่วมลงทุนร่างขอบเขตของโครงการ และร่างสัญญาร่วมลงทุนในส่วนของการที่เป็นการให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนต่อไป

หน่วยงานเจ้าของโครงการอาจว่าจ้างที่ปรึกษาซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดเพื่อจัดทำร่างประกาศเชิญชวนเอกชนเข้าร่วมลงทุน ร่างขอบเขตของโครงการ และร่างสัญญาร่วมลงทุนได้

มาตรา ๓๔ ร่างสัญญาร่วมลงทุนตามมาตรา ๓๓ ต้องประกอบด้วยข้อกำหนดมาตรฐานของสัญญาร่วมลงทุนที่สำนักงานประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) ระยะเวลาของโครงการ
- (๒) การให้บริการและการดำเนินการของโครงการ
- (๓) อัตราค่าบริการ วิธีการชำระเงินของเอกชนหรือหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือผลประโยชน์ตอบแทนที่เอกชนต้องให้แก่หน่วยงานเจ้าของโครงการ
- (๔) การเปลี่ยนลักษณะการให้บริการของโครงการ การเปลี่ยนตัวคู่สัญญา ผู้รับเหมา ผู้รับเหมาช่วง และการโอนสิทธิเรียกร้อง

- (๕) สิทธิประโยชน์ของโครงการซึ่งรวมถึงกรรมสิทธิ์และการคำนวณมูลค่าสิทธิประโยชน์ของโครงการ
- (๖) เหตุสุดวิสัยและการดำเนินการกรณีเกิดเหตุสุดวิสัย รวมทั้งการชำระค่าตอบแทน
- (๗) เหตุแห่งการเลิกสัญญา วิธีการบอกเลิกสัญญา และการชำระค่าเสียหาย
- (๘) การค้ำประกัน การประกันภัยและการชดเชยค่าเสียหาย
- (๙) การระงับข้อพิพาท

มาตรา ๓๕ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานเจ้าของโครงการ เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการ และให้มีผู้แทนหน่วยงานเจ้าของโครงการหนึ่งคน เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงในการพิจารณาโครงการ และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๐

มาตรา ๓๖ ให้คณะกรรมการคัดเลือกมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างประกาศเชิญชวนเอกชนร่วมลงทุน ร่างขอบเขตของโครงการ และร่างสัญญาร่วมลงทุน

(๒) กำหนดหลักประกันของและหลักประกันสัญญา

(๓) เปรียบเทียบและพิจารณาคัดเลือกเอกชนร่วมลงทุน

(๔) เรียกให้หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือเอกชนเข้าชี้แจงหรือจัดส่งข้อมูลหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(๕) พิจารณาดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการตามที่เห็นสมควร

ให้นำมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการคัดเลือกโดยอนุโลม

มาตรา ๓๗ หน่วยงานเจ้าของโครงการอาจว่าจ้างที่ปรึกษาซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เพื่อประเมินความเสี่ยงและเสนอแนะแนวทางการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการคัดเลือกได้

มาตรา ๓๘ ในการคัดเลือกให้เอกชนร่วมลงทุน หากหน่วยงานเจ้าของโครงการและคณะกรรมการคัดเลือกมีความเห็นตรงกันว่าไม่ควรใช้วิธีการคัดเลือกโดยวิธีประมูล ให้เสนอสำนักงานพิจารณา หากสำนักงานเห็นพ้องด้วยให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ

ในกรณีที่หน่วยงานเจ้าของโครงการและคณะกรรมการคัดเลือกมีความเห็นไม่ตรงกันว่าไม่ควรใช้วิธีการคัดเลือกโดยวิธีประมูล ให้เสนอสำนักงานพิจารณา และถ้าสำนักงานเห็นว่าควรใช้วิธีการคัดเลือกโดยวิธีประมูล ให้ใช้วิธีการคัดเลือกโดยวิธีประมูล แต่ถ้าสำนักงานเห็นว่าไม่ควรใช้วิธีการคัดเลือกโดยวิธีประมูล ให้เสนอคณะกรรมการตัดสินชี้ขาด

มาตรา ๓๙ การประกาศเชิญชวนให้เอกชนร่วมลงทุนครั้งใด ถ้ามีผู้เสนอเพียงรายเดียว หรือหลายราย แต่เสนอถูกต้องตามรายการในเอกสารข้อเสนอการร่วมลงทุนเพียงรายเดียว

หากคณะกรรมการคัดเลือกเห็นว่ารัฐจะได้ประโยชน์ก็ให้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

มาตรา ๔๐ ภายในสิบห้าวันนับแต่เมื่อได้ผลการคัดเลือกเอกชน และผลการเจรจา และได้จัดทำร่างสัญญาร่วมลงทุนกับเอกชนที่ได้รับการคัดเลือกให้ร่วมลงทุนแล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการคัดเลือกดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) นำผลการคัดเลือกเอกชน ประเด็นที่เจรจาต่อรองเรื่องผลประโยชน์ของรัฐ ร่างสัญญาร่วมลงทุนที่ผ่านการเจรจากับเอกชนที่ได้รับการคัดเลือกให้ร่วมลงทุนและเอกสารที่เกี่ยวข้องเสนอสำนักงาน โดยให้สำนักงานเสนอความเห็นเกี่ยวกับผลการคัดเลือกเอกชนและภาระการเงินการคลังภาครัฐและสังคม และเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการคัดเลือกเอกชนจากคณะกรรมการคัดเลือก และ

(๒) ส่งร่างสัญญาร่วมลงทุนที่ผ่านการเจรจากับเอกชนที่ได้รับการคัดเลือกให้ร่วมลงทุน ให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณา โดยให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการให้แล้วเสร็จและเสนอร่างสัญญาร่วมลงทุนที่ตรวจพิจารณาแล้วต่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับร่างสัญญาร่วมลงทุน

มาตรา ๔๑ เมื่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดได้รับความเห็นและเอกสาร พร้อมกับร่างสัญญาร่วมลงทุนตามมาตรา ๔๐ แล้ว ให้พิจารณาเสนอความเห็นประกอบเรื่องทั้งหมดแล้วนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาภายในสามสิบวัน

มาตรา ๔๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาผลการคัดเลือกเอกชน ภาระการเงินการคลังของภาครัฐ ร่างสัญญาร่วมลงทุนที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานอัยการสูงสุด ตลอดจนความเห็นของรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดแล้ว หากคณะรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยให้ส่งเรื่องคืนรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อแจ้งคณะกรรมการคัดเลือกพิจารณาทบทวน โดยให้นำมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแล้วนำผลการพิจารณาเสนอให้คณะรัฐมนตรีตัดสินใจ

เมื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบผลการคัดเลือกเอกชนและร่างสัญญาร่วมลงทุนแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินการลงนามในสัญญาร่วมลงทุนกับเอกชนที่ได้รับการคัดเลือกให้ร่วมลงทุนต่อไป

หมวด ๖

การกำกับดูแลและติดตามผล

มาตรา ๔๓ เมื่อได้มีการลงนามในสัญญาร่วมลงทุนแล้ว ให้รัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงเจ้าสังกัดซึ่งเป็นข้าราชการในสังกัดกระทรวงเจ้าสังกัดซึ่งมีตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงและมีหน่วยงานเจ้าของโครงการเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดแต่งตั้งอีกไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการ และให้ผู้แทนหน่วยงาน

เจ้าของโครงการซึ่งเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือผู้บริหารของหน่วยงานเจ้าของโครงการหนึ่งคน เป็นกรรมการ และเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินโครงการ

ให้นำมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง โดยอนุโลม

มาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการกำกับดูแลมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ติดตามกำกับดูแลโครงการให้มีการดำเนินงานตามที่กำหนดในสัญญาร่วมลงทุน แผนการปฏิบัติตามสัญญาร่วมลงทุน และแผนการจัดการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

(๒) พิจารณาสอนแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการต่อหน่วยงาน เจ้าของโครงการ โดยอาจกำหนดให้หน่วยงานเจ้าของโครงการว่าจ้างที่ปรึกษาเพื่อวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาในการดำเนินโครงการและจัดทำแผนการจัดการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการได้

(๓) เรียกหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือเอกชนคู่สัญญาเข้าชี้แจงหรือจัดส่งข้อมูลหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(๔) รายงานผลการดำเนินงาน ความคืบหน้า ปัญหา และแนวทางการแก้ไขต่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อทราบ และให้ส่งสำเนารายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงาน

(๕) พิจารณาแก้ไขสัญญาร่วมลงทุนตามหมวด ๗

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของที่ปรึกษาตาม (๒) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ระยะเวลาที่ต้องรายงานตาม (๔) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำกับดูแลกำหนดอย่างน้อย หกเดือนต่อหนึ่งครั้ง

ให้นำมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการกำกับดูแลโดยอนุโลม

มาตรา ๔๕ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ สำนักงาน อาจกำหนดให้หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดทำแผนการจัดการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ และให้เอกชนจัดทำแผนการปฏิบัติตามสัญญาร่วมลงทุนด้วยก็ได้

ในการดำเนินงานตามที่กำหนดในสัญญาร่วมลงทุน หากปรากฏว่ามีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาร่วมลงทุนได้ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการและเอกชนเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาต่อคณะกรรมการกำกับดูแลเพื่อพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาต่อไป

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยงานเจ้าของโครงการละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข ข้อผูกพันของสัญญาร่วมลงทุน ให้คณะกรรมการกำกับดูแลทำรายงานพร้อมด้วยความเห็นเสนอต่อ รัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อสั่งการให้หน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินการตามสัญญาร่วมลงทุน

ในกรณีที่รัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการกำกับดูแลรายงานต่อสำนักงานเพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาต่อไป และหากเป็นกรณีที่มีเหตุร้ายแรงให้คณะกรรมการเสนอเรื่องพร้อมความเห็นให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

หมวด ๗

การแก้ไขสัญญาและการทำสัญญาใหม่

มาตรา ๔๗ ในกรณีต้องมีการแก้ไขสัญญาร่วมลงทุน ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการเสนอเหตุผลและความจำเป็นในการขอแก้ไขต่อคณะกรรมการกำกับดูแลเพื่อพิจารณา

ในกรณีที่คณะกรรมการกำกับดูแลพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการแก้ไขสัญญาร่วมลงทุนในส่วนที่มีสาระสำคัญ ให้คณะกรรมการกำกับดูแลพิจารณาแล้วแจ้งต่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อทราบต่อไป

ในกรณีที่คณะกรรมการกำกับดูแลพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการแก้ไขสัญญาร่วมลงทุนในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการเสนอประเด็นที่ขอแก้ไข ผลกระทบจากการแก้ไขสัญญาร่วมลงทุนและรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการกำกับดูแลพิจารณาด้วย และถ้าคณะกรรมการกำกับดูแลเห็นด้วยกับการแก้ไข ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการส่งร่างสัญญาร่วมลงทุนให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณา ก่อนส่งความเห็นของคณะกรรมการกำกับดูแลพร้อมทั้งร่างสัญญาร่วมลงทุนฉบับใหม่ให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาแล้วไปยังรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดลักษณะการแก้ไขสัญญาร่วมลงทุนในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ

หน่วยงานเจ้าของโครงการอาจว่าจ้างที่ปรึกษาซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดเพื่อให้คำปรึกษาในการพิจารณาแก้ไขสัญญาร่วมลงทุนได้

มาตรา ๔๘ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดทำแนวทางการดำเนินการของรัฐภายหลังจากสัญญาร่วมลงทุนสิ้นสุดโดยเปรียบเทียบการดำเนินการของรัฐกรณีที่หน่วยงานของรัฐดำเนินการเองกรณีให้เอกชนร่วมลงทุน และกรณีที่ให้เอกชนรายเดิมร่วมลงทุน เสนอต่อกระทรวงเจ้าสังกัดอย่างน้อยห้าปีก่อนที่สัญญาร่วมลงทุนจะสิ้นสุดลง โดยให้คำนึงถึงประโยชน์ของรัฐและความต่อเนื่องในการดำเนินการของรัฐเพื่อเสนอให้รัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการ และให้คณะกรรมการพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการของรัฐภายหลังสัญญาร่วมลงทุนสิ้นสุดโดยการให้เอกชนร่วมลงทุน และหากปรากฏว่าโครงการมีมูลค่าตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินการเสมือนหนึ่งเป็นโครงการใหม่ และให้เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนตามหมวด ๔ การเสนอโครงการ โดยให้เสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการตามรายละเอียดในมาตรา ๒๔ (๔) (๕) และ (๖)

หมวด ๘

กองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

มาตรา ๔๙ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในกระทรวงการคลังเรียกว่า “กองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ” เพื่อสนับสนุนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการเสนอโครงการที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ การจัดทำผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ และการจ้างที่ปรึกษา

มาตรา ๕๐ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๒) ค่าธรรมเนียมการขายเอกสารการประมูล ค่าธรรมเนียมการประเมินข้อเสนอการร่วมลงทุน และค่าธรรมเนียมการลงนามในสัญญาร่วมลงทุน

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับจากการดำเนินงานของกองทุน

(๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้กองทุน

(๕) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

เงินและทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งเข้ากองทุนโดยไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง

มาตรา ๕๑ เงินของกองทุนให้นำไปใช้จ่ายได้เท่าที่จำเป็นในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การสำรวจข้อมูลและจัดทำหรือปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์

(๒) การว่าจ้างที่ปรึกษาตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗

(๓) ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุน

มาตรา ๕๒ เงินของกองทุนให้นำฝากกระทรวงการคลังหรือธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

มาตรา ๕๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการกองทุน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ อธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการกองทุน

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเป็นกรรมการกองทุนและเลขานุการ และข้าราชการในสำนักงานที่ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจแต่งตั้งหนึ่งคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๕๔ คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำกับดูแลการบริหารจัดการกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการขอรับจัดสรรเงินจากกองทุน

(๓) พิจารณานำมติการใช้เงินกองทุนตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๔) ออกระเบียบหรือคำสั่งเกี่ยวกับการบริหารกิจการของกองทุน หลักเกณฑ์และวิธีการในการเก็บรักษาและจ่ายเงินของกองทุน ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน และค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุน

ให้นำมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการกองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๕๕ ปีบัญชีของกองทุนให้ถือตามปีงบประมาณ และการบัญชีของกองทุนให้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๕๖ ให้คณะกรรมการกองทุนรายงานผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของกองทุนต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๕๗ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำงบการเงิน เพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนเสนอสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้คณะกรรมการกองทุนส่งงบการเงินที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบแล้ว พร้อมกับรายงานการสอบบัญชีต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

หมวด ๙

บทเปิดเตล็ด

มาตรา ๕๘ ให้คณะกรรมการจัดทำประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้เอกชนร่วมลงทุนในโครงการที่มีวงเงินมูลค่าต่ำกว่าที่กำหนดในมาตรา ๒๓ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ทั้งนี้ หากสำนักงานเห็นว่าโครงการที่จะให้เอกชนร่วมลงทุนใดมีมูลค่าต่ำกว่าที่กำหนดในมาตรา ๒๓ แต่เป็นโครงการที่มีความสำคัญหรือสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และสมควรดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อกำหนดให้หน่วยงานเจ้าของโครงการดังกล่าวดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ โดยนำมาตรา ๒๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๙ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำระบบฐานข้อมูลสัญญาร่วมลงทุน ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดส่งสำเนาสัญญาร่วมลงทุนและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการต่อสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ลงนามในสัญญาร่วมลงทุนหรือมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาร่วมลงทุนแล้ว

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่ปรากฏต่อสำนักงานว่า โครงการใดมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ การเสนอโครงการ หรือหมวด ๕ การดำเนินโครงการ ให้สำนักงานแจ้งให้หน่วยงานเจ้าของโครงการนั้นชี้แจงข้อเท็จจริงและแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสมเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาสั่งการ ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงความต่อเนื่องในการให้บริการสาธารณะและผลกระทบต่อประชาชนด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรยกเลิกหรือแก้ไขสัญญาร่วมลงทุน ให้เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี

ในกรณีที่คณะกรรมการให้ดำเนินการตามสัญญาร่วมลงทุนต่อไปโดยไม่มีการแก้ไขหรือมีการแก้ไขสัญญาร่วมลงทุนตามวรรคสองแล้ว ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๖ การกำกับดูแลและติดตามผลมาใช้บังคับแก่การดำเนินการต่อไป

มาตรา ๖๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๓ ต้องเป็นบุคคลในบัญชีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ที่สำนักงานจัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๖๒ การว่าจ้างที่ปรึกษาตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๗ หากหน่วยงานเจ้าของโครงการมิได้รับจัดสรรงบประมาณแผ่นดินหรือมีงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินการ หน่วยงานเจ้าของโครงการอาจขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อเป็นค่าจ้างที่ปรึกษาได้

การขอรับจัดสรรเงินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่หน่วยงานเจ้าของโครงการได้รับจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อจ้างที่ปรึกษาตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๗ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการนำส่งเงินค่าธรรมเนียมการขายเอกสารการประมูล ค่าธรรมเนียมการประเมินข้อเสนอการร่วมลงทุน และค่าธรรมเนียมการลงนามในสัญญาร่วมลงทุนตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง เข้ากองทุนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับเงินค่าธรรมเนียม ในสัญญาร่วมลงทุนตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง

มาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดลักษณะของเอกชนที่ไม่สมควรให้ร่วมลงทุน ในกิจการของรัฐและบุคคลที่ไม่สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษา โดยเอกชนหรือบุคคลที่มีลักษณะดังกล่าว ไม่มีสิทธิได้รับคัดเลือกเป็นคู่สัญญาร่วมลงทุนในกิจการของรัฐหรือได้รับการแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

เอกชนและบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงกรรมการหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของเอกชนและบุคคลดังกล่าวด้วย

มาตรา ๖๕ ให้คณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ คณะกรรมการคัดเลือก คณะกรรมการกำกับดูแล คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ คณะอนุกรรมการ และผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๗ ได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

หมวด ๑๐

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๖ กรรมการในคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการคัดเลือก หรือคณะกรรมการกำกับดูแล ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๓๖ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๔๔ วรรคสี่ ประกอบกับมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๗ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีเสนอร่างประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๙ เพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีและให้ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ออกประกาศดังกล่าว

ให้ดำเนินการออกกฎกระทรวงและประกาศที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่มีการเสนอโครงการในช่วงระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้นำหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และเมื่อดำเนินการออกกฎกระทรวงและประกาศที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๙ โครงการใดอยู่ระหว่างการดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นโครงการที่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) โครงการที่อยู่ในระหว่างขั้นตอนตามหมวด ๒ การเสนอโครงการ หรือหมวด ๓ การดำเนินโครงการ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวดดังกล่าวต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จและให้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) โครงการที่อยู่ในระหว่างขั้นตอนตามหมวด ๔ การกำกับดูแลและติดตามผลแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้รัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการประสานงานตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการดังกล่าวต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๐ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ จัดทำแนวทางการดำเนินการกิจการของรัฐภายหลังจากสัญญาร่วมลงทุนสิ้นสุดโดยเปรียบเทียบการดำเนินการของรัฐกรณีที่หน่วยงานของรัฐดำเนินการเอง กรณีให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนและกรณีให้เอกชนรายเดิมเข้าร่วมลงทุน เสนอกระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป เว้นแต่โครงการดังกล่าวยังเหลือระยะเวลาตามสัญญาร่วมลงทุนเกินกว่าห้าปีให้นำมาตรา ๔๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗๑ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการที่ได้ทำสัญญาให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ

พ.ศ. ๒๕๓๕ และยังอยู่ในระหว่างการดำเนินงานตามโครงการ จัดส่งสำเนาสัญญา และรายงานการประชุมของคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อสำนักงานภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่ปรากฏว่าโครงการใดต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่มิได้ดำเนินการหรือดำเนินการไม่ถูกต้องหรือครบถ้วนในขั้นตอนใดโดยยังมิได้มีการดำเนินกระบวนการระงับข้อพิพาทตามสัญญาหรือยื่นฟ้องต่อศาลให้รัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเจ้าสังกัด เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นกรรมการ และให้มีผู้แทนหน่วยงานเจ้าของโครงการซึ่งเป็นข้าราชการ พนักงานหรือผู้บริหารของหน่วยงานเป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสม ซึ่งรวมถึงการยกเลิก การแก้ไขสัญญาและการให้สัญญามีผลใช้บังคับต่อไป

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งเสนอผลการพิจารณาและความเห็นต่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง มาประกอบการพิจารณาด้วย

ให้นำมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง โดยอนุโลม

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ ซึ่งใช้บังคับมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีหลักเกณฑ์บางประการที่ไม่ชัดเจนก่อให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายและการตีความกฎหมายเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังได้มีการกำหนดขั้นตอนและหลักเกณฑ์การดำเนินการที่สำคัญบางประการไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญา ประกอบกับในปัจจุบันประเทศไทยมีความจำเป็นต้องจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะในด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก ทำให้รัฐยังไม่สามารถดำเนินการให้เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชนได้ ดังนั้น การมอบหมายให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินการในกิจการของรัฐเพื่อจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้มีการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะขึ้น อีกทั้งยังส่งผลเป็นการประหยัดงบประมาณของภาครัฐด้วย ทำให้การใช้ทรัพยากรของรัฐเป็นไปอย่างคุ้มค่าและเกิดประสิทธิภาพและเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีการเปิดเสรีด้านการค้าและการลงทุนกับประเทศต่าง ๆ ด้วย สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ เพื่อให้มีการกำหนดนโยบายของรัฐที่ชัดเจนและแน่นอนในการให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ การกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐให้ครบถ้วน โดยมีความโปร่งใสและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและหลักวินัยการเงินการคลัง การส่งเสริมและสนับสนุนการให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ รวมทั้งให้มีหน่วยงานรับผิดชอบในการทำหน้าที่กำหนดมาตรฐาน กำกับดูแลส่งเสริม และสนับสนุนการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน ตลอดจนพัฒนาวินัยการเงินการคลังของประเทศในการให้เอกชนร่วมลงทุน เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินและการคลังของประเทศในระยะยาว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก 2

หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการขอรับจัดสรรเงิน
จากกองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการขอรับจัดสรรเงิน
จากกองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

หลักเกณฑ์การขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

ข้อ ๑ การขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (กองทุน) จะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑.๑ การสำรวจข้อมูลและจัดทำแผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (แผนยุทธศาสตร์) ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สำนักงาน) ตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ ซึ่งรวมถึงการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐและสาธารณชนที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (คณะกรรมการนโยบาย) เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๗ รวมทั้งการว่าจ้างที่ปรึกษาของสำนักงานเพื่อดำเนินการดังกล่าว

๑.๒ การปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานตามมาตรา ๒๑ ซึ่งรวมถึงการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐและสาธารณชนที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ตามประกาศคณะกรรมการนโยบาย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๗ รวมทั้งการว่าจ้างที่ปรึกษาของสำนักงานเพื่อดำเนินการดังกล่าว

๑.๓ การว่าจ้างที่ปรึกษาของสำนักงานในการจัดทำรายงานในการประเมินความเป็นไปได้เบื้องต้นในการจัดทำโครงการ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐเสนอโครงการ ตามมาตรา ๒๔

๑.๔ การว่าจ้างที่ปรึกษาของหน่วยงานเจ้าของโครงการในการจัดทำรายงานผลการศึกษา และวิเคราะห์โครงการตามมาตรา ๒๕ และประกาศคณะกรรมการนโยบาย เรื่อง รายละเอียดที่ต้องมีในผลการศึกษา และวิเคราะห์โครงการของหน่วยงานเจ้าของโครงการ พ.ศ. ๒๕๕๗

๑.๕ การว่าจ้างที่ปรึกษาของหน่วยงานเจ้าของโครงการในการจัดทำร่างประกาศเชิญชวน เอกชนเข้าร่วมลงทุน ร่างขอบเขตของโครงการ และร่างสัญญาร่วมลงทุน ตามมาตรา ๓๓ และประกาศสำนักงาน เรื่อง รายละเอียดประกาศเชิญชวน เอกสารข้อเสนอการร่วมลงทุน วิธีการประกาศเชิญชวน วิธีการคัดเลือกของคณะกรรมการคัดเลือก การกำหนดหลักประกันของและหลักประกันสัญญา พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๖ การว่าจ้างที่ปรึกษาของหน่วยงานเจ้าของโครงการในการประเมินความเสี่ยง และเสนอแนะแนวทางการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการคัดเลือก ตามมาตรา ๓๗

ข้อ ๒ สำนักงานสามารถขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหรือเป็นค่าจ้างที่ปรึกษาในการดำเนินการตามข้อ ๑.๑ - ๑.๓ ในลักษณะเงินให้เปล่า

ข้อ ๓ หน่วยงานเจ้าของโครงการสามารถขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อเป็นค่าจ้างที่ปรึกษาตามข้อ ๑.๔ - ๑.๖ ในลักษณะเงินให้ยืม และจะต้องคืนเงินยืมจำนวนดังกล่าวให้แก่กองทุนโดยการนำส่งเงินค่าธรรมเนียมการขายเอกสารการประมูล ค่าธรรมเนียมการประเมินข้อเสนอการร่วมลงทุน และค่าธรรมเนียมการลงนามในสัญญาร่วมลงทุนตามมาตรา ๓๒ เข้ากองทุน ภายใน ๑๔ วัน นับแต่วันที่ได้รับเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าวจนกระทั่งครบจำนวนที่ขอยืมไป

ข้อ ๔ ในการว่าจ้างที่ปรึกษาของสำนักงานตามข้อ ๑.๓ และหน่วยงานเจ้าของโครงการตามข้อ ๑.๔ - ๑.๖ ที่ปรึกษาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามประกาศคณะกรรมการนโยบายเรื่อง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของที่ปรึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ และเรื่อง ลักษณะของเอกชนที่ไม่สมควรให้ร่วมลงทุนในกิจการของรัฐและบุคคลที่ไม่สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗

เงื่อนไขการขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

ข้อ ๕ การขอรับจัดสรรเงินของสำนักงานเพื่อใช้ในการสำรวจข้อมูลและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ตามข้อ ๑.๑ สำนักงานจะต้องเสนอขอรับจัดสรรงบประมาณแผ่นดินก่อน

ข้อ ๖ การขอรับจัดสรรเงินของสำนักงานเพื่อใช้ในการปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ตามข้อ ๑.๒ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการนโยบายให้ปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ก่อน

ข้อ ๗ การขอรับจัดสรรเงินในการว่าจ้างที่ปรึกษาของสำนักงานตามข้อ ๑.๓ จะต้องเป็นโครงการที่อยู่ในรายการโครงการ (Project Pipeline) ในกิจการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ และต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงเจ้าสังกัดในการประเมินความเป็นไปได้เบื้องต้นของโครงการก่อน

ข้อ ๘ การขอรับจัดสรรเงินของหน่วยงานเจ้าของโครงการตามข้อ ๑.๔ จะต้องเป็นโครงการที่อยู่ในรายการโครงการ (Project Pipeline) ในกิจการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ หรือได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายในการใช้เงินจากกองทุน รวมทั้งต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงเจ้าสังกัดในการขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนก่อน

ข้อ ๙ การขอรับจัดสรรเงินของหน่วยงานเจ้าของโครงการตามข้อ ๑.๕ และ ๑.๖ จะต้องนำเสนอหลังจากหน่วยงานเจ้าของโครงการได้นำเสนอโครงการตามมาตรา ๒๖ แล้ว และจะได้รับการจัดสรรเงินก็ต่อเมื่อคณะกรรมการนโยบายหรือคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในหลักการของโครงการตามมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ แล้วแต่กรณี รวมทั้งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการคัดเลือกในการขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนก่อน

วิธีการขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

กรณีสำนักงาน

ข้อ ๑๐ ให้สำนักงานนำเสนอการขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณา โดยข้อเสนอต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้

๑๐.๑ เหตุผลความจำเป็นในการขอรับจัดสรรเงินจากกองทุน

๑๐.๒ วัตถุประสงค์ของการใช้เงินจากกองทุน

๑๐.๓ ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้เงินกองทุน

๑๐.๔ ประเมินการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรวมและแหล่งที่มาของเงิน โดยจะต้องแสดงให้เห็นว่าไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณแผ่นดินหรือมีงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินการ

๑๐.๕ ระยะเวลาในการดำเนินการ

๑๐.๖ แผนปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายเงิน

ทั้งนี้ ในกรณีที่สำนักงานว่าจ้างที่ปรึกษาจะต้องเสนอขอบเขตโดยละเอียดของงานที่จะจ้างที่ปรึกษา (Terms of Reference: TOR) และวิธีการจ้างที่ปรึกษา รวมถึงรายละเอียดการคำนวณราคาค่าจ้างที่ปรึกษาเพิ่มเติมด้วย

ข้อ ๑๑ กรณีที่ได้รับจัดสรรเงินจากกองทุน ให้สำนักงานดำเนินการจัดจ้างที่ปรึกษาตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป และรายงานผลการจ้างที่ปรึกษา ซึ่งรวมถึงจัดส่งสัญญาจ้างที่ปรึกษาให้คณะกรรมการกองทุนทราบภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้างที่ปรึกษา

ข้อ ๑๒ ให้สำนักงานขออนุมัติเบิกจ่ายเงินจากกองทุนตามที่ได้รับแจ้งให้ชำระหนี้

กรณีหน่วยงานเจ้าของโครงการ

ข้อ ๑๓ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการยื่นข้อเสนอขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนมายังสำนักงาน โดยข้อเสนอจะต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้

๑๓.๑ เหตุผลความจำเป็นในการขอรับจัดสรรเงินจากกองทุน และเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องจ้างที่ปรึกษา

๑๓.๒ วัตถุประสงค์ของการใช้เงินจากกองทุน

๑๓.๓ ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้เงินกองทุน

๑๓.๔ ประเมินการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรวมและแหล่งที่มาของเงิน โดยจะต้องแสดงให้เห็นว่าไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณแผ่นดินหรือมีงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินการ เช่น สถานะทางการเงินของหน่วยงาน ภาระงบประมาณ และความสามารถในการหางบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ

๑๓.๕ ขอบเขตโดยละเอียดของงานที่จะจ้างที่ปรึกษา (Terms of Reference: TOR) และวิธีการจ้างที่ปรึกษา

๑๓.๖ รายละเอียดการคำนวณราคาค่าจ้างที่ปรึกษา

๑๓.๗ ระยะเวลาในการดำเนินการ

๑๓.๘ แผนปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายเงิน

๑๓.๙ ประมาณการค่าธรรมเนียมการขายเอกสารการประมูล ค่าธรรมเนียมการประเมินข้อเสนอการร่วมลงทุน และค่าธรรมเนียมการลงนามในสัญญาร่วมลงทุน รวมทั้งกรอบระยะเวลาที่จะนำส่งเงินค่าธรรมเนียมเข้ากองทุน

๑๓.๑๐ ความเสี่ยงและแนวทางการบริหารความเสี่ยงจากการใช้เงินกองทุน

ข้อ ๑๔ ให้สำนักงานตรวจสอบข้อเสนอ เอกสาร และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และกรณีเอกสารหรือข้อมูลไม่ครบถ้วน ให้สำนักงานแจ้งเป็นหนังสือแก่หน่วยงานเจ้าของโครงการภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับข้อมูล ทั้งนี้ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินการปรับปรุงหรือจัดส่งเอกสารหรือข้อมูลเพิ่มเติมภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือ ทั้งนี้ หากหน่วยงานเจ้าของโครงการไม่จัดส่งเอกสารหรือหลักฐานให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาดังกล่าว จะถือว่าหน่วยงานเจ้าของโครงการไม่มีความประสงค์ที่จะขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนต่อไป

ข้อ ๑๕ เมื่อเอกสารและข้อมูลครบถ้วน ให้สำนักงานเสนอคำขอรับจัดสรรเงินจากกองทุน และเอกสารประกอบการพิจารณาต่อคณะกรรมการกองทุนภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับเอกสารและข้อมูลครบถ้วน

ข้อ ๑๖ ให้สำนักงานแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการกองทุนให้หน่วยงานเจ้าของโครงการทราบเป็นหนังสือภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการกองทุนมีมติ ทั้งนี้ การพิจารณาอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนของคณะกรรมการกองทุนในโครงการใดๆ ให้ถือเป็นที่สุด

ข้อ ๑๗ กรณีที่ได้รับจัดสรรเงินจากกองทุน ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการแจ้งยืนยันการขอรับจัดสรรเงินจากกองทุนตามกรอบวงเงินและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด และดำเนินการจัดจ้างที่ปรึกษาตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานต่อไป ทั้งนี้ ให้รายงานผลการจ้างที่ปรึกษา ซึ่งรวมถึงจัดส่งสัญญาจ้างที่ปรึกษาให้สำนักงานภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้างที่ปรึกษา

ข้อ ๑๘ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการขออนุมัติเบิกจ่ายเงินจากกองทุนตามที่ได้รับแจ้งให้ชำระหนี้

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ข้อ ๑๙ ให้สำนักงานและหน่วยงานเจ้าของโครงการที่ได้รับจัดสรรเงินจากกองทุนติดตามและควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินตามแผนให้คณะกรรมการกองทุนทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันสิ้นไตรมาส จนกว่าจะเสร็จสิ้นแผนปฏิบัติงานหรือนำส่งเงินค่าธรรมเนียมค้ำประกันกองทุนจนครบจำนวนที่ขอยืมไป

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่หน่วยงานที่ได้รับจัดสรรเงินจากกองทุนไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ แผนปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายเงินที่คณะกรรมการกองทุนให้ความเห็นชอบ สำนักงานจะระงับการจ่ายเงินไว้ก่อนเพื่อรายงานให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณา

ข้อ ๒๑ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการนำส่งเงินค่าธรรมเนียมการขายเอกสารการประมูลค่าธรรมเนียมการประเมินข้อเสนอการร่วมลงทุน และค่าธรรมเนียมการลงนามในสัญญาร่วมลงทุน ให้แก่กองทุนภายใน ๑๔ วัน นับแต่วันที่ได้รับเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าว จนกระทั่งครบจำนวนที่ได้รับจัดสรรจากกองทุน ทั้งนี้ ในกรณีที่เงินค่าธรรมเนียมที่ได้รับไม่เพียงพอกับจำนวนที่ได้รับจัดสรรจากกองทุน ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการชี้แจงเหตุผลต่อคณะกรรมการกองทุนด้วย

ข้อ ๒๒ ให้สำนักงานจัดทำระบบทะเบียนหน่วยงานเจ้าของโครงการที่ได้รับจัดสรรเงินจากกองทุน และประมาณการการใช้จ่ายเงินของกองทุน เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและติดตามประเมินผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงินกองทุน

ภาคผนวก 3

รายการโครงการในกิจการภายใต้แผนยุทธศาสตร์
การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558-2562 (Project Pipeline)
ณ วันที่ 24 กันยายน 2558

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

รายการโครงการในกิจการภายใต้แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๒ (Project Pipeline) ณ วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘

โครงการ	หน่วยงาน เจ้าของ โครงการ	กระทรวง เจ้าสังกัด	ประมาณการ มูลค่าเงิน ลงทุนทั้งหมด (ล้านบาท)	ประมาณการ มูลค่าเงิน ลงทุน ของเอกชน (ล้านบาท)	สถานะปัจจุบัน
กลุ่มที่ ๑ กิจการที่สมควรให้เอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุน (Opt-out)					
๑.๑ กิจการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนทางรางในเมือง					
๑) โครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียว ช่วงแบริ่ง-สมุทรปราการ	การรถไฟฟ้า ขนส่งมวลชน แห่งประเทศไทย	คมนาคม	๒๗,๘๓๔.๘๗	๙,๑๒๙.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒) โครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียว ช่วงหมอชิต-สะพานใหม่-คูคต	การรถไฟฟ้า ขนส่งมวลชน แห่งประเทศไทย	คมนาคม	๕๘,๓๘๗.๓๐	๒๐,๐๕๕.๘๗	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๓) โครงการรถไฟฟ้าสายสีส้ม ส่วนตะวันออก ช่วงศูนย์วัฒนธรรม แห่งประเทศไทย-มีนบุรี	การรถไฟฟ้า ขนส่งมวลชน แห่งประเทศไทย	คมนาคม	๑๑๐,๓๒๕.๗๖	๑๔,๖๑๓.๕๒	จัดทำรายงานผลการศึกษาและวิเคราะห์ โครงการตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๔) โครงการรถไฟฟ้าสายสีส้ม ส่วนตะวันตก ช่วงตลิ่งชัน- ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	การรถไฟฟ้า ขนส่งมวลชน แห่งประเทศไทย	คมนาคม	๘๕,๓๑๖.๐๔	๑๗,๔๒๕.๙๖	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๕) โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน-วงแหวนกาญจนาภิเษก	การรถไฟฟ้า ขนส่งมวลชน แห่งประเทศไทย	คมนาคม	๑๓๑,๑๗๑.๘๗	๒๖,๔๑๘.๐๐	จัดทำรายงานผลการศึกษาและวิเคราะห์ โครงการตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๖) โครงการรถไฟฟ้าสายสีชมพู ช่วงแคราย-มีนบุรี	การรถไฟฟ้า ขนส่งมวลชน แห่งประเทศไทย	คมนาคม	๕๖,๗๒๕.๐๐	๔๙,๘๔๔.๐๐	เสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๗) โครงการรถไฟฟ้าสายสีเหลือง ช่วงลาดพร้าว-สำโรง	การรถไฟฟ้า ขนส่งมวลชน แห่งประเทศไทย	คมนาคม	๕๔,๗๖๘.๔๕	๔๘,๖๓๑.๐๐	เสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๘) โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง-บางแค และช่วงบางซื่อ-ท่าพระ	การรถไฟฟ้า ขนส่งมวลชน แห่งประเทศไทย	คมนาคม	๘๒,๔๙๓.๖๑	๒๒,๑๔๑.๐๐	คัดเลือกเอกชน
๑.๒ กิจการพัฒนารถไฟฟ้าที่มีรถเก็บค่าผ่านทางในเมือง					
๑) โครงการทางพิเศษ สายกะทุ่ม-ป่าตอง จังหวัดภูเก็ต	การทางพิเศษ แห่งประเทศไทย	คมนาคม	๑๒,๘๐๕.๐๐	๑๐,๒๑๗.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๑.๓ กิจการพัฒนาระบบขนส่งมวลชน					
๑) โครงการพัฒนาท่าเรือ แหลมฉบัง ขั้นที่ ๓	การท่าเรือ แห่งประเทศไทย	คมนาคม	๘๘,๑๓๑.๗๐	๕๓,๑๗๓.๕๗	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒) โครงการก่อสร้างท่าเรือ คลองใหญ่ จังหวัดตราด	กรมเจ้าท่า	คมนาคม	๑,๒๙๕.๐๐	ไม่มีข้อมูล	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๓) โครงการก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกสงขลา แห่งที่ ๒	กรมเจ้าท่า	คมนาคม	๑๖,๓๘๘.๑๔	๒,๔๔๘.๑๔	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๔) โครงการก่อสร้างท่าเรือชุมพร	กรมเจ้าท่า	คมนาคม	๔,๐๐๓.๐๐	๗๘๙.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

- ๒ -

โครงการ	หน่วยงาน เจ้าของ โครงการ	กระทรวง เจ้าสังกัด	ประมาณการ มูลค่าเงิน ลงทุนทั้งหมด (ล้านบาท)	ประมาณการ มูลค่าเงิน ลงทุน ของเอกชน (ล้านบาท)	สถานะปัจจุบัน
๕) โครงการก่อสร้างท่าเรือ ปากบารา จังหวัดสตูล	กรมเจ้าท่า	คมนาคม	๒๐,๓๒๒.๙๐	๒,๖๙๒.๙๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๖) โครงการพัฒนาปรับปรุง ท่าเรือสงขลา	กรมธนารักษ์	การคลัง	๑,๘๕๔.๐๐	๑,๘๕๔.๐๐	คัดเลือกเอกชน
๗) โครงการปรับปรุงท่าเรือภูเก็ต	กรมธนารักษ์	การคลัง	๑๖๐.๘๗	๑๖๐.๘๗	คัดเลือกเอกชน
๑.๔ กิจกรรมพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูง					
๑) โครงการรถไฟความเร็วสูง สายกรุงเทพฯ - ระยอง	การรถไฟ แห่งประเทศไทย	คมนาคม	๑๕๒,๔๔๘.๐๐	ไม่มีข้อมูล	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒) โครงการรถไฟความเร็วสูง สายกรุงเทพฯ - หัวหิน	สำนักงาน นโยบายและ แผนการขนส่ง และจราจร	คมนาคม	๘๑,๑๓๖.๒๐	ไม่มีข้อมูล	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๑.๕ กิจกรรมพัฒนาโครงข่ายโทรคมนาคม					
๑) การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ๔G-LTE	บมจ. กสท โทรคมนาคม	เทคโนโลยี สารสนเทศ และ การสื่อสาร	๔๗,๕๕๔.๐๐	๒๔,๒๕๕.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒) การใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ รับโอนตามสัญญาสัมปทาน	บมจ. กสท โทรคมนาคม	เทคโนโลยี สารสนเทศ และ การสื่อสาร	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๑.๖ กิจกรรมพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง					
๑) การขยายพื้นที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง	บมจ. กสท โทรคมนาคม	เทคโนโลยี สารสนเทศ และ การสื่อสาร	๒๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
กลุ่มที่ ๒ กิจกรรมที่รัฐส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุน (Opt-in)					
๒.๑ กิจกรรมพัฒนากิจการที่มีกำไรผ่านทางระหว่างเมือง					
๑) โครงการทางหลวงพิเศษ ระหว่างเมือง สายนครปฐม-ชะอำ	กรมทางหลวง	คมนาคม	๘๐,๐๖๐.๐๐	๗๖,๔๘๗.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒) โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายวงแหวนรอบนอก กรุงเทพมหานครด้านตะวันตก- ราชบุรี (ปากท่อ) (ทางยกระดับบน ทางหลวงหมายเลข ๓๕)	กรมทางหลวง	คมนาคม	๘๙,๒๙๒.๐๐	๘๗,๔๓๒.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๓) โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายหาดใหญ่-ชายแดนไทย/มาเลเซีย	กรมทางหลวง	คมนาคม	๓๐,๐๕๘.๐๐	๒๖,๔๕๙.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๔) โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ส่วนต่อขยายทางยกระดับอุดรธานี- ช่วงรังสิต-บางปะอิน	กรมทางหลวง	คมนาคม	๒๔,๐๑๐.๐๐	๒๔,๐๐๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๕) โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-นครราชสีมา	กรมทางหลวง	คมนาคม	๘๔,๖๐๐	ไม่มีข้อมูล	จัดทำรายงานผลการศึกษาและวิเคราะห์ โครงการตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

- ๓ -

โครงการ	หน่วยงาน เจ้าของ โครงการ	กระทรวง เจ้าสังกัด	ประมาณการ มูลค่าเงิน ลงทุนทั้งหมด (ล้านบาท)	ประมาณการ มูลค่าเงิน ลงทุน ของเอกชน (ล้านบาท)	สถานะปัจจุบัน
๖) โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางใหญ่-กาญจนบุรี	กรมทางหลวง	คมนาคม	๕๕,๖๒๐	ไม่มีข้อมูล	จัดทำรายงานผลการศึกษาและวิเคราะห์ โครงการตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒.๒ กิจกรรมพัฒนาสถานีขนส่งบรรจุแยกและกระจายสินค้า					
๑) โครงการสถานีบรรจุและแยกสินค้า เกลือ (ไอซีดี) ลาตกรบั้ง	การรถไฟ แห่งประเทศไทย	คมนาคม	๔,๔๑๗.๒๒	๑,๕๑๗.๒๒	คัดเลือกเอกชน
๒) โครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบ การขนส่งสินค้าเชิงรางของ จังหวัดเชียงราย	กรมการขนส่ง ทางบก	คมนาคม	๓,๖๙๑.๔๒	๘๖๖.๓๕	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๓) โครงการศูนย์การขนส่งสินค้า ชายแดนจังหวัดนครพนม	กรมการขนส่ง ทางบก	คมนาคม	๑,๕๓๒.๖๐	๓๙๙.๒๕	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๔) โครงการพัฒนาสถานีขนส่งสินค้า ภูมิภาคเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การขนส่งทางถนนด้วยรถบรรทุก	กรมการขนส่ง ทางบก	คมนาคม	๑๒,๘๘๑.๖๕	ไม่มีข้อมูล	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒.๓ กิจกรรมพัฒนาระบบตัวร่วม					
๑) โครงการจัดหาผู้บริหารจัดการ และบำรุงรักษาระบบตัวร่วม	สำนักงาน นโยบายและ แผนการขนส่ง และจราจร	คมนาคม	๙๓๗.๙๕	๖๐๐.๐๐	จัดทำรายงานผลการศึกษาและวิเคราะห์ โครงการตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒.๔ กิจกรรมพัฒนารูขี้อยู่และบริหารพื้นที่ท่าอากาศยาน					
ไม่มี					
๒.๕ กิจกรรมพัฒนาระบบจัดการคุณภาพน้ำ					
๑) โครงการบำบัดน้ำเสียคลองเตย	กรุงเทพ มหานคร	มหาดไทย	๑๔,๖๘๗.๐๐	๑๔,๖๘๗.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒) โครงการบำบัดน้ำเสียธนบุรี	กรุงเทพ มหานคร	มหาดไทย	๑๐,๙๐๐.๐๐	๑๐,๙๐๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๓) โครงการบำบัดน้ำเสียบึงหนองบอน	กรุงเทพ มหานคร	มหาดไทย	๗,๙๓๙.๐๐	๗,๙๓๙.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๔) โครงการการจัดให้เอกชน เข้า/ บริหาร ระบบท่อส่งน้ำสายหลัก ในภาคตะวันออก	กรมธนารักษ์	การคลัง	๓,๑๘๒.๑๕	๓,๑๘๒.๑๕	คัดเลือกเอกชน
๕) โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย เทศบาลนครสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร	องค์การจัการ น้ำเสีย	ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๖,๕๒๕.๘๐	ไม่มีข้อมูล	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๖) โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย เทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	องค์การจัการ น้ำเสีย	ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๓,๒๐๓.๘๒	ไม่มีข้อมูล	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๗) โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี	องค์การจัการ น้ำเสีย	ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๔,๖๔๖.๐๖	ไม่มีข้อมูล	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

- ๔ -

โครงการ	หน่วยงาน เจ้าของ โครงการ	กระทรวง เจ้าสังกัด	ประมาณการ มูลค่าเงิน ลงทุนทั้งหมด (ล้านบาท)	ประมาณการ มูลค่าเงิน ลงทุน ของเอกชน (ล้านบาท)	สถานะปัจจุบัน
๘) โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย เทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี	องค์การบริหาร น้ำเสีย	ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๔๔๓.๑๒	ไม่มีข้อมูล	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒.๖ กิจกรรมพัฒนาระบบชลประทาน					
ไม่มี					
๒.๗ กิจกรรมพัฒนาระบบจัดการมูลฝอย					
๑) โครงการจ้างเหมาบริหารจัดการ มูลฝอยชุมชนเพื่อผลิตพลังงาน ขนาดไม่น้อยกว่า ๘๐๐ ตันต่อวัน ที่ศูนย์กำจัดมูลฝอยอ่อนนุช	กรุงเทพ มหานคร	มหาดไทย	๓,๕๐๔.๐๐	๑,๕๐๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒) โครงการให้เอกชนลงทุนก่อสร้าง และบริหารจัดการระบบกำจัด ขยะมูลฝอยขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนนทบุรี	อบจ. นนทบุรี	มหาดไทย	๔,๑๔๒.๐๐	๔,๑๔๒.๐๐	เสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๓๕
๓) โครงการก่อสร้างระบบกำจัด ขยะมูลฝอย ระยะที่ ๒ (ระบบผลิตปุ๋ยอินทรีย์และพลังงาน) เทศบาลนครนครราชสีมา	เทศบาลนคร นครราชสีมา	มหาดไทย	๒,๒๕๐.๐๐	๒,๒๕๐.๐๐	เสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒.๘ กิจกรรมพัฒนาสถานศึกษาของรัฐ					
๑) โครงการอุทยานการศึกษา และการบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (Green Nimmarn @ CMU)	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	ศึกษาธิการ	๖๙๐.๐๐	๖๙๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒) โครงการอุทยานสมเด็จพระ พระบรมมหาราช จังหวัดพิษณุโลก (King Naresuan The Great Park)	มหาวิทยาลัย นเรศวร	ศึกษาธิการ	๓,๐๐๐.๐๐	๒,๑๐๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๓) โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ออนไลน์	มหาวิทยาลัย นเรศวร	ศึกษาธิการ	๑๐๐.๐๐	๔๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๔) โครงการก่อสร้างศูนย์ศึกษา การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทะเลสาบ สงขลา ระยะที่ ๒	สำนักงาน คณะกรรมการ อาชีวศึกษา	ศึกษาธิการ	๕๗๓.๐๐	๒๖๙.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๕) โครงการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรม อาชีวศึกษานานาชาติ (International Vocational Training Center) ระยะที่ ๒ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๑ วิทยาลัยการอาชีวศึกษาปทุมธานี	สำนักงาน คณะกรรมการ อาชีวศึกษา	ศึกษาธิการ	๒,๑๖๙.๐๐	๒,๑๖๙.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๖) โครงการ Modern Town Chiang Rai Rajabhat University	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ เชียงราย	ศึกษาธิการ	๘,๔๐๗.๘๕	๘,๔๐๗.๘๕	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๗) โครงการสวนนวัตกรรมเพื่อการผลิต บัณฑิตด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (บัณฑิตนักปฏิบัติ Hands on)	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี ราชมงคลล้านนา	ศึกษาธิการ	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๑,๘๕๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

- ๕ -

โครงการ	หน่วยงาน เจ้าของ โครงการ	กระทรวง เจ้าสังกัด	ประมาณการ มูลค่าเงิน ลงทุนทั้งหมด (ล้านบาท)	ประมาณการ มูลค่าเงิน ลงทุน ของเอกชน (ล้านบาท)	สถานะปัจจุบัน
๒.๙ กิจกรรมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณสุข					
๑) โครงการก่อสร้างอาคารหอผู้ป่วย พิเศษและอาคารจอตลอด	สำนักงานปลัด กระทรวง สาธารณสุข	สาธารณสุข	๑,๐๐๐.๐๐	๑,๐๐๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒) โครงการพัฒนายาและสาร ชีวภัณฑ์ทางการแพทย์สู่เชิงพาณิชย์ เพื่อลดการนำเข้าจากต่างประเทศ กิจกรรม -พัฒนา HIV Vaccine และวัคซีนอื่นๆ ที่มีศักยภาพ ให้สามารถผลิตได้ในประเทศ	ศูนย์ ความเป็นเลิศ ด้านชีววิทยา ศาสตร์	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	๑,๓๐๐.๐๐	๖๕๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๓) โครงการศูนย์กลางการให้บริการ สุขภาพ และดูแลผู้สูงอายุ เขตพื้นที่ ภาคเหนือตอนล่าง โรงพยาบาล มหาวิทยาลัยนเรศวร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๖๒	มหาวิทยาลัย นเรศวร	ศึกษาธิการ	๓,๙๐๐.๐๐	๓,๔๖๐.๐๐	จัดทำรายงานผลการศึกษาและวิเคราะห์ โครงการตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒.๑๐ กิจกรรมพัฒนาด้านยาและอุปกรณ์ทางการแพทย์					
๑) โครงการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ การตรวจทางรังสีวินิจฉัย ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง	สำนักงานปลัด กระทรวง สาธารณสุข	สาธารณสุข	๗๕.๐๐	๗๕.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒) โครงการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ การตรวจทางห้องปฏิบัติการ พร้อมระบบสารสนเทศ	สำนักงานปลัด กระทรวง สาธารณสุข	สาธารณสุข	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๓) โครงการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ การบริการในศูนย์ไตเทียม	สำนักงานปลัด กระทรวง สาธารณสุข	สาธารณสุข	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒.๑๑ กิจกรรมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม					
๑) โครงการ Geo-Spatial Industrial Park	สำนักงานพัฒนา เทคโนโลยี อวกาศและ ภูมิสารสนเทศ	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	๑,๗๕๐.๐๐	๑,๕๐๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒) โครงการการรวมกลุ่มดาวเทียม สำรวจโลก (Satellite Constellation)	สำนักงานพัฒนา เทคโนโลยี อวกาศและ ภูมิสารสนเทศ	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	๒๐,๐๐๐.๐๐	๑๘,๐๐๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๓) โครงการการขยายเขตนวัตกรรม สุขภาพเวชนคร (Medicopolis) ระดับภูมิภาค	ศูนย์ ความเป็นเลิศ ด้านชีววิทยา ศาสตร์	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	๕๐๐.๐๐	๑๕๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๔) โครงการพัฒนาเขตนวัตกรรม สุขภาพเวชนคร (Medicopolis) ระยะที่ ๓	ศูนย์ ความเป็นเลิศ ด้านชีววิทยา ศาสตร์	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	๑๖,๐๐๐.๐๐	๙,๖๐๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖

การวิเคราะห์การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

- ๖ -

โครงการ	หน่วยงาน เจ้าของ โครงการ	กระทรวง เจ้าสังกัด	ประมาณการ มูลค่าเงิน ลงทุนทั้งหมด (ล้านบาท)	ประมาณการ มูลค่าเงิน ลงทุน ของเอกชน (ล้านบาท)	สถานะปัจจุบัน
๕) โครงการพัฒนาศูนย์ที่ปรึกษา และบริการวิชาการ เพื่อการแก้ไข ปัญหาการปนเปื้อนสารอันตราย สิ่งแวดล้อม สำหรับนิคมอุตสาหกรรม เหมือง การขุดเจาะปิโตรเลียม หลุมฝังกลบขยะ โรงไฟฟ้าถ่านหิน และชุมชนในระดับภูมิภาคอาเซียน	มหาวิทยาลัย นครสวรรค์	ศึกษาธิการ	๒๗๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๖) โครงการพัฒนาศูนย์ทดสอบทาง วิทยาศาสตร์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในการวิจัยและแข่งขันให้กับภาคเอกชน ในระดับสากล	มหาวิทยาลัย นครสวรรค์	ศึกษาธิการ	๓๐๐.๐๐	๑๘๐.๐๐	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒.๑๒ กิจกรรมพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจดิจิทัล					
๑) Public Wi-Fi	บมจ. ทีโอที	เทคโนโลยี สารสนเทศ และ การสื่อสาร	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒) International Gateway ทางบก	บมจ. ทีโอที	เทคโนโลยี สารสนเทศ และ การสื่อสาร	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒.๑๓ กิจกรรมพัฒนาศูนย์การประชุมขนาดใหญ่					
๑) โครงการบริหารศูนย์การประชุม แห่งชาติสิริกิติ์	กรมธนารักษ์	การคลัง	๒,๗๓๒.๗๒	๒,๗๓๒.๗๒	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
๒.๑๔ กิจกรรมพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส					
๑) โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัย ตามเส้นทางโครงข่ายระบบรถไฟฟ้า ขนส่งมวลชน (Transit-Oriented Development: TOD)	การเคหะ แห่งชาติ	การพัฒนา สังคมและ ความมั่นคง ของมนุษย์	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	เตรียมความพร้อมก่อนจัดทำรายงาน ผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๕๖
รวม ๖๖ โครงการ			๑,๕๖๖,๕๓๔.๒๗	๖๓๙,๓๐๓.๓๗	

หมายเหตุ: ประมาณการมูลค่าเงินลงทุนอาจเปลี่ยนแปลงตามผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ

สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐๒ ๒๔๔ ๒๒๔๕ โทรสาร ๐๒ ๒๔๔ ๒๐๘๘
www.parliament.go.th